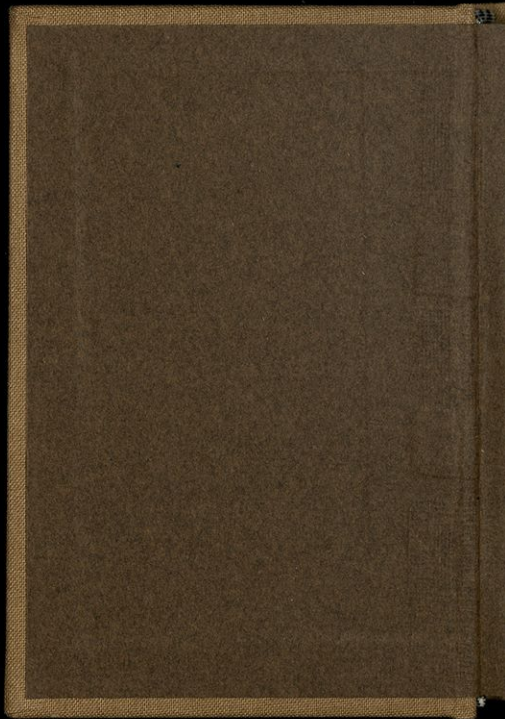


NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

34 106



COBISS 







34106

# Skerbi za dušo!

Molitvena knjiga  
za pobožne Slovence.

Spisal

**K. Č.,**

duhoven goriške nadškofije.

*Z dovoljenjem visokočast. Goriškega nadškofijstva.*



V LJUBLJANI, 1890.

Natisnila »Katoliška Tiskarna«.  
Založil pisatelj.



34 106



03 0019082



## *„Skerbi za dušo!“*

*Pomislí o človek, da si na svetu zato, da bi Bogu služil in svojo dušo zveličal. Ne zabi, da dušo imaš le eno, če to zveličaš, bo vse prav, če pa to zgubiš, bo vse zgubljeno. Miljonov let bo preteklo, ali duša, enkrat pogubljena, bo vekomaj pogubljena.*

*Skerbi za njo toraj, dokler imaš čas!! Zapomni si, kaj pravi večna Resnica in tvoj prihodnji sodnik:*

***„Kaj pomaga človeku, če si ves svet zadobi, dušo svojo pa zgubi?“***

*Skerb toraj vseh skerbi, naj ti bo vselej skerb za dušo!*









*„Pri vseh svojih delih spominjaj se svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil.“*

Sir. 7, 40.

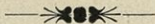
**B**reljuba kristjanska duša! S temi besedami, glej! opominja nas sam Bog, imeti vedno v spominu in ne zabiti, da za tem življenjem pride smert, za smertjo sodba, za sodbo srečna ali nesrečna večnost. To premišljevanje nas bo greha varovalo, ter nam dajalo moč, skušnjave satana in sveta serčno premagavati, težave in zopernosti voljno prenašati in zvesto Bogu služiti. Brez števila nebeščanov je štiri poslednje reči vedno

pred očmi imelo, in to dajalo jim je tako serčnost, da so narstrašnejše martre in grozovite bolečine z veseljem preterpeli. Srečno končali so svoje življenje in zdaj uživajo v nebesih večno veselje. Tudi mi bomo zglede njih življenja posnemali, Boga ljubili, sveto živeli in za njimi v nebesa prišli, če bomo večkrat premišljevali smert, sodbo, pekel, nebesa.

Zato, ljuba kristjanska duša! beri in prebiraj rada in večkrat to knjižico in premišluj v sercu, kar boš brala. Vzemi jo v roke, kaderkoli ti čas dopušča in gotovo se ne boš kesala. Beri nekoliko iz nje vsaj vsako nedeljo, zlasti en del ali drugi dan sv. spovedi. To berilo ti bo veliko pomagalo, da se večnega pogubljenja rešiš in nebesa dosežeš. Ne zabi, da

**Kratko je veselje, večno pa terpljenje!**

**Kratko terpljenje, večno pa veselje!**





## PERVI DEL.

### Smert.

Svoje dni živel je mladeneč, ki ni hotel sprejeti nobene pokore. Spovednik ga opominja, svari, prosi, ali vse zastonj. Tega ne, tega ne, ugovarja mladeneč; kdo bo to opravljaj, ne morem, nečem! Po dolgem prizadevanju mu reče spovednik, da naj gre domu, pa da naj se vleže na posteljo, kakor da bi umerl; roki naj položi križema čez persi. Nad glavo, ukaže mu dalje modri spovednik, postavi naj podobo križanega Jezusa, k nogam pa dve goreči sveči z blagoslovljeno vodo. To je mladeneč vendar le ubogal in storil. Tako ležeč premišljuje svojo gotovo smert, pa negotovo večnost.

— In kaj se zgodi?! Terdovratno serce se mu omehča, solze ga oblijejo in trepetati začne na vsem životu. Misel na smert ga je vsega spreobernila.

Ja, je ni resnice tako gotove, pa tudi tako pripravne človeka pretresti in mu oči odpreti, kakor ta: »da mora vse umreti«. **»Ljudem je odločeno enkrat umreti!«** Hebr. 9, 27. Za vse najde se še zdravilo, ali proti smerti ni ga zdravila. Kakor valovi bistre vode po gladkem potoku, tako tečejo človeku leta, dnevi in ure dalje in dalje, in kakor jeseni list za listom z drevja pada, tako padamo eden za drugim v černo zemljo tudi mi. Če človek sam pri sebi živo premisli, da smo na svetu le prav malo časa, da ure našega življenja se bodo skoraj, skoraj iztekle in da kmalu poterka smert tudi na naša vrata, se mu mora pač studiti vse posvetno veselje in nikdar, tudi v narveči sreči stanovitno vesel biti ne more.

Brez števila ljudi je že bilo pred nami na svetu, imenitnih in siromašnih, bogatih in revnih, srečnih in nesrečnih,

dobrih in hudobnih, in zdaj vseh tistih ni več nobenega.

Kam so šli? — Umerli so! — Smert, ki nobenemu ne prizanese, jih je pobrala. Ko bi nas, kar nas zdaj živi, kdo čez 100 let iskal, bi nobenega več, ali malokterega našel. »**Prah si bil in v prah pojdeš!**« Ni ga človeka na svetu, da bi temu ušel. Vendar le malokdaj in neradi na smert mislimo, čeravno dobro vemo, da je gotova. Če nas na smert spominja kaka žalostna novica, nagla in neprevidena smert prijatelja, znanca ali dobrotnika; če nas na smert spominjajo zvonovi, ko s tužnim jokom oznanjujejo smert našega soseda ali sovaščana; če nam Bog vzame starše, brate, sestre ali otroke, oh tedaj — vsi v žalost vtopljeni, začnemo premišljevati in pravimo: »O moj Bog, tako pojdemo enkrat tudi mi!« »Danes ta, jutre mi!« — ali — žalostne take misli kmalu zginejo ter sami si na vso moč prizadevamo, da bi si jih z glave spravili prej ko je mogoče. Toda ravno smert nas uči, kako prazno in nečimerno je vse posvetno in kako kmalu mine.

Vsakemu človeku tedaj je pač treba večkrat na smert misliti, ker nobena reč nitak o gotova, kakor smert, in morda, morda bližej ko mislimo, morda že pred vratmi. Premišljevanje to edino obvarovalo ga bo pred grehom.

Vsak človek želi srečno umreti, ter dobro vé, če bo srečna zadnja ura, bo srečna cela večnost, to je, če človek umerje v milosti božji, bo vekomaj srečen, če pa umerje v božjem sovraštvu, bo vekomaj od Boga zaveržen.

Da bi se pa preveč ne bali smertne ure in se je preveč ne ustrašili, kedar pride, je treba zdaj v življenju vedno na njo misliti in ne zabiti, da leta življenja kmalu stečejo. Zdaj, zdaj, dokler čas imamo, moramo skrbeti za božje kraljestvo. Delati moramo, dokler je dan in dokler se vidi, ker prišla bo noč, ko delati več ne bo moč, ker bo tema. Skerbi za zveličanje ne smemo odkladati za prihodnji čas, ker ne vemo, če ga včakamo in ker nobena reč ni tako malo v naši oblasti, kakor prihodnji čas. Čas hiti naprej kakor voda in kedar zgine, ga nikdar

več nazaj ne bo. Dan mine za dnevom in če človek nič dobrega ne stori, je dan zgubljen za vselej. Juterni dan pa je v božjih rokah.

Kdor najpotrebnišo skerb, skerb za dušo odklada od časa do časa in le na starost odlaša, mu bo čas kakor tica iz roke ušel, prehitela ga bo smert in nikdar mu ne bo mogoče popraviti, kar je zamudil. Dnevi življenja zginejo hitro in skrito nam je njih število. Kakor tat skrivaje pride in pokrade, ravno tako pride smert, kedar si je človek narmanj zvest in uzame mu življenje. Vsakdanja skušnja uči, kako nevarno je zanašati se na prihodnji čas in skerb za zveličanje odkladati na starost, ker z lastnimi očmi vidimo, kako malo jih starost včaka. Spisi iz mertvaških knjig skoz več let kažejo, da izmed 100 ljudi jih umerje 50 pred desetim letom. Od desetega do dvajsetega leta jih umerje dvajset, od dvajsetega do tridesetega leta jih umerje deset, od tridesetega do štiridesetega leta jih umerje šest itd. Izmed sto jih tedaj čez šestdeset let le šest preživi.

Kdo se zamore tedaj na starost zanašati? In tudi 70, 80 ali sto let, če jih kdo preživi, kaj je to proti večnosti? Vprašajmo tistih, ki so veliko starost doživeli, kaj se jim zdi, ali so že dolgo na svetu? In odgovorili nam bodo: »Zdi se nam, da smo na zemlji le par dni in sami ne vemo, kdaj so naše leta pretekla, vse je minulo, kakor da bi se nam bilo sanjalo.« Ja, celo življenje je kakor včerajšnji dan. Po vsej pravici imenuje tedaj sv. pismo naše življenje senco, ki hitro zgine, rožo, ki danes še lepo cvete, jutre vsahne, dim, ki se komaj prikaže, pa že zgine, roso na veji, katero strese vsaki veterc. »Človek od žene rojen malo časa živi in je z mnogimi nadlogami obdan, beži kakor senca in nikoli stano viten ne ostane.« »**Kratki so dnevi človeka.**« Job. 4.

Vsi umerjemo, kedaj? tega ne vé nobeden. »Sin človekov (Jezus Kristus) bo prišel ob uri, za katero ne veste.« Mat. 24, 44. Silno potrebno je tedaj misliti na smert in sicer vsem ljudem: pravičnim in hudobnim. Potrebno je to pravičnim,



ker to premissljevanje, ta misel dela kristjana v resnici ponižnega, ker opominja ga vedno na njegovo revščino. »Prah si bil in v prah se boš spremenil.« Vedno premissljevanje smerti ohranjuje pravičnega v stanovitosti, v pravičnosti in svetosti, ga varuje in odganja od greha ter ga dela močnega v skušnjavah in v boju s peklenkim duhom in zapeljivim svetom. Če človek nikoli na smert ne misli, ko bi še tako pravičen bil, opeša kmalu njegova svetost in pobožnost, ker začne serce navezavati na časne reči, ki ga bodo zapustile in vendar serce popačile. Svetnike je ravno to močne in stanovitne delalo, ker so vedno pred očmi imeli, da vse posvetno je le prazno in nečimerno, da vse je le od danes do jutre. Zato so vse zapustili, revščino, zaničevanje in preganjanje voljno terpeli ter se smerti nič ne bali.

Premisljevanje smerti je potrebno drugič grešniku, ker to ga ustraši, gane in mu pokaže, kako neumen je, da v pregrešnih, praznih, minljivih rečeh svoje sreče išče. Ako bi človek imel bogastvo

celega sveta, kaj bi mu to pomagalo, ker v kratkem času ga bo moral zapustiti; če pa svoje duše ni obogatil z dobrimi delami, bo vekomaj nesrečen.

»**Kaj pomaga človeku, ko bi ves svet pridobil, svojo dušo pa pogubil?**« pravi Jezus. Kako potrebno je smert pred očmi imeti in za prihodnje življenje skerbeti, je dobro spoznal pogubljeni bogatin v peklenkim brezdnu, ki je očeta Abrahama prosil, da bi koga izmed mrtvih na svet poslal opominjat njegove brate, da bi za prihodnje življenje bolj skerbeli in ne prišli v take strašne martre. Gotovo je in ostane, da misel na neizprosljivo smert omeči narterdovratnejšega grešnika, če ima le kako iskro še prave vere v sebi, ker vidi, da grozovito strašna nesreča ga čaka, če v smertnih grehah umerje. Ta misel ga začne skerbeti in mu odpre oči. — Oh neumen, nespameten človek, ki tje v en dan živi, norčije vganja! Revež ne vé kaj dela, ker ne vidi nevarnosti večnega pogubljenja. Ali — h pameti mora priti, ko hitro bo začel resno smert premišljevati.

O srečen človek, ki se pri vseh svojih delih in opravilah spominja smerti ter večkrat premišljuje, kako kmalu pride tista strašna ura, pred katero trepeta vsaka živa stvar. Srečen, presrečen, ki si z dobrimi deli pripravlja pot na uni svet. Kaj vzame človek z sabo na uni svet? Nič; vse bo zapustil, le kar je dobrega storil, ponese tje. Zato kliče Bog: »Pri vseh svojih delih spomni se svojih poslednjih reči, in nikdar ne boš grešil.«

Spomni se tedaj kristjan! in premišluj vedno v svojem sercu, da pride en dan, ki bo zadnji in zate družega več ne bo. Spomni se, da pride ena ura, ki bo zadnja in nobene več ne boš slišal na svetu. Spomni se, da en dan ti bo solnce v zadnje prisijalo, tema se ti bo pred očmi naredila, prišel bo večer tvojega življenja in podati se boš moral, hoté ali nehoté, na neznano pot v večnost. Spomni se večkrat in premišluj, kako ti bo takrat pri sercu, kedar te bo zadnja bolezen na posteljo priklenila in boš vidil znamenja, da smert ni več daleč. — Vidil boš takrat, da tvoji nar-

ljubši prijatelji in prijateljice, s katerimi si v življenji, dokler si srečen in premožen bil, marsikteri vesel dan preživel, te bodo zapustili in od tebe bežali, — ja še bali se te bodo, kedar boš prav pri koncu. Tisti, ki bodo pa pri tvoji postelji in smerti ostali, ti tudi nič ne bodo mogli pomagati: Bogu te bodo priporočavali in zdihavali. O premisli, kako bo takrat, ko bo konec tvojega življenja se približal, ko ti bo mertvaški pot stopal po obrazu, oči perhajale motne, ko ti bodo vsi udje odpovedali, ko boš komaj in po redko začel dihati, serce v tebi treslo in počutki zginili! Od velikih težav in britkosti, od strahu pred večnostjo potil boš merzel pot. In tedaj prišla bo tista zadnja ura, da bo svoje življenje zastalo in duša se bo ločila od telesa. — Ko hitro boš sklenil svoje življenje, vse te bo zapustilo, vse zabilo! »Umerl je,« porečejo, »ni ga več!« Tužen glas zvoņa pove vaščanom, da si šel v večnost! Eden ali drugi potoči morda za tabo kako solzo, ali — ko hitro boš zakopan, se bo malokdo več na te spomnil.

la, veš kaj ti rečem, še domači bodo komaj čakali, da te spravijo iz hiše in pokopljejo!


Ko je kralj David zadnjo uro človeka premišljal, se je ves tresel. »Kedar »so drugi ljudje spali,« pove sam od »sebe v 76. psalmu, »sem jaz čuval in »premišljal svoja pretečena leta in pri »hodnjo večnost. Vidil sem, kako majhne »so leta človeškega življenja. Ja res, »naše življenje,« pravi, »je kakor trava, »kteraraste, zjutrej cvete, zvečer se po »kosi, zvene in posuši. Naše življenje »terpi sedemdeset let in pri najmočnejših »osemdeset let, kar je več, je britkost »in bolečina. Nit našega življenja se »kmalu razterže in odletimo.« — Dragi kristjan, kristjana! če se je David, ki je bil mož po božji volji, toliko smerti bal in se pred njo tresel, čeravno je bil resničen spokornik, kateremu je sam Bog po preroku Natanu naznanil, da so mu grehi odpuščeni, — o kako bi se imeli bati smerti še le mi, katerim vest toliko grehov očita, na pokoro pa morda nikoli ne mislimo?! Ob smertni uri homo

spregledali in vidili, kako neumni smo bili, da smo le posvetno srečo iskali, večno pa v nemar pustili. Vse posvetno bo izginilo spred naših oči, kakor zginajo sanje, kedar se človek zbudi.

Ko hitro bomo zaperli telesne oči, odperle se nam bodo dušne, in s temi bomo vidili, da na svetu ni družega, ko nečimernost, goljufija, žalost in britkost.

Ker tedaj dobro vemo, da bo smert tudi nam, morda v kratkem času, napovedana, in da bomo tedaj tudi mi v večnost poklicani, torej ne odlašajmo k smerti se pripravljati, da se nam ne bo godilo kakor unim norim devicam, ki so prepozno prišle terkat na ženinove vrata in so zato morale zaslišati žalosten odgovor: »**Vas ne poznam!**« Mat. 25. Pripravljajmo se torej zdaj, dokler imamo čas, da nas smert ne prehiti in nas ne verže v večno nesrečo.

*Oj Devica, daj da jasno vidim,  
Kako minljive so stvari,  
Kako so kratki dnevi moji  
In vse, kar svet ima, rodi.*



Cesarju Karolu V. služil je svoje dni služabnik ves čas svojega življenja. Čez leta in leta napade ga bolezen in smert poterka mu na vrata. Cesar tedaj služabnika obišče in ga najde v narveči nevarnosti, — bil je na zadnjem koncu. »Povej mi,« nagovori skoraj umirajočega cesar, »s kom bi ti postregel? — prosim te, karkoli hočeš in ne boj se, da ti odrečem.« »Moj gospod in dobrotnik,« reče na to bolnik, »v tem stanu ne vem, kaj bi družega prosil, kakor le eno samo reč; prosim, podaljšaj mi življenje le samo za četrť ure!« »Ja, ta reč,« odgovori cesar, »je v božjih rokah, prosim kaj družega, kar ti lahko dam.« »O gorje meni, gorje meni,« začne na to upiti bolnik, »petdeset let sem temu gospodu služil, a zdaj mi življenja še za četrť ure ne more podaljšati, a ko bi jaz bil svojemu Bogu tako zvesto služil, on bi mi ne dal le četrť ure, ampak celo srečno večnost!« — To izgovorivši zdihne svojo dušo . . .

Si slišal, ti nemarnež, ki za dušo nič ne skerbiš, ki morda 20, 40, 50, 60 in

še več let po zemlji že hodiš pa — satanu služiš?! — Živimo tako, kakor bomo v smertni uri želeli, da bi bili živehi. Da se bomo tedaj bolj skerbno k smerti pripravljali, se bolj zvesto greha varovali in za zveličanje bolj skerbeli kakor do zdaj, premišljujmo

- I. Kakšna je smert grešnika,  
 II. Kakšna je smert pravičnega.



## I.

### **Smert grešnika.**

*Vsakdo se smerti boji, ker smert je kazen za greh in kdo pa bi se kazni ne bal? Vendar silno strašna je smert le hudobnim grešnikom. — „Smert grešnikov je strašna.“*

Ps. 33, 22.

1. Smert grešnika je strašna zato, ker ga najde večidel nepripravljenega, kakor je najšel nepripravljenega evangeljski gospodar svojega hlapca. — Bog ima na svetu z grešnikom poterpljenje, mu zanaša, ga tudi čaka, ga k sebi



kliče in vabi, kakor dobri oče svojega otroka, ker Bog ne želi smerti grešnika, ampak da bi se spokoril in zveličal. Če pa grešnik vedno hudoben in v pregrehab terdovraten ostane, bo hitro božja jeza nad njim prigeremela, prišla bo smert, ktera bo njegovemu življenju naglo konec storila in grozno strašna bo njegova zadnja ura. »Tedaj bo naglo prišlo končanje čez nje.« (I. T. 5.) Večkrat dá Bog na svetu narhudobnejšemu grešniku bogastvo, zdravje in ga varje nadlog, da bi se zdramil, spoznal božje dobrote, popustil svoje hudobije in se k Bogu vernil. Pa gorje njemu, če je Bogu nehvaležen, namesto da bi Boga hvalil in častil, ga z gerdimi hudobijami in ostudnimi pregrehami žali in draži, ker usmiljenje božje ima svoje meje, se bo utrudilo in Bog ga bo z naglo smertjo pokončal. »Ne reci: grešil sem, saj se mi ni nič žalega zgodilo, saj sem še tukaj, ker Narviši je poterpežljiv.« Toda — Bog poterpi, čaka le en čas. Le bodi neumen, le spakuj se grešnik, le nori grešnica, le letaj po veselich, le po-

metaj brijarje, le nori cele večere in noči z fantami, le nori in cukaj se z drugim spolom, le bodi terdovraten, terdovratna, le šali se, ali, pride dan in Bog zapovedal bo svojemu hlapcu, to je smerti, da naj tako nerodovitno drevo poseče, nespokornega grešnika na uni svet pošlje. Takrat boš zvedel in zvedla, kako strašna je ločitev hudobne in nemarne duše iz tega svetá. Grozovita, strašna je smert človeka, ki celi čas svojega življenja za božje vabilo ni maral, božje dobrote zaničaval, vse dobre opominovanja zavračal, za nauke sv. kato-liške cerkve nič porajtal ni, ki se je dalje božjim žuganjem in duhovnikom posmehaval in rugal. Strašan konec bo imelo njegovo življenje, in začelo bo njegovo večno, pa neskončno nesrečno življenje. Ko bo narmanj mislil, ga bo smert prehitela in mu odperla vrata v pekel, v večno pogubljenje. Brez vse priprave bo moral storiti tisto strašno stopinjo iz tega sveta v večnost, ktera, če je nesrečna, se nikdar več popraviti ne dá. O kako grozno se tedaj ustraši

grešnik, ko ga Bog, Gospod nebes in zemlje, iz tega sveta pokliče, ker spozna, da ne more upati usmiljenja, ktereга je zaničaval v življenji in mu ga je Bog tolikokrat in tolikokrat ponujal. Klical bo tedaj: hitro po duhovnika! hitro! prosil bo usmiljenja, pa težko ga bo več dosegel in Bog se bo njegovemu pogubljenju smejal. Strašno je v tem obziru žuganje samega večnega Boga: »Klical sem vas, pa vi ste se mi ustavljali, svojo roko sem stegoval proti vam, »pa še ozerli se na njo niste. Vse moje »svète ste zaverгли in moje svarjenje v »nemar pustili, zato se bom vašemu pogubljenju smejal in vas osramotil, kedar »vas bo nadloga na naglo obšla in bo »pogubljenje kakor vihar priderlo. Ko »bodo te britkosti in težave vas zadele, »bote v me klicali, pa vas ne bom uslišal.«

Prip. 1. **»Strašne so sodbe božje!**

Bog je vsakemu človeku odločil, koliko časa bo živel na svetu. Sešteti so pred Bogom dnevi našega življenja, in vendar hudoben človek si sam sebi življenje prikrajša in smert pred časom po-

kliče, ker kmalu spolni število svojih hudobij. Zato pravi sv. pismo: »Hudobnež bo umerl preden se bodo njegovi dnevi spolnili.« Job. 25. »Kerviželjni in goljfivi ljudje ne bodo doživeli polovico svoje starosti.« Psalm. 54, 24. »Hudobni bodo prešli kakor nagla ploha.« Prip. 10. »Ne bodi v hudobijah terdovraten in ne bodi neumen, da ne umerješ pred svojim časom!« Pridg. 7, 18. Vse to govori sam Bog! Ali slišiš, ti ponočni zijalec, ti prevzetnež, ti pijanec, ti gerdi zapeljivec, ti nevkrotljivi plesalec?! Ali slišiš, neumno dekle?

Vse to nam potrjuje tudi vsakdanja skušnja, ker vidimo, da veliko ljudi je, ki si sami sebi s svojimi nerodnostmi prezgodno smert nakopavajo, ko bi lahko še dolgo dolgo časa živeli. Ti pa, ki nerodno živijo, večinoma in navadno nesrečno umerjejo. »Kakoršno življenje, taka smert.« In — ali si zamoremo strašnejše in žalostnejše smerti misliti kakor je ta, če mora človek v sredi svojih hudobij, v gerdih pregrehah vtopljen, naglo svet zapustiti in iti v večnost, brez

da bi na pokoro ali poboljšanje le misliti čas imel?!

2. Strašna je smert grešnika dalje zato, ker mu ne dá časa popraviti svojih krivic. — Hudoben človek dobro vé, da bo moral umreti, vendar se k smerti noče pripravljati in noče si prizadevati, da bi svoje krivice pred smertjo popravil, ker vedno misli in si v glavo zabiva, da saj bo že še čas imel misliti na smert in se tedaj pripraviti. Marsikdo pravi: »Koliko je drugih, ki so veliko hudobnejši ko jaz, pa se jim nič hudega ne zgodi, Bog jih vendar pusti dolgo časa na svetu živeti in vse jim gre po sreči. Kedar bom star in slab, kedar že ne bom za nič, tedaj bom začel že kaj na smert misliti, si bom prizadel poravnati svoje pregrehe in pokoro delati za storjene hudobije.« O kristjan! o kristjana! ki odlašáš to preimenitno opravilo, opravilo vseh opravil, na stare dni, varuj se, varuj se, da ti kdo drugi rajtenge ne prečerta! Močno, hudo se goljfaš, ker narpotrebníši opravilo na starost odrivaš, pa še juternega dneva

ne veš če včakaš. Ali ne veš, da nocoj se morda boš v posteljo vlegel zdrav in vesel, pa nikoli več ne ustal? Ali ne pomisliš, da morda še nocoj bo Bog tvojo dušo od tebe tirjal?!

Če Bog tega ali unega v resnici hudobnega, nespokornega grešnika pusti v sreči tega sveta dolgo časa živeti in dočakati veliko starost, kar se vendar le redko godi, to dela Bog po svojem usmiljenji iz posebnih vzrokov, pa vsled tega se zamoreš zanašati, da bi Bog tudi s tabo toliko poterpljenje imel, ker zaničuješ božje usmiljenje in terdovratno dalje v grehih živiš?!

Ko je šel Jezus iz Betanije zopet v Jeruzalem, vidi pri poti figovo drevo. Memo gredé stopi k njemu in ga ogleda, če ima kaj sadú, pa Jezus na njem družega ne najde, kakor perje. Na to se dobri Jezus razserdi in prekolne drevo, da se je pri tej priči posušilo. Kaj nas uči s tem ljubi Jezus? »Jezus je hotel,« pravi sv. Avguštin, »s tem nerodovitnim drevesom, ktere ga je preklel, dati vsem grešnikom strašen nauk, kako se bo on

nad njimi razserdil in jih preklel, če ne bo najšel pri njih sadú resnične pokore. Kdor svoje poboljšanje in pokoro od dné do dné, od mesca do mesca, od leta do leta odklada in vedno misli, da ni še tisti čas prišel, da bi bilo treba pokoro delati in na smert misliti, on je nerodovitno drevo. Bog se bo nad njim razserdil, ne bo porajtal kaki čas je, jesen ali spomlad, poletje ali zima, ampak brez usmiljenja ga bo preklel in pahnil v peklenški ogenj. Grešnik neumni ni hotel skerbeti za zveličanje, dokler je čas imel, ni hotel donašati sadú vredne pokore, dokler ga je Bog čakal in mu lepe priložnosti dajal, Bog se tedaj nad njim razserdi in mu ne dovoli več časa, ktereга želi, ampak smert ga pobere ob času, ko še ni mislil. Pač žalostna in strašna je taka smert, ker grešnik bo moral slišati ravno take besede, kakoršne je Jezus nerodovitnemu figovemu drevesu rekel: »Naj se nikdar iz tebe sad ne rodi na vekomaj!« Mat. 21. 19. Konec je vsega in za vselej. Več ne boš imel časa donašati sadú resnične

pokore ne dobrih del, ker zate je čas milosti iztekel. Posekan boš kakor nerodovitno drevo in veržen v večni ogenj. Ker v življenji nisi hotel nikoli na smert misliti in se za večnost pripravljati, boš moral okusiti grozovito smertno britkost, ki ti bo oznanila začetek večnih britkosti. O neumna moja pamet! O neumna glava, porečeš, pa — prepozno. O uboga duša, zakaj nisi bila ti preskerbljena z dobrimi deli! Prazna si na svet prišla, prazna greš v večnost?! Kaj pokažeš večnemu sodniku? Ja, takrat na zadnjo uro, grešnik, boš spregledal in živo občutil ter neizrečeno se ustrašil, ko boš spoznal, da si med tistimi, od katerih pravi sv. pismo: »da še znamenja kacega dobrega dela niso mogli pokazati«. Pa — poglejmo dalje.

V tistem grozopolnem trenutku vidi grešnik, da ni nikoli nič dobrega storil za nebesa, slabega pa brez števila in čez mero. Z nezapopadljivo žalostjo spregledal bo na enkrat leta svojega življenja, videl bo, da so minule kakor ena ura, brez da bi bil kaj dobrega storil



in — časa za to ni več nič, še pol ure ne. Živo stopile mu bodo pred oči leta njegove mladosti, ktere je preživel v praznih, neumnih norčijah; na Boga, na večnost, na dušo nikoli še mislil ni. Pred oči mu bodo stopile možke leta, ravno tako za vekomaj zgubljene, ker skerbel je le samo za časno premoženje, ki mu v smerti nič ne pomaga. Iskal je le posvetne sreče, minljivega dobička, zgubil pa je s tem večno srečo. Pred oči mu bodo stopile tudi stare leta, ktere so ga vedno h pokori opominjale, pa jih je v lenobi in zanikernosti zapravil, brez da bi se bil kaj preskerbel z dobrimi deli vsaj ta zadnji čas, enajsto uro življenja. V smertni uri vidi grešnik, koliko lepih priložnosti je zamudil, ker se je sv. zakramentov ogibal, božjo besedo zametaval in je poslušati ni hotel. Vidi, da so vse molitve, kolikor jih je opravil, prazne, brez vsega zasluženja, ker niso bile prav opravljene. On spozna zdaj, da ga je Bog velikokrat in velikokrat k sebi vabil in klical: zdaj s kako nesrečo, zdaj z boleznijo, zdaj po eni

poti, zdaj po drugi, pa vse to ni nič po-  
 magalo. Zato zdihuje v smertnih težavah  
 ter ječí in vpije: »O jaz nesrečen člo-  
 »vek! O kolikokrat me je Bog k sebi  
 »vabil in kako dolgo, nič manj ko 50 let,  
 »pa jaz sem njegovo dobrotljivo vabljenje  
 »le zaničaval. Bog mi je usmiljenje po-  
 »nujal, jaz pa sem se le od njega obra-  
 »čal. Bog me je tako rekoč silil k njemu  
 »se obrniti, ker me je obiskaval s te-  
 »žavami in nadlogami, jaz pa za vse to  
 »nisem se zmenil. Kedar se mi je hudo  
 »godilo in slabo zadelo, sem sicer po-  
 »boljšanje obljubil, pa, komaj je nadloga  
 »minila, že sem na vse pozabil in sem  
 »ravno tak bil, kakor poprej. In zdaj,  
 »oh zdaj moram umreti, — iti iz tega  
 »sveta za vselej, nikdar več me ne bo  
 »nazaj. — Iti moram v večnost, kjer  
 »nikdar več ne bo mogoče popraviti,  
 »kar sem pregrešil.« »Kamor drevo  
 »pade, tam obleži.« — »O kaj bo z mano!  
 »Zdaj, zdaj bom moral stopiti pred pra-  
 »vičnega sodnika Jezusa Kristusa in kaj  
 »bo z mano?! Kako obstanem? O jaz  
 »ubogi, revni človek, kam se hočem po-

»dati, kam oberniti, kam djati, kje pomoči iskati!?!« — Ali slišiš, kaj te čaka, ti neumno dekle, ki si morda že z 16., 17. letom vso sramožljivost zgubilo in devištvo po plesiščah na prodaj nosiš!?

3. Strašna je smert grešnika tretjič zavoljo velicega števila pregreh in hudobij. — Kedar grešnik svoje hudobno življenje sklene in v velikih grehah umerje, spregleda in spozna svoj grešni stan ravno tako, kakor bo spoznan pred Bogom. On je bil v življenji radovoljno slep in gluh, in ni hotel viditi svojih hudobij, kako velike da so, ni hotel spoznati, kam hudobije človeka pripeljejo, če se jim uda, zato bo v smertni uri prisiljen viditi in slišati, pa bo prepozno. Vidil bo v groznem strahu in trepetu veliko število hudobij, ktere je v življenji le za majhne prestopke, za človeške slabosti imel in štel. Slišal bo pa v nezapopadljivo britkost, da zdaj se bo začela njegova večna nesreča. Vse mu zdaj vest pove, kaj je delal in kaj je storil. Zdaj spozna, kaj se pravi, ne poslušati vesti, ko ga je svarila in opo-

minjala. Zastonj je zdaj se zgovarjati, ker vse je jasno, vse odkrito. Vse mu je zdaj pred očmi, karkoli je storil slabega ves čas svojega življenja, v mislih, besedah in v djanji. Tudi dobre dela, ki jih je le na videz, zavoljo ljudi ali z hinavskim namenom storil, prikažejo se mu v vsej svoji gerdobi. »Takrat se skaže, da vse pretečeno ni nič bilo.« Ps. 8, 11.

Hudo, hudo se zato grešnik začudi, in grozno se zavzame, ker v smertni uri, kamorkoli pogleda okoli in okoli sebe, ne vidi družega, kakor gerde pregrehe in nagnusne hudobije, ktere ga kakor vojska sovražnika obležejo, tako da je prisiljen zdihavati: »Nadloge brez števila so me obdale, moje pregrehe so me vjele in jih ne morem pregledati. Več jih je ko las na moji glavi, in serce mi je vpadlo.« Ps. 39, 13.

Kolikokrat se je pregrešil z mislimi! Dolgo, dolgo je nespodobne, nesramne misli v svojem sercu gojil in redil, pa se jih ni nikoli spovedaval, nikoli obžalaval. Mislil je, da še greha v djanji

ne stori, da same misli niso tako zelo pregrešne. Kolikokrat se je pregrešil s svojim hudobnim jezikom! Bližnjega je opravljal, ga raznašal, mu poštenje in dobro ime odvzel, s pohujšljivim govorjenjem zapeljal, ga pohujšal in v greh pripravil. Kolikokrat je na svojega bližnjega jezo in sovraštvo v sercu deržal in iskal priložnosti, se nad njim maščevati. Pa vse to, mislil je, tako pregrešno ni, morda nič, da mu le v djanji ni nič hudega storil itd. Vse take in enake pregrehe, katerih v življenji ni porajtal, se jih nikoli spovedaval, nikoli spokoril, mu bo vest v smertni uri tako odkrila, da bo vsako misel, vsako besedo, vsaki pogled in vsako stopinjo natanjko vidil in spoznal, kako zelo se je pregrešil in kako močno je svojo dušo ranil. Kakor se ob času povodnji bistre vode in veliki potoki vkup stečejo in po zemlji razlijejo s tako močjo, da vse poderejo in vse pokončajo, kamor zadenejo ter celo deželo s strahom napolnijo; tako se bodo tudi vse pregrehe, kar jih je grešnik ves čas svojega življenja storil,

v njegovi smertni uri vkup stekle in ga napolnile z groznim strahom.



O kristjan! Spomni se, kaj te čaka! — kako grozna in strašna bo tvoja smert, če se poprej ne spokoriš. Poslušaj, kaj se je v nekem mestu na Laškem godilo.

Živel je nek bogatin, ki se ni zmenil ne za Boga ne za dušo. Brez vse skerbi, kaj bo enkrat, živi dalje. Kar poterka bolezen na njegove vrata. Hitro po duhovna! hitro po duhovna! vpijejo ljudje od ene strani! po zdravnika! po zdravnika! od druge. Ali prevzetni bogatin za duhovnika ne mara; da bi se spovedal in spravil z Bogom, mu neče v glavo. Zdravnik za zdravnikom dohaja v njegovo hišo, toda pri vsem tem bo-lezen le rase in rase. Zdi se, da bo vse zastonj in da je smert že pred vratmi. Da bi vendar vsaj duša ne bila zgubljenjena, poda se k njemu sam škof in ga opominja, naj se vendar z Bogom spravi, ali zastonj. Hudobnež v življenji, hoče biti hudobnež tudi na zadnjo uro. Za škofom gre tedaj k njemu gvardjan necega

samostana; ta ga lepo prosi, svari, opominja, žuga, pa tudi zastonj. Klavern in silno žalujoč verne se gvardjan na dom. Za njim gre fajmošter tje, za tem drugi duhovniki, pa vsi zastonj. — Za temi gre k gvardijanu samostana mlad kapucinar in ga lepo prosi, da bi mu dovolil k terdovratnemu bogatinu. »E kaj boš delal tam ti, kaj boš storil revež!« reče mu gvardjan. »Bil je pri njem že sam škof, bil je g. fajmošter, bil sem jaz in drugi, pa nobeden ni nič opravil. Kaj hočeš ti tam?« »Prosim dovoljenja,« pravi mladi kapucinar, »da ga obiščem, ker je moj prijatelj in star znanec.« »Pojdi, pojdi,« reče mu gvardjan, »ma ne opraviš nič.« Ko pride do sobe, kjer je bogatin ležal, obstoji na vratih. Bolnik ga zagleda in zavpije: »Kdo je tam? Kdo je tam?!« »Sem jaz, jaz,« odgovori pohlevno kapucinar. »O, kaj ti si?« odverne bolnik, »no, če si ti, pojdi le noter, le noter!« »O ne, ne, ne grem noter,« pravi kapucinar. »Večkrat sem že slišal, kako pridejo hudiči po dušo grešnika, kedar umerje, rad bi tedaj

»vidil enkrat, kako to delo opravljajo. »In ravno zdaj bodo sem le prišli, zato »ostanem na vratah, da jih bom vidil.« »Po kaj, kaj, k čemu bodo sem zdaj prišli?« zavpije bogatin. »Po kaj bodo prišli!« uprašáš, »po tvojo dušo! Rad bi vidil, kako jo uzamejo in ponesejo.« »O za božjo voljo,« zakriči bolnik, »pojdi sem in vari me, da me ne vzamejo!« »Ja tega jaz ne morem, ne morem,« odgovori kapucinar, »dokler se ti z Bogom ne spraviš in spoveš.« »Stopi sem, stopi sem hitro, dragi prijatelj,« zavpije čez to umirajoči, »da se spovem, o hitro, hitro!!« Veselja poln stopi tedaj kapucinar k postelji in terdovratni grešnik do serca ganjen opravi ponižno in odkritoserčno spoved! —

Nemarni, merzli ti kristjan, ki se enako temu bogatinu za nič ne zmeniš, kaj praviš, boš li imel to milost tudi ti?! — O pomisli, kako hudo bo tudi tebi, kedar se ti bo smert perbližavala. Bolečine te bodo terle na postelji, mōč te bo zapustila, serce se bo v tebi treslo, vsi počutki bodo zastali, oči bodo otem-



nele in sapa bo vedno slabeja in bolj redka. In tako se boš bližal tisti strašni stopinji v večnost, iz ktere nikdar več nazaj ne prideš. Duša bo napolnjena z nezrečeno bolečino in britkostjo, ker vidi, da hip na hip bo nesrečna in to — vekomaj, vekomaj!

O neumnež, takrat boš marsikaj zagledal in sprevidil, kar v življenji nisi hotel viditi. Vidil boš nezmerno število grehov, ki te bodo tlačili, ko mlinski kamen. Vse bo očitno, vse jasno pred teboj. Vidil boš z trepetom duše in telesa, kako velike rane je imela tvoja duša, za ktere pa nisi porajtal, da bi jih zdravil. Rad bi jih takrat ozdravil, pa težko, težko bo to mogoče. O nespametni mladeneč, nespametno dekle, zdaj se ti posmehuješ, ko se te uči in se ti te resnice oznanuje, zdaj ne porajtaš za nič, ne za duhovna, ne za starše, ne za brate in sestre in si pri vsih slabostih še vesel, vesela in dobre volje. Ali — zapomni si dobro, da to veselje ti bo enkrat prešlo; ko se bo konec življenja perbližal, se bo vse tvoje veselje in smeh v jok spreobrnilo. Kolikor bolj se zdaj

v hudobijah smeješ, noriš in spakuješ, toliko bolj milo in britko boš jokal na zadnjo uro, ter zdihaval in žalaval. Pa vse to bo težko kaj pomagalo. Boš molil morda kaj, klical Boga in Marijo na pomoč, boš morda zdihavala proti nebesom in grevengo molila, — toda, toda misliš, bo li Bogu to všeč? Hudiču si dal, in si dala meso, Bog naj bi si vzel zdaj tvoje kosti? Hudiču cvetje življenja, Bogu pa tersje in korenike?! Kje imaš pamet? Veš kedo te bo sodil? Tedaj kosti hočeš dati Jezusu? Njemu, ki je dal za te kri in življenje?! O spokori se, dokler imaš čas, da ne bo prepozno. Če ne — povej mi, kam se takrat obrneš? V življenje nazaj ne boš mogel, ker dnevi tvojega življenja so stekli in smert te ima v svoji oblasti. V večnost iti se boš bal, ker vidil boš pred seboj tako rekoč že žrelo peklenško. V tem strahu in trepetu kam se podaš, povej mi! Od samega strahu boš omagal ali vendar stopiti boš moral, hotè ali nehotè pred pravičnega sodnika Jezusa Kristusa, kterege obličje bo za te tako

strašno in serdito, da boš pri njegovem pogledu od velike groze želel, da bi se gore na te poderle ali zemlja požerla. »**O hribi padite na me,**« boš vpil, »**gore pokrite me, morje požri me!**« Ali zastonj bo to vpitje. V nezrečenem strahu in trepetu bližal se boš tisti nesrečni minuti, ko boš iz Jezusovih ust zaslišal obsodbo svojega večnega pogubljenja. Kje boš tedaj iskal pomoči? Kedo ti bo zamogel pomagati? nobeden drugi, ko Jezus. Ali — ves čas svojega življenja za Jezusa nisi maral, tudi Jezus za te zdaj ne bo maral. Marija! Marija! boš klical, ali Marija za te ne bo porajtala. Angel varh! Kje si? Reši me! Ali tega ne bo več tukaj. Naprej bo letel, tožit grešno dušo, kedar jo bodo satani pred sodbo privlekli. — Grešnik se še enkrat grozovito zvije, zaškriplje z zobmi, odpre strahovito oči in — zdihne svojo dušo! — Umazana, grešna, ostudna in gerda stoji že pred večnim sodnikom!

O kristjan! o kristjana! jokaj, žaluj raji zdaj čez svoje grehe, dokler jih s svojimi solzami lahko še pobrišeš, da ne boš

v smertni uri prepozno jokal in žalaval,  
ker vse žalavanje ne bo nič pomagalo.

Gorje, kdor v grehu čas gnade zamudi,  
Gorje, če v grehu c'lo smert ga prehiti!

Naglo ure tečejo, ko burja čas naprej hiti,  
Morda še danes odprejo se ti vrata večnosti!



## II.

### **Smert pravičnega.**

*„Blagor jim, ki v Gospodu  
umerjejo.“* Skriv. raz. 14, 13.

»Strašna,« smo rekli, »je smert  
grešnika!« »Kakoršno življenje, taka  
je navadno smert.« Mogoče je sicer, da  
se tudi grešnik na zadnje vendar še spo-  
kori ali »pokora bolnega grešnika,« piše  
sv. Avguštin, »je ž njim vred bolna in  
bojim se, da bo ž njim vred umerla.«  
Kako se tedaj spokoriti tisti hip?! Saj  
dostikrat še enega očenaša zmoliti ne  
more: telesne bolečine, posvetne skerbi,  
premoženje, otroci, pretečeno, sedanje,  
prihodnje — vse obsuje grešnika, da  
skoraj ne vé, kaj misli, kaj govori in  
kje da je. Kako mu bo tedaj mogoče,

tako naglo poravnati, kar se je dvajset, morda petdeset ali še več let zadolžil pri pravici Božji? Kako preljubi?! Kako bo zdaj na enkrat ljubil Boga, on, ki se vse svoje dni ni zmenil zanj? Velike, velike milosti potrebuje pač, da bi se zares spokoril! in to se malokedaj zgodi, ker Bog mu v pravično kazen milost odreče, ker jo je poprej vedno zametaval. Kristjan! kristjana! oče, mati! mladenč, dekle! ako hočeš srečno umreti, glej, da pregrešno ne živiš. Le dvojna smert je mogoča, srečna ali nesrečna. Od smerti nesrečne smo že govorili, pogledjmo zdaj pa smert pravičnega.

Že sama na sebi je smert vselej huda, in vsaka živa stvar se je boji. Zgodbe nam povedó, da še celó sveti možje, ki so v veliki svetosti in v dolgi ojstri pokori stanovitno živeli, so se tresli in vsi trepetali, kedar se jim je smert perbližavala. Vendar pravičnemu in bogaboječemu kristjanu ni se treba smerti preveč bati, zato ker smert njegova je srečna. Sveto pismo pravi: »**Draga pred očmi Gospoda je smert njegovih svetnikov.**«

Ps. 115. »Blagor jim, ki v Gospodu zaspe ali umerjejo!« Skriv. 14, 13.

Kristjan, ki je vselej prav in po božji volji živel, ali pa, če se je kedaj pregrešil, se stanovitno spokoril, veselo odpre Gospodu, kedar s smertjo poterka, in gre v srečno večnost. On je podoben pridnemu delavcu, ki je celi dan težko, pa pridno delal in se tedaj na večer plačila veseli. Ko pride večer njegovega življenja, tudi on lahko z zaupanjem reče, kakor je rekel sv. ap. Pavel: »Čas moje smerti je blizo, dobro sem se vojskaval, svoj tek dokončal, vero ohranil, zdaj pa me čaka krona pravice, katero mi dá Gospod Bog, ne le meni, temuč vsim, ki ljubijo njegov prihod.«

1. Pravičen kristjan se smerti toliko ne boji, ker smert je njemu le angelj, ki ga izpelje iz te solzne doline. Z smertjo se pravični loči od hudobnega, nevarnega in zapeljivega sveta, se umakne vsem skušnjavam, ki so ga dozdej tako močno nadlegavale in odide nevarnostim, katerim se je dozdej z gnado božjo odtegnil. Konec je zanj vsega terpljenja,

konec vse krivice, konec vseh težav. Veselo se ozira na preteklo življenje, saj je vsak dan preživel v službi Božji, vsak dan, vsako delo z Bogom pričenal in z Bogom dokončaval. Vse dobre dela so mu pred očmi. Veselo se dalje ozira na sedajnost. Namestnik božji pride v njegovo hišo; spove se mu v zadnje, to mu težko ni, dobro je vaje tega dela. Zvon pozvoni, sam Jezus se ž njim sklene in hoče ga spremiti na uni svet! O veselje! ako je Jezus Kristus ž njim, kdo bo zoper njega? kdo mu zamore kaj?! Ravno tako veselo se ozira na prihodnjost. Kakor jetnik rešitve, kakor bolnik zdravja, kakor popotnik očetove hiše, tako se pravični veseli svojega novega, večnega doma. Saj ne gre tje prazen, kako bi se ne veselil? Kako vesel je popotnik, kedar pride z težavnega potovanja, iz nevarne dežele domu! O kako pozdravlja svoje domačine in hvali Boga, da je še enkrat srečno prišel v svojo domačijo! — Ravno tako se veseli pravičen kristjan konec svojega življenja, da je vse posvetne težave, vse

terpljenja in britkosti prestal in da bo skorej, skorej prišel v večni počitek. Kako vesel je kupec, kedar iz dalne dežele srečno z barko čez morje pride, ko se spomni, v koliko groznih nevarnostih je bil na morju! Glasno hvali tedaj Boga, da je vendar enkrat na suhem in brez strahu, kjer bo brez skerbi užival dobiček svoje težavne in nevarne vožnje. — Ravno tako pravičen kristjan, kedar pride h kraju svojega življenja, vidi, da se je srečno prepeljal čez morje nevarnega sveta in da bo zdaj brez vsega strahu užival dobiček svojega truda in dela na svetu. — Pravični zapusti s smertjo tudi svoje znance, prijatelje, pa kakšni so bili ti prijatelji? Goljfivi in zapeljivi. Bili so prijatelji le tako dolgo, dokler so od njega upali kaj dobiti, kedar je pa bolezen prišla ali nesreča, so ga vsi zapustili. Toda pravičen kristjan dobi s smertjo vse drugačne, boljše in resnične prijatelje. Dobi Jezusa, njegovo sveto mater Marijo, dobi angelje, svetnike in svetnice božje, s katerimi bo v večnem veselji za vselej sklenjen ostal.



2. Pravičnega kristjana smert veliko ne straši, ker življenje njegovo je bilo po božji volji. — »Preljubi, ako nam naše serce nič ne očita, imamo zaupanje k Bogu,« kliče nam sv. Janez. Pervo pač in najgotovejše znamenje srečne smerti je bogoljubno življenje. Pravičen kristjan si je vselej prizadeval pošteno in sveto živeti, to je spolnavati voljo božjo. In če se je kedaj pregrešil kot človek, v grehu spočet in rojen, je hitro skerbel popraviti in Boga odpuščenja prositi. Ker mu tedaj vest nič tako hudega ne očita, česar bi ne bil že v življenji popravil, bo tudi v smertni bolezni s svojo vestjo lahko rajtengo imel in se k smerti pripravil. To pripravljanje mu ni več težavno, zato ker se je že v življenji k smerti vedno pripravljaj in na njo mislil. Smert mu ni tako strašna, ker se je že v življenji ž njo seznanil. Smertne britkosti mu niso tako zelo težke, ker terdno zaupa, da dobrotljivi Bog mu jih bo pomagal preterpeti. Ves tedaj se on izroči božji volji in pravi ves vdan kakor nekđaj Job: »Nag sem iz maternega telesa prišel in

»nag pojdem tje nazaj. Gospod je dal,  
 »Gospod je vzel, kakor je Gospodu do-  
 »padlo, tako se je zgodilo.« »Kdor se  
 »Gospoda boji, mu bo na zadnje dobro,  
 »in ob dnevu svoje smerti bo blagoslov-  
 »ljen.« Sirah. 1, 13.

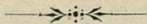
Pravičnega kristjana v smertni uri  
 tudi prihodnje življenje preveč ne skerbi.  
 Če tudi težko umerje in nerad še svet  
 zapusti, ker vidi, da je morda svoji dru-  
 žini ali svojim bližnjim še potreben, ven-  
 dar rad sklene svojo voljo z božjo voljo,  
 ker terdno upa, da pojde k svojemu  
 nebeškemu Očetu. Kakor hiti otrok ob  
 času nadloge in nesreče z zaupanjem v  
 naročje svojega očeta, ker dobro vé, da  
 ga oče ne bo zapustil, ampak da mu bo  
 gotovo pomagal in ga nesreče branil,  
 ravno tako umerje pravičen kristjan s  
 terdnim zaupanjem, da ga bo dobrotljivi  
 nebeški Oče prijazno sprejel v svoje na-  
 ročje, ker je usmiljen in dober Oče, ki  
 rad odpusti v resnici spokorjenim in vse  
 dobre dela obilno poplača. On je tisti  
 usmiljeni Oče, ki kliče vsakemu greš-  
 niku: »Spreoborni se k meni, ker jaz

»sem tvoj Zveličar, vse tvoje hudobije  
 »bom pozabil; če so rudeče ko škerlat,  
 »če se spokoriš, storil jih bele ko sneg.«  
 »Ne želim smerti grešnika, ampak da  
 »se spokori in da vekomaj živi.« To  
 terdno zaupanje v božjo milost in v nje-  
 govo neskončno usmiljenje tolaži pravičnega v smertnih težavah in mu zmanjšuje strah pred večnostjo. Če je tudi kaj grešil, upa vendar biti med tistimi, od katerih pravi sv. pismo: »Oni, ki med jokom sejejo, bodo z veseljem želi.« Zvestega služabnika Bog nikdar zapustil ne bo. »V božjo milost upam,« rekel je pobožni kralj David, »in moje serce bo zavoljo božje pomoči od veselja poskakavalo.« Ps. 12, 6.

3. Smert pravičnega ni preveč strašna zato tretjič, ker on ima v zadnji uri mogočne pomočnike. — Če je pravičen kristjan v smertni uri tudi od vseh ljudi zapuščen, ima vendar pri sebi mogočne pomočnike, ker ima Jezusa, Marijo, svetega Jožefa in božje angelje, ki ga v britkostih tolažijo, branijo pred skušnjavami, odganjajo od njega peklenškega

sovražnika, da ga ne zmoti in ga spremijo v večnost. O kedo bi si ne želel imeti take pomočnike na zadnjo uro! Pravičen kristjan si je vselej prizadeval živeti po Jezusovih naukih in po izgledu Njegove deviške matere Marije. Vselej jih je rad častil, jim zvesto služil in se jim priporočal, zato ga tudi v smertnih britkosti ne bodo zapustili, ampak gotovo mu bodo pomagali srečno dokončati svoje življenje. O kaka tolažba za umirajočega bogaboječega kristjana, ko svojo dušo zroči nebeškemu očetu, kakor jo je zročil Jezus Kristus na križu: »**V tvoje roke zročim svojo dušo!**« Ne more, ne more torej biti preveč strašna smert takega kristjana ali kristjane, ki v božji gnadi, v Jezusovi prijaznosti, v tovaršiji Matere Božje in angeljev umerje! Pravičen kristjan vzame sabo v večnost vse dobre dela, vse molitve, poste, zdiho- vanja, terpljenja in preganjanja, ktere je vselej Bogu daroval. To ga nezrečeno tolaži na zadnjo uro in zmanjšuje britkosti, ker upa, da kmalu, kmalu bo za to obilno plačilo dosegel v nebesih.

Ne ustraši se torej pravični preveč, kedar smert na vrata poterka, saj je bil na njo vedno pripravljen in saj je vedno kakor zvesti hlapec čuval, da ga smert ni prehitela. Imel je vedno v spominu, da je Jezus obljubil zveličanje tistim, ki bodo vedno pripravljeni, rekoč: »Srečen tisti hlapec, kterega Gospod, kedar pride, pripravljenega najde, on ga bo čez veliko postavil.« Pravični se smerti ne straši dalje zato, ker terdno verje, da njegov Zveličar živi. »Vem, da moj Odrješnik živi in da ga bom poslednji dan vidil.« Job. 19, 25. Terdno se zanaša na Jezusove besede, ki pravi: »**Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v me verje, bo živel, če ravno umerje.**« Ps. 49. Za srečno smertjo sledi srečna sodba. O srečen kristjan, srečen sin, srečna hči, srečen, presrečen ti popotnik zemlje, ki na tvojem romanju in popotvanju proti nebeški domovini vedno pred očmi imaš svoj cilj in konec!





## Poslušaj in zapomni si kristjan!

**M**emento mori! »Spomni se, da umerješ!« »**Prah si in v prah pojdeš!**« — Vsakdo si »želi srečno umreti. Če pa hočeš, »da bi bila tvoja smert srečna, »pripravljaj se zdaj na njo. Po- »ravnaj torej vse, kar je napčnega, do- »kler je čas. Če si grešil kakor David, »delaj pokoro, kakor jo je on delal. Zdihuj »k Bogu, kakor je on zdihaval: »Usmili »se čez me o Bog, po tvoji veliki mi- »losti, in po obilnosti tvojega usmiljenja »zbriši mojo hudobijo.« Ps. 50.

»Kristjan! Kristjana! Če si svojemu  
 »bližnjemu poštenje ali dobro ime odvzel  
 »ali odvzela, ali če si mu kako drugo  
 »krivico storil, popravi, poravnaj, daj  
 »nazaj, dokler je čas, da te smert ne pre-  
 »hiti in ti priložnosti ne vzame, poprav-  
 »ljati, kar si slabega storil ali storila!  
 »Pomisli, da po smerti ni več mogoče  
 »popravljeni. Gorje pa tistemu, ki se za-  
 »naša, da bodo krivično blago drugi za  
 »njim povračali! — Če si svojega bliž-  
 »njega pohujšal in ga v greh zapeljal,  
 »popravi to za božjo voljo, popravi, do-  
 »kler je še čas in dokler ti je, in ko-  
 »likor ti je popraviti mogoče. Daj lepe  
 »zglede in prizadevaj si tiste, ktere si  
 »pohujšal, zopet na pravo pot pripeljati.  
 »Če brez tega umerješ, gorje tebi, ti ne  
 »moreš biti zveličan. Tisti, ki zavoljo  
 »tebe v peklu goré, bodo grozovite kazni  
 »čez te klicali, zato ker si jih s svojim  
 »pohujšanjem pripravil v večno nesrečo.

»Povej mi! nesrečni zapeljivec, nesrečni  
 »pohujšljivec, kako zamoreš upati po  
 »smerti usmiljenje pri Bogu, ker greh,  
 »kterega si s pohujšanjem zasjal, vedno  
 »zeleni in se od rodu do rodu na tvojo  
 »rajtengo dela!? Hudobnež! že zdavno  
 »bodo morda tvoje kosti v črni zemlji  
 »segnile ali tvoj greh se bo še delal.«

»Imaš morda s bližnjim jezo, sov-  
 »raštvo, popravi zdaj, popravi hitro,  
 »dokler imaš čas. Podaj bližnjemu pri-  
 »jazno roko, če tudi te je močno raz-  
 »žalil. Odpusti po Jezusovem zgledu  
 »vsem, ki so ti kaj hudega storili. Če  
 »poprej umerješ, se nikoli ne boš mogel  
 »več spraviti s svojim sovražnikom, ako  
 »boš še tako zelo želel. — Imaš morda  
 »hudobne pregrešne navade že dolgo  
 »let, da skrivaj grozne, gerde, ostudne  
 »pregrehe vganjaš, varuj se, da s takimi  
 »groznimi hudobijami obložen v večnost  
 »ne pojdeš! Vekomaj boš nesrečen, ve-



»komaj boš jokal, če tega poprej ne  
 »opustiš in se čisto ne spoveš! — Če si  
 »v kaki nevarni priložnosti, ktera te moti  
 »in v greh zapeljuje, popusti jo, beži  
 »pred njo, dokler je čas, če ne, v ne-  
 »varnosti tej vzameš konec.«

»Vsako delo, preden ga začneš, dobro  
 »premisli, kaj delaš. Glej na vsako sto-  
 »pinjo in varuj se, da se ne zapleteš v  
 »hudičeve mreže, ktere nam peklenški  
 »sovražnik vedno nastavlja. Tako se nam  
 »smerti ne bo treba bati in ko pride  
 »zadnja ura, zaslišali bomo Jezusove be-  
 »sede: »**Dober in zvest hlapec — pojdi**  
 »**v veselje Gospodovo!**« Mat. 25, 21.

Revež, kam se čem podati?

Kje prijatla tam iskati?

Komaj dobrim bo obstati.





## DRUGI DEL.

### Od sodbe.

#### I.

### Posebna sodba.

»**Odločeno je ljudem enkrat umreti; potem pa je sodba.**« Hebr. 9, 27. Neumnež sicer pravi po novošegnem nauku, da s smertjo bo vsega konec. Ali temu ni tako. Precej po smrti telesa mora človekova duša iti k sodbi. Pred Jezusa mora — Jezusa pravičnega sodnika in iz njegovih ust bo zaslišala sodbo, ktera ji bo povedala, kako se bo ž njo na unem svetu godilo. Ubogi Lazar in bogatin sta bila precej po smerti sojena.

Lazarovo dušo so angelji nesli v Abrahamovo naročje, duša bogatina pa je bila v pekel zakopana.

Strašna je stopinja, katero mora duša storiti, kedar gre iz telesa, ker ona stopi iz tega sveta v večnost. Duša zapusti vse posvetno, se loči od vsega časnega in gre v nezumno, neskončno deželo, v večnost. Sabo ne vzame družega, kakor svoje dobre in hude dela. S strahom in trepetom bliža se božjemu sodniku. Tolažba nezrečena za dušo, ko pride v večnost, če ji v ti neznani deželi naproti pridejo nebeški duhovi, božji prijatelji in jo pred božji sedež spremijo. To ji daja vendar le upanje, da ne bo slabo, da sodba bo milostna. Grozna žalost pa in strah za dušo, kedar pride v večnost, če tam nikogar ne najde, da bi jo prijazno sprejel in jo k sodniku spremil. V trepetu in britkosti zagleda duša od daleč duhove, ki se ji bližajo, pa oh, kak strah! ti niso duhovi nebeški, ampak duhovi so peklenski, ki jo popadejo in k sodniku vlečejo. — Duša tedaj pride pred sodnika, pa kako

se začudi, ko zagleda Boga, ne kakor ga je na svetu le skoz vero vidila, ampak vidi ga v vsem božjem veličastvu in v pravici serditega čez grešnike. Strašen pač pogled za dušo, ki z velikimi grehi obložena pride pred božjega sodnika!

Kako bo trepetala grešna duša pred ojstrim sodnikom Jezusom, ker prišla bo predenj obložena z groznimi hudobijami in pregrehami, dobrih del pa vsa prazna?! O večnost! O večnost! Kaj bo z mano? Kako žalostna in strašna bo grešnikom posebna sodba, že iz tega vsakdo lahko spozna, ker še pravični bodo težko obstali, in če so le s kakim majhnim grehom obloženi šli iz tega sveta, ne morejo naravnost v božje kraljestvo iti, ampak se morajo v vicah tako dolgo čistiti, da pri Bogu storjen dolg popolnoma splačajo. Ker bo tedaj še pravični pri sodbi težko obstal, kaj bo še le grešnik počel, kam se bo on djal? Od vseh zapuščen ga ne bo imel grešnik besednika ne pomočnika. Sam bo stal pred Jezusom, pravičnim sodnikom, sam

si bo moral odgovarjati, sam rajtengo dajati, sam čez se pričavati. Sodnik mu bo pokazal, da njemu je vse znano, vse odkrito, kar je ves čas svojega življenja hudega storil. Grozno težavna bo ta rajtenga. Večni sodnik bo tirjal od njega odgovor ne le samo od tega, kar je slabega storil, ampak tudi od vsega, kar je dobrega zamudil. Ja celo misli in želje bodo natančno sojene, ker večnemu sodniku je vse znano! — Nobena reč sodniku ni skrita, dobro on vé za vsako stopinjo, za vsak pogled, za vsako narmanjšo slabo misel grešnika. Za vse to pa bo ojstro rajtengo tirjal. Noben zgovor ne bo veljal, ker Jezus bo grešnika tako prepričal, da bo sam potrdil in sodbo svojega večnega pogubljenja podpisal, ker spoznal bo, da Bog je v svojih sodbah pravičen. Ko bi se hotel grešnik pri sodbi kaj zgovarjati, poreče mu sodnik, kakor je rekel nekdam Judam: »Ko bi jaz ne bil prišel na svet in njim govoril, bi greha ne imeli, ker sem pa prišel in učil, ne bodo imeli zgovora.« Jan. 15. Kakor pa ne bo veljal

noben zgovor, tako tudi nobena prošnja ne bo pomagala, ker minil bo čas milosti in nastopil bo čas ojstre pravice. Naj se oberne grešnik v tisti britki uri kamor hoče, nikjer ne bo dobil pomoči, če nima toliko dobrih del, da bi njegove grehe odvagale. Naj se oberne k angeljom ali svetnikom, ali tudi k Materi Božji, nobeden ne bo hotel biti njegov besednik ali zagovornik. Še besedice ne bodo zanj zinili. Vsi mu bodo odgovorili: »Ti nisi v življenji maral za naše opominovanje in lepe zglede; ti si živel, ti si živela po svoji termi, tudi mi ti zdaj pomagati ne moremo in za te prositi. Tudi na milost božjo se grešnik ne bo mogel zanašati, zato ker bo vse prepozno. Zato mu tudi pravični sodnik ne more več prizanesti. Zadosti je! Bog je izrekel enkrat za vselej, da takrat, ko bo že prepozno, ne bo nobenemu milosti skazal.

**»Ker ste moj svet zavergli in moje svarjenje v nemar pustili, se bom k vašemu pogubljenju smejal in vas osramotil.«** Pripov. 1.

Huda in strašna je stopinja grešnika, ki jo mora storiti precej po smerti! Iti mora k sodbi pred vsegavedočega, ojštega in serditega sodnika, ki se ne dá preprositi in pred katerim noben zgovor nič ne velja. Oh kako grenko bo tedaj grešniku pri sodbi, ki celo življenje za dušo, za nebesa nič skerbel ni!

Kristjanska duša! Poslušaj in zapomni si dobro, kar sledi! Misli si, da bi tebi cesar zročil svojo lastno hčer in ti jo dal v varstvo in skerb. Zraven svoje hčere, misli si, da bi ti zročil tudi enega revnega hlapca z naročilom, da imaš tudi zanj skerbeti in ga pošteno preživljati. Cesar bi ti rekel: »Imej skerb za oba! toda za mojo hčer moraš še posebno skerbeti, jo moraš lepo zrediti, moraš lepo ž njo ravnati, jo pred nesrečo varovati in čez nekaj časa, kedar ti bo ukazano, mi boš oba nazaj pripeljal. Recimo, da bi pa ti kristjan, kmalu na to, ko si prijel v varstvo cesarjevo hčer in enega njegovih narslabejših hlapcev, cesarjevo povelje pozabil in popolnoma v nemar pustil; da bi ti za cesarjevo

hčer veliko ne porajtal in jo stradal, da bi morala v jedi in obleki veliko pomanjkanja terpeti; ako bi zraven tega še ž njo gerdo delal, jo suval in pretepaval in brez usmiljenja jej le slabosti delal, kolikor bi mogel, nasproti pa hlapca zvesto redil in pasel, lepo oblačil, vedno zanj skerbel in ga varval, tako da bi se mu že na obrazu lepa izreja kazala. Čez nekaj let pa, misli si, da pride čas in te cesar k sebi pokliče in ti zapove, mu nemudoma njegovo hčer in hlapca nazaj pripeljati, kako ti bo pri sercu, ko boš moral stopiti pred obličje narvečega poglavarja tvoje dežele, vidil pa boš, da cesarjeva hči je vsa revna, umazana, stergana, stradana in nič podučena! — hlapec pa lepo rejen, snažno oblečen in olikan, podučen! Kaj bi storil cesar z tabo, pač sam lahko uganeš. Gotovo bi te zelo kaznoval in bi ti rekel: »Ti hudoben, nehvaležen človek! Glej, veliko plačilo sem ti obljudil, ko sem ti svojo hčer dal v izrejo, če jo boš lepo redil, prav za njo skerbel in jo skerbno učil. Daj odgovor! Zakaj si jo ti tako



zapustil? Zakaj si tako neusmiljeno ž njo ravnal in delal, da jo nisi nič oskerbel, nič podučil? Glej kako je revna in nevedna? Za hlapca pa, na katerem mi je malo ležeče, si toliko skerb imel, si ga tako skerbno redil in pasel. Vreden si torej velike kazni, zato jaz te obsodim — v ječo do smerti.«

Kristijan glej! Gospod vseh Gospodov, kralj vseh kraljev, sam Bog ti je zročil svojo hčer, to je, dal ti je neumerjočo dušo, ki je stvarjena po njegovi podobi. Zapovedal ti je, da jo moraš varvati pred vsem grehom, jo z dobrimi deli olepšati in oskerbeti, jo z božjo besedo in sv. zakramenti rediti, skerbno jo gledati, da se ne pomaže, oskruni, ali pa da ne sterže z sebe tisto lepo belo oblačilo nedolžnosti in gnade božje, s katerim jo je Bog oblekel pri sv. kerstu. Zročil ti je Bog pa tudi telo, ktero je pa le hlapec neumerjoče duše. Pa glej! kako v nemar si ti pustil skerb za dušo, ki je božja hči! Le pomisli, kako je revna, kako strada zavoljo tvoje zani-kernosti in lenobe, kako terpi pomanj-

kanje v vsih božjih rečeh, zato ker ti le za telo skerbiš, le njemu strežeš, le njega skerbno rediš, dušo, dušo pa neumerjočo puščaš v veliki revščini!?

Pomisli, le pomisli zdaj, kako boš obstal, ko boš k sodbi poklican? Kaj porečeš, ko ti bo smert na rame poterkala in ti poreče, da moraš Gospodu nebes in zemlje dušo, njegovo hčer, dati in mu jo nazaj zročiti, katero si od njega prijel?! Kako se boš zgovarjal? Trepetal boš in se tresel, pa besedice ne boš mogel izgovoriti. In tudi, povej mi, kaj zamoreš upati pri taki sodbi, pri taki rajtengi? Gospod Jezus Kristus, naš prihodnji sodnik, ti poreče: »Ti nezvesti, hudobni hlapec, ti si vreden velike kazni. Obsodim te zato, ne za nekaj časa, ampak za vselej, na večno v peklenški brezden!

O moj Bog! o moj Bog! Večnost, večnost! in na večno obsojen biti!!

*Ljuba kristjanska duša!*

Ker pri sodbi ne bo veljal noben zgovor, ne bo pomagala nobena prošnja,

če z grehi obloženi k sodbi pridemo, zato se moramo z vso skerbjo greha varovati in za storjene pregrehe pridno pokoro delati, da ne bomo večno za-  
verženi. Zastonj pa je tudi upati milost-  
ljive sodbe brez dobrih del: le te nas  
spremijo v večnost ter nam bodo po-  
magale do milostljive sodbe. Zato, oh!  
skerbimo, trudimo se za dobra dela! —  
Spomnimo se tistega moža, ki je brez  
skerbi živel in se nič hudega ni bal,  
— ali pri kralju obtožen, bil je kar  
naenkrat na odgovor poklican. Imel  
je pa tisti mož tri posebne prijatelje.  
Enega izmed njih je čez vse ljubil,  
in celo svoje zaupanje vanj stavil. Tudi  
una dva je ljubil, vendar enega manj  
ko družega. Preden tedaj mož stopi  
pred kralja, gre k svojemu narvečemu  
prijatelju, in mu reče: Ljubi prijatelj,  
jaz sem pri kralju zelo obdolžen in tožen  
in sem poklican tedaj na odgovor. Pro-  
sim te, pojdi z mano, sprejmi me pred  
kralja, da boš kaj za me govoril, ali  
prosil ali kakor si boš mi pomagal. Ne  
vem, kaj misli kralj z mano storiti. —

Ali prijatelj mu hitro odgovori: »Ja, jaz ne morem s tabo iti, nimam časa, imam druga opravila. Pojdi sam in odgovarjaj kakor veš in znaš.« Mož na ta odgovor žalosten in ves pobit gre zdaj k drugemu prijatelju, kterega ni tako zelo ljubil, kakor prvega in ga ravno tako prosi. Ta se hitro napravi, in gre ž njim, kedar pa do vrat kraljeve hiše pridejo, prijatelj od njega zbeži in ga samega pusti. Mož na to še bolj žalosten se boji stopiti pred kraljevo obličje in gre prosit še tretjega prijatelja za pomoč. Temu tudi pove, kako sta una dva prijatelja ž njim ravnala. Prosi tedaj njega prav lepo, da bi ga spremil pred kralja in mu pomagal. Ta, ki je bil pravi in resničen prijatelj, gre precej ž njim pred kralja, tam zanj govori, ga zagovarja in tako serditega kralja potolaži, da mu vse odpusti. Kteri izmed tih treh prijateljev je bil pravi in resničen prijatelj, pač lahko vsakdo ugane.

Pervi prijatelj, kterega človek na svetu narbolj ljubi, narbolj obraja, se nanj zanaša in vse svoje serce nanj

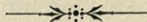
navezuje, je denar. Kedar kralj nebes in zemlje človeka k rajtengi pokliče, ga denar berž zapusti, pride drugim v roke in človeku nič ne pomaga.

Drugi prijatelj so znanci, tovarši in žlahta. Oni človeka, kedar umerje, spremijo sicer do groba, potem se vernejo in ga samega pusté.

Tretji prijatelj so dobre dela. One so pravi, resničen prijatelj, ki spremijo človeka, kedar umerje, pred sedež božje pravice in mu pomagajo doseči božjo prijaznost in milostljivo sodbo.

Prizadevaj si torej za dobra dela narveč ko moreš, da dosežeš milostljivo sodbo in večno zveličanje. Stori, delaj, kakor nas opominja sveto pismo: »**Do smerti ne jenjaj v dobrem rasti, ker božje plačilo ostane vekomaj.**«  
Sir. 18, 22.

Bukve bodo prinešene,  
Dela bodeš bral storjene,  
Dobre vse in nepoštene.



## II.

**Velika ali poslednja sodba.***Sodnji dan.*

Dasiravno duša vsacega človeka precej, ko se iz telesa loči, naravnost k sodbi gre, kjer prejme od pravičnega sodnika plačilo za dobre dela, kazen pa za slabe, pride vendar dan, da bomo vsi vkup naenkrat in očitno sojeni. To bo poslednji ali sodnji dan. Jezus bo ukazal takrat angeljem spraviti vkup vse narode od vseh krajev sveta. Glas Sinu Božjega bodo zaslišali vsi, ki so v grobeh, in tedaj bodo vstali in pojdejo k sodbi. Angelji jih bodo vkup zbrali in postavili pred sodnika Jezusa Kristusa, ki bo z velikim veličastvom in z veliko oblastjo v oblakih neba prišel in nas bo očitno sodil. Sodil pa bo Bog na konec sveta vse ljudi še enkrat zato, da bo cel svet spoznal in vsakteri posebej očitno vidil, da Bog je pravičen v svojih sodbah in da plača vsakteremu po vrednem zasluženji.

Tisti dan se bo božja pravica, modrost in previdnost pred vsemi ljudmi očitno pokazala, ker vsak človek bo prejel popolnoma po zasluženji, ali plačilo ali kazen. Zato bo Jezus takrat vpričo celega sveta pravične z dušo in s telesom vzel v nebesa, hudobne pa bo z dušo in s telesom pahnil v peklenški brezden.

Huda in strašanska bo poslednja sodba že za pravične, vendar še hujša in veliko strašnejša bo za grešnike. Kedar pride tista grozovita strašna ura, da se bo svet h koncu bližal, ktereга bo ravno tisti Bog, ki je vse iz nič stvaril, zopet v nič spremenil, bo na božje povelje glas angeljske trobente zabučal, ki se bo razlegal od enega kraja sveta do družega ter vpil mertvim: »Vstanite — mertvi in pridite k sodbi!« Na ta glas bodo vsi mertvi vstali, od Adama, prvega očeta, noter do zadnjega človeka na zemlji. Vse bo oživel. Zemlja bo dala nazaj ljudi, ki jih je do takrat v sebi skrite imela. Morje jih bo verglo na suho, kar jih je požerlo. Duše se

bodo zopet sklenile z telesi. — Vsi, vsi, bratje moji! bomo videli v oblakih Sinu Božjega v neskončni svitlobi in okoli njega brez števila angeljov, božjih služabnikov. Njegovo obličje se bo svetilo bolj ko solnce, kakor plamen bodo migljale njegove oči, njegove besede bodo kakor grom; vse bo pred njim trepetalo.

Kedar bo že blizo dan Jezusovega prihoda, bo ogenj zemljo požerl in vse se bo raztajalo. »Elementi se bodo od vročine stajali, zemlja pa in dela, ki so na nji, bodo zgorela.« II. Petr. 3. »Samo ljudje bodo ostali in koperneli od strahu in čakanja čez to, kar bo čez ves svet prišlo.« Luk. 21. O kako grozno nerad, z nezapopadljivim strahom in z nezrečenim trepetom pojde grešnik k tej očitni sodbi. Strašno vpijoč bo tako rekoč groze tulil! O gorje meni, poreče, gorje meni! Večnost je tù! Večno bom zdaj živel, pa le zato, da bom večno terpeti moral. Moja duša se je zopet s telesom sklenila, pa le zato, da bota oba skupaj v peklenškem ognju vekomaj gorela. O



nesreča čez vse nesreče! — Stopiti mu bo treba pred ravno tistega Jezusa Kristusa, kterega je v življenji zaničaval in s hudobijami na novo križal. Stopiti mu bo pred ravno tistega sodnika, kterega besede, opominovanja in povelja je zametaval in nauke zaničaval, dokler je na svetu bil. Kako obstane pred ojstrim sodnikom, pred katerem se tresejo še pravični!? Raji, raji najdel bi se že zdaj v peklenškem brezdnu, kakor pa k sodbi šel.

Preden začne sodba, ločili bodo angelji na božje povelje grešnike od pravičnih, kakor loči pastir ovce od kozlov. Ovce, to je pravične, bodo postavili na desnico, kozle pa, to je hudobne, bodo postavili na levico. Takrat bodo pravični, ktere je svet zaničaval in se ž njimi norca delal, z veliko častjo na desnico postavljeni. Hudobni, krivični pa bodo kozlom enaki pahnjeni na levo, kjer bodo v vsem obupu pričakovali nesrečne sodbe. Že ta ločitev bo grešnikom grozno strašna in britka, ker prišteti bodo pogubljenim, vekomaj prekletim. Na vsih udih bodo trepetali. Oh

kako bo hudobne peklo, kako žalost bodo občutili, ko bodo na nasprotni strani stati vidili take, ki so jih na svetu za neumne, priproste šteli, jih zaničevali in preganjali! — »Tokrat bodo pravični z veliko serčnostjo stali tistim nasproti, ki so njih stiskali in njih dela odvzeli. Ko bodo hudobni to vidili, bodo groznega strahu vsi prepadeni in se bodo čudili, kako so uni tako naglo in čez vse upanje zveličanje dosegli. Tedaj se bodo kesali, rekli sami pri sebi in zdihavali od duha britkosti: »To so tisti, ktere smo mi nekdam zasmejavali in jih v zasramljiv pogovor imeli. Mi neumni smo njih življenje za nespamet imeli in njih konec za nečast. Pogledajte, kako so zdaj prišteti med božje otroke in njih odločenje je med svetniki.«

Ko bodo vsi ljudje tako razločeni, da bodo pravični na desni, hudobni pa na levi strani sodnika stali, začela se bo sodba. — Odperle se bodo bukve svetega evangelja, po katerih bomo vsi sojeni. Odperle se bodo bukve tiste, v katerih

je celo naše življenje in zadržanje zapisano. Vse naše dobre in slabe dela so natanko zaznamovane. Narmanjša reč, katero je človek storil, ni pozabljena. Vse se bo očitno vidilo, vse pokazalo, kar je bilo skritega od začetka sveta do tiste ure. Takrat se bo moral vsakteri pokazati ravno takega, kakoršen je bil od Boga spoznan. Takrat bodo krivični in hudobni prepričani vseh hudobij, ktere so v življenji skerbno tajili, jih skrivali in se delali pravične, poštene. Pokazala se bo nedolžnost in odkrila se bo krivica vpričo celega sveta. Grozen strah in strašanska sramota prehajala bo grešnike pri poslednji sodbi, ker njih hudobije se bodo oznanile vsem ljudem in njih krivice očitno pokazale celemu svetu. Kakor solnčni žarki vse razsvetijo, ko skoz okno posijejo, tako bo oko pravičnega sodnika prederlo v človeško serce, in razsvetilo bo vse, tudi nar-skrivnejši dobre njegove in slabe dela. Zagrinjalo hinavščine bo palo in vsakterega pregrehe odkrite bodo vsem.— O hudobni, krivični kristjan! »Premišljuj«,

ti kliče sv. Avguštín, »da pred neskončnim številom ljudi se bodo odkrile vse tvoje pregrehe in vpričo vseh nebeških angeljov se bodo očitno pokazale vse tvoje hudobije, ne samo, kar si jih v djanji, ampak tudi, kar si jih v mislih in željah storil. Takrat boš imel toliko tožnikov, kolikor jih je bilo na svetu, ki so ti lepe zglede pravičnega življenja kazali, vpričo vseh boš osramoten.«

Kristjan! Zdaj se sramuješ svojih grehov spovedniku odkriti in se jih spovedati, ko je vendar spovednik človek kakor ti in tvojih grehov nikomur ne sme povedati, pa se vendar kakega gerdega greha tako strašno težko in nerad spoveš ali se k temu tako dolgo pripravljaš. Pomisli, kako se boš pa moral sramovati pri poslednji sodbi, ko boš moral pokazati ne pred enim človekom, ampak pred vsemi ljudmi celega sveta, pred vsemi angelji, pred Jezusom ojštrim sodnikom, pred Marijo Devico, karkoli si kedaj slabega storil. Pokazati boš moral tudi vse hudobije, od katerih si mislil, da so že davno pozabljene in

da niso nikomur znane. — Misli kristjan! ko bi ti imel na sebi kakšen velik in ostuden greh, za kterega bi živ človek ne vedel, pa na božje pripuščenje bi bilo v cerkvi takrat, ko je narveč ljudi skupaj zbranih, očitno oznanjeno in vsem povedano, kaj si storil, in to vpričo tebe! — Kaj bi ti začel sramote? Kam bi se obernal? Ali bi se ne rajši v zemljo vderl tisti čas, kakor pa imeti toliko prič svoje hudobije!? Kako nam bo pa še le takrat, ko bodo vpričo celega sveta, znanim in neznanim gledalcem, naše pregrehe odkrite in razodete?!

Pravični sodnik Jezus Kristus bo sodil ali v pekel ali v nebesa, ali v večni jok ali v večno veselje. O kristjan! o kristjana! Kako se boš ustrašil in ustrašila, ko boš vidil in vidila, da bo rajtenga tvoja vsa drugačna, kakor si jo zdaj ti delaš? Vidil boš, dragi moj, celo to, kar še za greh nisi štel. Vidil boš in vidla nezmerno število gerdih in pohujšljivih besedi, za ktere nisi nič porajtal ne porajtala, pa spoznal boš, spoznala boš kristjana, koliko hudega so

one storile, koliko nedolžnih zapeljale, in v koliko sercih vsadile korenine gerdi in nesramnih pregreh. Vsi, ktere si pohujšal, te bodo tožili, čez te pričali in kazni nad te klicali. Vidil boš dalje, koliko žlahtnega časa si zapravil v lenobi in zanikernosti! Koliko lepih naukov si v nemar pustil! Od vsega tega bo treba dajati odgovor strašan in ojster. Vidil boš pa tudi vse dobre dela, kar si jih storil in ustrašil se boš, ko boš zagledal, da jih je tako malo in še teh nekatere prazne, brez cene, brez vrednosti pred Bogom, zato, ker jih nisi storil z pravega namena, to je zavoljo Boga, ampak le zavoljo časti ali posvetnega dobička. Tako boš čakal, ves trepetajoč obsodbe. »Kaj bo z mano, kedar me pride Bog soditi?« vpil je še pravični Job. Če se je še Job bal pred sodbo, kateremu vendar sveto pismo pričevanje daja, da je bil pravičen, koliko se je bati še le nam, ker pisano stoji: »Gorje pri sodbi tudi brumnim pravičnim, če boš ti o Gospod! z žnjimi brez usmiljenja ravnal.« **»Strašno je priti v roke ži-**

**vega Boga!**« »Če bo pravični komaj zveličan, kako se pokaže hudobnež in grešnik?!« Pet. 4, 18.

Zato bodo grešniki na poslednji sodbi v grozovitem strahu in trepetu, še pogledati se ne bodo upali Jezusa! Vidili bodo, da njih sodba je nezrečena, z dušo in telesom iti bodo morali v večne martre, zato bodo zagnali grozen glas ter strašno kričali. Hribe in narveči gore bodo prosili in klicali, da bi se nanje poderle, jih pokrile in serditemu Jezusovemu obrazu umaknile. Toda morali se bodo pokazati pred serditim sodnikom, kjer bo vse njih življenje razodeto. »Nič ni skritega, kar bi se ne razodelo,« piše sv. evangelij, »ali hudega, kar bi se ne zvedilo.« Spoznati bodo morali tudi grešniki, da Božje sodbe so pravične.

Ves prijazen obernil se bo Jezus na to k pravičnim na desni strani in jim poreče: »**Pridite vi. izvoljeni mojega očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.**« Mat. 25.

Oh! kdo zamore si misliti veselje in sladkost, ki ga bodo občutili izvoljeni na desnici na te besede! Kdo dopovedati! Nobeden. Z Jezusom pojdejo v srečno večnost.

Z gromečim glasom obernil se bo pa potem Jezus na levo stran ter poreče zaverženim: »**Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angeljom.**« Mat. 25. O strašne, o grozovite besede, katerih slišati nas Bog varuj. Brez tolažbe, brez pomoči, brez upanja in brez usmiljenja začela se bo za nje večna nesreča, peklenško terpljenje. »Zato bodo takrat jokali vsi rodovi na zemlji.« Mat. 24.

Jokali bodo takrat ajdje in neverniki, katerim se je nauk križanega Jezusa Kristusa zdel neumnost, ki so imeli priložnost, resnico spoznati, pa je niso hotli. Jokali bodo takrat terdovratni judje, ker so bili tako slepi, da so Jezusa Kristusa, narvečega dobrotnika, zavergli, neusmiljeno na križ perbili in tako nebesa zgubili. Narbolj pa jokali



bodo katoliški kristjani, ki so Jezusa poznali in njegove dobrote uživali, pa vendar slabo živeli. Bili so v kristjanski veri podučeni, imeli so svete zakramente, dobro so poznali pot proti nebesom in vendar so živeli hujši, nespodobnejši kakor ajdje in judje, zato jih tudi čaka narhujša kazen. Grozovito bodo takrat vpili kristjani, kedar jim bo Jezus pokazal križ, martre, terpljenja, ki jih je za nje prestal in preterpel. Pokazal jim bo Jezus rane in sveto rešno kri, katero je do zadnje kapljice za nje na križu preлил, pa vse zastonj. »Ker so prejeto resnico zaničevali,« žuga sveto pismo, »bo strašna sodba in ognjeno maščevanje čez nje prišlo.« Zato jim poreče sodnik: »Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj!« Za vas ni več usmiljenja, ni več milosti. V življenji sem vam usmiljenje ponujal, pa niste zanje marali in ste je zaničevali, zdaj pa jaz za vas vekomaj ne bom maral in vas bom za vselej zaničaval. Večna pravica me sili, da vas moram pogubiti. »Jaz nisem zdaj več vaš oče«, jim po-

reče Jezus, »kakor sem unih zvestih prijatlov na desni strani, ampak vaš oče bo od zdaj na vekomaj peklenski hudič. Jaz nisem več vaš Odrešenik in Zveličar, ampak, kakor odprem zdaj izvoljenim vrata v nebesa, tako se odpre pod vami zdaj pekel, v kterega strašen brezden se boste na vekomaj vderli.«

Takrat, oh takrat nastopilo bo tisto strašno ločenje, ki bo strah pogubljenih še bolj povikšalo, ker vidili bodo na desni strani prijatelje, znance in tovarše, ki so bili in živeli v ravno takem stanu, v ravno takih priložnostih, pa so prišli na desno med izvoljene in zdaj se bodo za vselej ločili. Oh žalostna in britka ločitev! — Sin se bo ločil od očeta, oče od sina, eden pojde v nebeško kraljestvo, drugi v peklenski brezden. Mati pojde od hčere, hči od matere; ena v nebesa, druga v večni ogenj. Brat se bo ločil od sestre, sestra od brata, prijatelj od prijatelja. Šli bodo eden od drugzega za vselej, ločili se bodo in nikoli več se ne bodo vidili. Brez mere bo obupanje pogubljenih! — Dobri

pojdejo v nebesa, hudobni pa se bodo uderli v večni ogenj.

Strašno bodo tedaj pogubljeni rijuli in z groznim preklinjevanjem vpili in tulili: Prekleta ura, v kateri sem bil rojen. Prekleta minuta, ko se je reklo, da je človek spočet. Prekleta truplo, ki je poželelo to, kar je bilo čez božjo zapoved. Prekleta duša, ki ni hotla resnice spoznati. V takem in enakem preklinjevanji in izdajanji se bodo krivični pogreznili v peklenški brezden, iz kterega nikdar odrešenja ne bo. Pravične pa bo Jezus vzel v nebesa in jim bo večno veselje dal za plačilo. Poglej! ti nesramni klafač, kaj te čaka, poglej ti razuzdanec, ki te nobena moč vkrotiti ne more, poglej ti gerdi zapeljivec, kaj je za-te tam pripravljeno, glej ti plesalec, pijanec, tat, kaj vse te enkrat zadene! Poglej! ti nesramno dekle, ki fante loviš, se ž njimi cukaš in po potih vlačiš, poglej, kaj te čaka! Ti si gotova na levici. Poglej, ti ostudna plesalka, ogenj in brezden, v katerem boš vekomaj plesala, skakala, norela!! —

Oh kristjanska duša! Da te ne zadene  
strašna nezrečena nesreča, pri poslednji  
sodbi postavljeni biti na levo stran in  
potem za vselej pogubljeni biti, skerbi,  
dokler je čas. Umij se večkrat v vodi  
svete spovedi, da umazana ne boš celo  
večnost. Hiti, hiti popraviti, če imaš kaj  
za popraviti in poravnat, če imaš kaj  
za poravnati!

Grozen strah bo svet obdajal,  
Kedar bo sodnik prihajal,  
K ojstri sodbi človek vstajal!





## TRETJI DEL.

### Od pekla.

»Angelji bodo odločili hudobne iz srede pravičnih in jih bodo vergli v peč ognja; tam bo jok in škripanje z zobmi. »Ali ste razumeli vse to?« vpraša še Kristus.

Verska resnica je, da bo Bog pravične vzel v večno veselje v nebesa, pa ravno tako je tudi verska resnica, da bo Bog hudobne vekomaj zavergel in jih pahnil v kraj večne kazni, kateri kraj imenujemo pekel. Pekel je tedaj tisti kraj, kjer pogubljeni terpé večne kazni. »Kdor tega ne verje,« pravi sv. Auguštín, »tudi ne verje, da je en Bog.« Kakor bodo pravični vekomaj v nebesih z Bogom sklenjeni in vživali veselje za plačilo svojih dobrih del, ravno tako bodo hudobni v peklu terpeli večne martre za

kazen svojih hudobij. To nas uči sam Jezus Kristus, večna resnica: »Oni bodo pahnjeni v unanje teme, kjer bo jok in škripanje z zobmi.« Pogubljeni ne bodo vidili življenja, ker nad njimi bo ve-komaj jeza božja. Zaverženi bodo za vselej spred božjega obličja, odločeni od tovaršije pravičnih, prišteti bodo hudicem. Take strašne nesreče se obvar-vati, nas zvesto Jezus opominja in nam ukazuje, odsekati rajši roko ali nogo, ali izdreti si oko, to je odpovedati se rajši narprijetnejšim rečem, kakor za-veržen biti v večni ogenj, kjer červ vesti nikoli ne umerje, ogenj nikoli ne ugasne. Že od nekdanj je Bog hudobnim grozno žugal rekoč: »V mojem serdu je bil ogenj užgan in bo gorel do dna pekla.« Že ajdje so po svoji pameti spo-znali in so bili terdno prepričani, da hu-dobnež bo po smerti kaznovan. Toliko bolj vemo to mi kristjani, ker nam je sam Jezus razodel in povedal, kako se bo godilo po smerti grešnikom.

Hudobni želijo, da bi ne bilo pekla, da bi brez strahu vganjali svoje hudo-

bije in pri svojih krivicah brez kazni ostali. Ali sveta vera nas uči, pamet poterdi in že vest sama nam spričuje, da na unem svetu je pripravljeno strašno in večno terpljenje v peklu, kamor bodo verženi nespokorjeni grešniki in v ogenj pokopani.

Da se obvarješ pekla, kristjanska duša, premisli, kako grozne, velike in strašne martre morajo pogubljeni terpeti v peklu.

### 1.

Pogubljeni so zaverženi spred božjega obličja. »Poberite se spred mene, vi prekleti,« pravi Jezus hudobnim, »v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angeljom!«

Pogubljeni so za vselej zgubili božjo prijaznost in večno zveličanje, toraj jih bo ta zguba nebes bolj pekla, kakor vse peklenške martre. Iz globočine peklenškega brezdna bodo pogubljeni svoje oči povzdigavali proti nebesam, ktere bodo v svojih mislih vedno odperte vidili, in nezrečeno srečne bodo tam gori vselej vidili tiste božje prijatelje, ki so na svetu

ravno v takem stanu, ravno v takih nevarnostih živeli, in ravno tako hude skušnjave imeli, pa so nedolžnost ohranili ali pa resnično pokoro delali in tako v nebesa prišli. Pri tem pogledu spomnili se bodo pogubljeni svoje slepote in svoje terdovratnosti, da so vse božje gnade zametavali in se radovoljno zakopali v peklenške martre. To jih bo nezrečeno peklo. Sv. Krizostom piše: »Veliko hujši kakor pekel se mi zdi, »ne doseči nebeške časti, in veliko bolj »mislim, je treba žalavati zavoljo zgube »nebeškega kraljestva, kakor zavoljo peklenških marter. Zguba nebes narhujši »peče, narbolj boli. Zato naj mi govori »kdo od tavžent peklov, ne bo nič ta »cega, nič tako žalostnega in hudega »povedal, kakor je žalostno, hudo in »strašno nebesa zgubiti.

O kaj smo mi zgubili, ker smo Boga zgubili! Pogubljeni to zgubo tako živo občutijo, da čez to zgubo nezrečeno žalujejo in se strašno kesajo, da so Njega, narvečo dobroto, za vselej zgubili. Kakšno žalost občuti že en otrok, če se mora



od svojih ljubih staršev za vselej ločiti, ali nič ni to proti britkosti duše, ko Boga zgubi! Absalon, Davidov sin, je silno žalaval, ko ni smel pred obličje očetovo. Več časa ni David svojega sina pred se pustil, ker se mu je bil zameril. Absalona je to tako bolelo in mu tako težko bilo, da je rekel: »Prosim, da vidim saj kraljevo obličje, če se pa kralj še na mojo krivico spomni, naj me umori!«

Koliko bolj hrepeni še le duša po Bogu! Kakor hrepeni žejn jelen po merzli vodi, tako želi duša z Bogom sklenjena biti, in vendar bo morala pogubljena duša od Boga vekomaj ločena biti. To ločenje od Boga bo duši tako težko djalo, da bi rajši bila končana, ko bi bilo mogoče, kakor da ne bo nikoli gledala božjega obličja.

Oh nesreča, grozna nesreča! Od Boga, svojega stvarnika, vekomaj ločen biti, kdo zamore to zapopasti?!

## 2.

Pogubljene bo huda vest vedno pekla, ker bodo spoznali, da so pogubljenja

sami krivi in vse narstrašnejši martre bodo terpeli na duši in na telesu.

Vest pogubljenim ne bo nikdar pokoja dala, ampak vedno jih bo pekla, pikala in grizla. »**Červa njih vesti ne bo nikoli konec, in ogenj ne bo nikoli ugasnil,**« rekel je Jezus. Vedno, vedno spominjali se bodo svojih pregreh in njih hudobije jim bodo vedno pred očmi, ker vest jim jih bo brez prenehanja očitala.

Hudobneži si perzadevajo zdaj v življenji svojo vest zadušiti in jo k molčanji persiliti, da bi bolj brez skerbi v hudobijah živeli: ali gorje, gorje jim, ker v peklu jim bo vest vedno očitala, da lahko bi bili zveličani, če bi le hotli, ker pa v življenji niso hotli poslušati glas svoje vesti, ki jih je vedno opominjala in svarila, bodo mogli poslušati v peklu, v večnem ognju nje oestro pa brezkončno očitaje in grizenje.

V nezrečeni britkosti in v strašni žalosti pogubljeni v peklu zdihuje, joče in žaluje, ker mu nikoli iz misli neče, da bi bil lahko zveličan, ko bi le hotel.

Oh! vpije pogubljeni kristjan v peklu: Na poti proti nebesam sem bil in vendar moram zdaj v peklu goreti. Bil sem v pravi katoliški veri, in vendar sem po lastni neumnosti vekomaj in za vselej zaveržen. Bil sem pri sv. kerstu sprejet za otroka božjega, za verba nebeškega kraljestva, in vendar je moja verbišna zdaj peklenški brezden. Bil sem na svetu tovarš Jezusovih prijatlov, in zdaj bom vekomaj tovarš peklenškega satana.

Človeka, ki umerje v smertnih grehah in ki svoje življenje sklene v božjem sovraštvu, obsodi Bog po svoji večni pravici v večne kazni in zapové: »Popadite ga, zvežite mu roke in noge in verzite ga v unanje teme, kjer bo jok in škripanje z zobmi.« In nesrečnež se vdere v tisti strašni kraj, kterega imenuje sveto pismo »ognjeno peč«, v kraj, kjer »bo ogenj, žveplo v terpljenje hudobnim odločeno«. Psal. 10.

»Tako pojdejo hudobni v deželo revščine in tamote, v kateri prebiva smertna senca in večna groza.« Job. 10. »Prekleti,« pravi sv. Janez, »bodo svoj del

imeli v ognjenem in žveplenem jezeru.«  
 Skriv. raz. 21. Za storjene hudobije bodo  
 hudobneži zaperti v večno ječo in tam  
 ne bodo imeli druge tovaršije, kakor  
 druge pogubljene, hudiče in vse pe-  
 klenske spake in pošasti. Kdo zamore  
 izgovoriti, kako strašno in žalostno je  
 prebivati med tako nesrečno tovaršijo?!

Že na tem svetu vsak vé, kako hudo in ža-  
 lostno je med takimi ljudmi živeti, ki se  
 vedno sovražijo, preklinjajo, izdajajo in  
 rotijo. Koliko strašnejši je še le v peklu,  
 ko bi druge martre ne bilo, kakor le to:  
 vekomaj zapert biti med hudiči in med  
 drugimi zaverženimi v eni ječi, kjer  
 eden drugega preklinjajo, svoje pogub-  
 ljenje eden na drugega zvrčajo. Starši  
 preklinjajo otroke, otroci starše. Mož  
 kolne ženo, žena moža. Bratje rotijo  
 svoje brate, tovarši svoje tovarše, ne-  
 čistnik svojo nečistnico, plesalec svojo  
 plesalko. Eden drugemu pravijo: »Ti  
 si kriv moje nesreče, ti, ti, ker me nisi  
 prav učil. Vi, oče, ste kriv, da sem jaz  
 tú! Vi, mati, ste tega kriva, ker me  
 niste prav svarila! Ti si kriv, vpije

drugi, mojega pogubljenja, ker si me v greh zapeljal. O nikdar bi ne bil jaz sem prišel, ti, ti si kriva, nesrečna duša! O prekleta tista ura, v kateri sem s tabo prijaznost naredil! O da bi te ne bil nikdar poznal, ja, da bi te ne bil nikdar vidil! Oh, prekleta tovaršija! prekleta mesena ljubezen! Oh prekleti ti oče, ki me nisi o pravem času pokregal; vedel si, kaj sem delal in kod sem hodil, pa k vsemu si le molčal. Oh prekleta mati, ki si trdno spala, ko so fantje k meni zahajali; ti me nisi nikdar opominjala, nikdar svarila, ko sem zahajala na slabe poti! — Pogubljeni kolneje v peklu sebe, uro, dan svojega rojstva. Preklinjajo svoje tovarše, pohujšljivce in zapeljivce. Vendar vse to jim nič ne pomaga.

Pogubljeni v peklu dalje nimajo narmanjše tolažbe. Na svetu, če se komu hudo godi, če je v veliki nesreči in v velikih bridkostih, ima vendar kakega prijatelja, da ga potolaži, mu z usmiljeno besedo terpljenje polajša in mu kolikor zamore pomaga, a tega v peklu

ni. Tu ni upati tolažbe od nobene strani. Zastonj vpijejo proti nebesam, Bog jih ne sliši. Kakor so bili oni na svetu gluhi vabljenju in klicanju božjemu, tako je Bog gluh njih vpitju. »Pogubljeni v »peklju zdihujejo neprenehoma, pa ga »ni, da bi se čez nje usmilil; vpi- »jejo iz globočine, pa ga ni, da bi jih »slišal; tulijo, pa ga ni, da bi jim po- »magal; jočejo, pa ga ni, da bi se jim »smilil,« tako piše sv. Ciril. Pogubljeni kličejo in si želijo smert, pa je ni in je ne bo — vekomaj. Brez konca, brez mere so nesrečni, pa si ne morejo pomagati in si nikoli pomagati ne bodo mogli. Zato bodo strašno kleli in si želeli, da bi nikoli ne bili na svet rojeni. »Naj pogine dan, porečejo, kedar sem rojen bil, in noč, kedar se je reklo, človek je spočet, zato ker ni zaperla telesa, ki me je nosilo! Zakaj nisem umrl v maternem telesu, ali naglo poginil, kedar sem iz telesa prišel?« itd.

Glej kristjan! Glej kristjana! tako boš enkrat jokal, tako boš enkrat jokala, tulila in klela v peklenškem brez-

dnu, ker se zdaj smeješ in v svojih gerdih pregrehah terdovratno živiš, pa nič ti ne bo pomagalo, tvoje terpljenje ne bo za en las ne pomanjšano ne pri-krajšano. Gorje ti bo, ker brez milosti božje boš pahnjen in pahnjena za vselej izpred obličja božjega, in tvoj delež bo med prekletimi. O kristjan moj! žaluj, zdihuj in jokaj čez svoje pregrehe, dokler ti je še mogoče s svojimi solzami peklenški ogenj pogasiti.

## 3.

Pogubljeni v peklu trpé grozne mar-tre in strašne bolečine, ker goré v pek-lenskem ognju, ki nikdar ne vgasne.

„**Poberite se vi prekleti, v pek-lenski ogenj!**“ Strašne besede, s ka-terimi bo Jezus pogubljene zavergel, in jih v pekel pahnil, kjer bodo vekomaj goreli. Sv. Avguštín pravi, da v peklju je resničen ogenj, ki nezapopadljivo peče in bo dušo in telo z groznimi bolečinami napolnil. Jeza božja je pri-žgala v peklju tak čuden in strašen ogenj, ki bo pogubljene vekomaj žgal in pe-

kel. Vsa vročina posvetnega ognja ni še senca proti peklenškemu ognju. Ko bi pa tudi v peklu še drugzega ognja ne bilo, kakor naš ogenj, bilo bi že zadosti strašno. Le pomislimo, ko bi bil človek obsojen v hudo razbeljeno peč, kjer se topi železna ruda, s kakim strahom in trepetam bi se bližal tej hudi vročini! Vendar bi pa tak človek imel saj to tolažbo, da njegova martra ne bo dolgo terpela, ker vé, da v taki veliki vročini bo komaj do dna peči priletel in bo že mertev. Ali v peklu je vse drugače. Strašen je bil ogenj, ki je nesramna mesta Sodomo in Gomoro z prebivalci vred požgal in pokončal. Bog je žveplen ogenj vergel z nebes, ki je mesta pokončal z ljudmi vred, vendar je ta ogenj le podoba, izgled peklenškega ognja.

Kolike martre terpé pogubljeni v peklenškem brezdnu, v večnem ognju, nam narbolj pove bogatin, ki je umerl in v pekel pokopan bil. Že toliko let vpije v strašnem terpljenju: »Grozo-  
vitno trpim v tem plamenu.« Kličem,



pa nobeden me ne sliši. Jočem, pa nobenemu se ne smilim. Ječim od grozovitih bolečin, pa nobenega ni, da bi me potolažil. Jaz nimam narmanjše pomoči. Druzega ne vidim okoli sebe, kakor okoli in okoli ognjen plamen. Druzega ne požiram, ko ogenj, sam sem ves ognjen. Oče Abraham, smili se čez me! vpije pogubljeni bogatin iz dna pekla, pošlji Lazara, da naj omoči konec svojega persta v vodi in ohladi moj jezik, ker grozovitno terpim v tem plamenu. Pa tudi to mu ni dovoljeno, ampak Abraham mu je odgovoril: Sin! spomni se, da si v življenji prijel dobro, Lazar pa slabo, zato se zdaj on veseli, ti pa terpiš. In med nami in med vami je velik prepad, tako, da nobeden od nas k vam, in od vas k nam ne more. Tako se godi bogatinu zdaj v peklu. Na svetu je imel vsega zadosti in v obilnosti. Imel je, karkoli je serce poželelo. Zdaj pa nima ene same kaplje vode, da bi v peklenškem brezdnu pogasil svojo gorečo žejo. Tako se godi vsim pogubljenim v peklu. Tako se bo

godilo tudi nam, če bomo terdovratno v hudobijah živeli in v grehah umerli.

V peklu je strašen, nam nezapopadljiv ogenj, ki bo dušo in telo žgal in martral, pa vendar nikoli končal. V tem ognju bodo pogubljeni goreli, in vendar nikoli ne bodo zgoreli. O moj Bog! O Marija pomagaj! Sv. Auguštín pravi: Nezapopadljive, pa vendar resnične so martre, ki jih pogubljeni v peklu terpé. »Veči so njih martre, kakor terpljenje celega sveta.« Vse, kar so marterniki preterpeli, karkoli si zamoremo na svetu hudega in strašnega misliti, ni senca proti martram, ki jih pogubljeni v peklu terpé.«

Le poglejmo človeka, kateri ima na kakem udu svojega života prav hude, velike bolečine: oh kako ječi, zdihuje, vpije, ter nima pokoja ne po dnevi ne po noči. On tuli vsled bolečin, divja, vpije, da se mora usmiliti vsakemu, ki ga vidi. Kako bodo še le tulili pogubljeni v peklenških martrah, ker bodo terpeli tako strašne martre in bolečine, da jih zdaj zapopasti in še misliti ne moremo. — Terpeli bodo ne na enem

udu, ampak na vsih udih brez razločka grozne bolečine. Terpeli bodo na duši in na telesu, ker bodo v brezdnu, kakor v gorečem morju vtopljeni, in od plamena peklenškega ognja pokriti. Tisti ogenj, pravi sv. Avguštín, žge dušo in telo, pa brez da bi jih sežgal, ker gori brez prenehanja, brez da bi ga kdo podpihaval. Ogenj tedaj tisti strašni žgal bo pogubljene, brez da bi jih kedaj končal. — Kaj praviš k temu, gerdi plesalec, plesalka! tam, tam bota skakala, norela in drsala!

Duša neumerjoča! pomisli to, dokler imaš čas! Tam bo težej preterpeti eno uro, kakor tukaj sto let delati najostrejšo pokoro. Tam ne bo pogubljenim nobena počitka, nikoli pokoja, ampak večna žalost, večno terpljenje. Večno jokanje in škripanje z zobmi. Vse veselje in slasti, ktere so pogubljeni na svetu uživali, se jim bo v peklu v ogenj in v bolečino spremenilo. V neskončnih martrah bodo kričali: »O mi neumni! »kako po nemarnem smo pot resnice »zgrešili. Namesto po pravi poti, ho-

»dili smo po poti krivice in pogubljenja. Kaj nam zdaj vse to pomaga?« Oh! gorjé nam! gorjé nam! Stokrat in brez konca gorjé!!

Nikoga ne bodo imeli pogubljeni, da bi mu svojo nesrečo, svoje bolečine in terpljenje potožili. Od vsih zapuščeni, od Boga zaverženi, ne bodo zraven sebe družega imeli kakor hudiče, ki jih bodo neprenehoma martrali.

Celo večnost bo pogubljenim vest vpila: Sami ste krivi, sami ste si to nesrečo nakopali! Vsakemu pogubljenemu bo vest vekomaj očitala in mu vpila: Tebi bi ne bilo treba goreti v tem plamenu, ko bi bil pameten, ko bi bila pametna! Bog te je hotel zveličati, ti pa nisi zanj maral. Bog te je klical, pa ti si se oglušal! Zakaj nisi duhovnike poslušal! Ker si božje gnade zametaval, si Boga prisilil, da te je pogubil. Poglej! Sam si se vergel v pekel!

Tako bo Bog v svojem serdu kazal pogubljenim celo večnost svojo vsega-mogočnost in svoje veličastvo.

## 4.

Strašne so martre peklenškega brezdnā, gorje mu, ki vanj pride! Vendar narhujše, kar je strah misliti samo, je, da so peklenške martre večne, ker nikoli ne bodo nehale. Pogubljeni v peklu vse narstrašnejše martre trpé brez vsega upanja, da bi tega bilo kedaj konec. „**Njih červa ne bo konec in ogenj ne vgasne.**“ Tako govori sam Jezus. Terpeli bodo brez konca, brez kraja, brez nehanja. Terpeli bodo vekomaj.

Pogubljeni v peklu vedno upijejo po koncu svojega terpljenja. Pa — kolikor bolj hrepenijo po koncu terpljenja, toliko bolj se prepričujejo, da za nje ni nikjer konca in ga tudi nikoli ne bo. Kakor bodo pravični v nebesih vekomaj srečni, in brez strahu, da bi njih sreča kedaj končala, ravno tako bodo pogubljeni vekomaj v peklu nesrečni in njih nesreče ne bo konca. Njih terpljenje se bo vedno počenjalo in nikoli ne bo nehalo. Terpeli bodo celo večnost. Goreli bodo toliko milijonov let,

kolikor je zvezd na nebu, bilk trave na zemlji, kolikor je listja na drevju in vendar se njih terpljenje bo le zmeraj začenjalo. Kedar bo preteklo zopet drugih milijonov let, kolikor je zern peska v morju, kolikor je kapljic v vseh vodah, rekah, studencih in v vseh morjih, čas njih terpljenja vendarle za en las krajši ne bo. Zmeraj bodo v sredi večnosti in nikoli ne bodo ene stopinje bližej koncu, ker nobenega nima. Nikoli ne bo vgasnil ogenj, v katerem bodo pogubljeni. Vekomaj bodo oni upili: »Nezrečene so bolečine, ki jih terpimo v tem plamenu!« Pa z vsem svojim upitjem, ječanjem in zdihavanjem, ne bodo Boga nikdar omečili, da bi se čez nje usmilil, ker zamudili so čas milosti.

Večnost! strašna večnost, ki se ne dá povedati, ne zapopasti, mora nas pač s strahom napolniti, če le malo pomislimo, kaj se pravi terpeti, večno, za vselej, brez konca. To, to nas mora zbrihtati, rajši vse na svetu preterpeti, kakor v večno priti nesrečo. Misli kristjan! ko bi kak človek bil za toliko

časa v pekel obsojen, da bi z svojimi solzami cel svet potopil, ako bi le vsakih tavižent let eno samo solzo stočil, kedaj bi toliko solz najokal, da bi iz njih bilo tako morje, ktero bi cel svet potopilo?! Koliko milijonov let bi bilo k temu potreba! Judež Ižkarjot bi bil komaj dve solzi stočil! — kedaj bi jih bilo za en potok? — kedaj bi jih bilo toliko, da bi eno dolino napolnile? In kedaj bi zamogle cel svet pokriti?!

Vendar to ni večnost, ker čez nezapopadljivo veliko let bi se vendar cel svet v solzah utopil, ako bi Bog vsakih tavižent let le eno samo grešnikovo solzo perhranil. Strašno dolgo bi morali pogubljeni v peklenškem brezdnu terpeti, preden bi vsakteri toliko solz natočil, da bi ž njimi cel svet lahko potopil, vendar bi upanje imeli, da bo njih terpljenje kedaj nehalo. Upanje bi imeli, da bodo, čeravno čez silno dolgo let, vendar kedaj rešeni. Večnost pa nikdar ne bo nehala. Pogubljeni bodo večno, zmeraj naprej terpeli brez nehanja; nikoli ne bo konca. V več-

nosti se bo terpljenje vedno začenjalo, nikoli zmanjšalo, nikoli perkrajšalo, nikoli nehalo. Bog je v svoji pravični jezi tak strašanski ogenj peržgal v peklenkim brezdnu, da nikoli ne bo ugasnil, in v tem ognju bo pravični Bog hudobne vekomaj kaznoval. »Nesrečni pogubljeni v peklju vedno umirajo, pa nikoli ne umrjejo; vedno terpe, pa nikoli zadosti ne terpe; vedno konec jemljò, pa nikoli ne končajo, zato ker smert vedno živi, njih konec se vedno začjenja, in njih terpljenje nikoli ne neha.«

Poglejmo bolnika. Če ima še tako hudo bolezen, če mora še tako velike bolečine prestajati, ima vendar včasih pokoj, bolečine nehajo, da kako uro zaspi, da se malo opočiije in oddahne. Na svetu je ni tako velike bolečine, da bi s časom ne nehala. Peklenske martre pa nikdar ne bodo nehale.

In červ vestí? O koliko lepih priložnosti sem imela za nebesa! Nedeljo za nedeljo nauk in pridgo! Koliko lepih izgledov za dobre dela! Pa vse to sem v nemar puščala! O neumna moja



glava! bo upila pogubljena duša. O! kaj sem jaz delal na svetu! upil bo nemarnež. Skerbel sem za časno, ki se je skadilo ko dim in prešlo kakor senca; kaj mi vse to zdaj pomaga? vekomaj moram terpeti in v grozni revščini od vseh zapuščen biti. O svete nebesa, o lepo, nebeško prebivališče! Tje priti sem bil jaz namenjen. Za nebesa sem bil stvarjen, pa za vselej sem jih zgubil! Oh! zakaj nisem umerl, dokler sem še nedolžen bil! Ali zakaj nisem umerl precej po sv. kerstu, da bi bil zveličan! Ali — zastonj, zdaj si nikdar več pomagati ne morem! — Bolj ko bo pogubljen kristjan to grozno zgubo premišljal, bolj ga bo peklo, večji žalost bo čutil in vendar si tega nikdar ne bo mogel iz misli spraviti, vedno mu bo v spominu, vedno pred očmi, vedno na jeziku.

Koliko je ura? upraša duša dušo. „**Ura je večnost!**“ Kedaj bo minulo naše terpljenje? „**Nikoli.**“ Koliko časa bo trajalo? „**Zmiraj.**“ Zveličani bodo vekomaj z Bogom, pogubljeni pa vekomaj z hudičem sklenjeni ostali.

*Kristjan! Kristjana!*

Premisli večkrat, kako strašno mora to biti, terpeti, pa vekomaj in neusmiljene martre terpeti! Nobenega oddihljeja, nobene tolažbe, nobene pomoči imeti! nobenega konca terpljenja ne viditi, nobenega rešenja ne upati! Če te to premissljevanje ne gane in tvojega serca ne omeči, je gotovo, da si terši ko skala. O malopridni kristjan, nesrečni sin, neumna hči, nezvesti mož, nemarni oče, nemarna mati! o prevzetnež, o lakomnež, o nesramnež, o nevošljivec, o požrešneš, o togotneš, o lenobnež, — kaj bo z tabo v peklu, če se ne poboljšaš, spokoriš!? Dosti je kapljic vode v morju, dosti je zern peska, dosti je listja na drevju, ali še več let bo v večnosti!

Misli si, da bi tje pred peklenška vrata stopil mož z košem na herbtu in bi ga duše prašale: Mož, kaj imate v košu, kaj prodajate? »Prodajam čas« bi ta odgovoril. Oh! kako bi se duše tergale za ta čas, kako bi se derle le za pol ure časa, da bi svoje zmote po-

praviti zamogle! Pa zastonj vse to. Ako bi Bog pogubljenim dovolil, da bi smeli verniti se na zemljo in popraviti, kar so pred pregrešili, oh! s kako velikim veseljem bi oni vse radi in še tako dolgo terpeli, in oh! kakšno pokoro bi oni delali! Pa to jim ni in ne bo nikoli mogoče, ker za vselej, za večno so zaverženi spred božjega obličja.

*Poslušaj!*

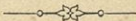
Tebi kristjan! kristjana! je še mogoče, ti še lahko storiš, kar zaverženi več storiti ne morejo in se lahko večne nesreče obvarješ.

Ker tedaj spoznamo, da strašne, nezapopadljive kazni in grozne martre so pripravljene v peklenškem brezdnu hudobnim, ki bodo v grehah svet zapustili in s hudobijami obloženi v večnost prišli, moramo skerbeti, da odidemo peklenškemu brezdnu, da ne bomo prisiljeni enkrat v djanju čutiti, kar zdaj le verjemo, ker potem si nikdar več pomagati ne bomo mogli. Čehodimo po široki cesti, ki pelje v po-

gubljenje, obrnimo se hitro na ozko, težavno stezo proti nebesam. Spomnimo se, da malo je dni našega življenja. Pomagajmo si zdaj, dokler si še lahko pomagati zamoremo. Ne zamudimo lepega, žlahtnega časa, ko nam Bog še svojo milost ponuja. Če ga zamudimo, ga nikoli več nazaj ne dobimo. Poslušajmo božje opominovanje in ne bodimo terdovratnega serca, dokler je Bog pripravljen nam milost skazovati. Če bomo božje opominjevanje zdaj zaničevali, pride čas, da bomo Boga za milost prosili, pa nas ne bo hotel uslišati. Prizadevajmo se tedaj, kar je narveč mogoče si s pravo, resnično pokoro nebesa zaslužiti. Premišljujmo večkrat strašno večnost, da se večne nesreče peklenskega ognja obvarjemo, in večno srečo v nebesih dosežemo!!!

**„Strašno je pasti v roke živemu Bogu!“**

Ko zaveržene preklete,  
Pahnil v ogenj boš ujete,  
Deni takrat me med svete!





## ČETERTI DEL.

### Od nebes.

#### 1.

Popotniki smo tu na zemlji; naš pravi dom so nebesa. Stvarjeni smo na zemlji in iz zemlje, pa naš namen ni za vselej na zemlji ostati. Namenjeni smo za vse boljše, srečnejše, večno življenje na unem svetu. Naše življenje na tem svetu ni drugega ko popotvanje. Mi gremo tako rekoč memo sveta, ker gremo v našo pravo deželo, v naše prihodnje stanovanje, v večnost. Tam nam je pripravljen tisti srečni kraj, kjer se Bog svojim služabnikom od obličja do obličja razodeva, in uživati daja in je on sam njih nezmerno plačilo. Ta srečni, brez konca prijetni in

veseli kraj imenujemo: »Nebesa«. Vsi smo za nebesa stvarjeni, vsi smo za nje namenjeni. Bog želi, da bi vsi ljudje zveličani bili in da bi nobeden pogubljen ne bil. On, dobrotljiv Bog, nas vse želi pri sebi imeti, da bi se tam v večnosti, v nebesih brez konca veselili. Toda to neskončno plačilo si moramo zaslužiti; če ga hočemo doseči, moramo se z svetim življenjem vredne storiti. Brez zasluženja ni plačila. Kolikor bo kdo zaslužil, toliko bo prijel. Brez vojskovanja ni krone. Da bi se srečno na svetu vojskovali, srečno svoj tek dokončali, vero zvesto ohranili, in dobili tisto krono nebeške časti, katero nam je Jezus Kristus pripravil, je potrebno, da pogostoma proti nebesam zdihujemo in se spomnimo, koliko veselje nas tam gori čaka, če bomo do konca stanoviti ostali v gnadi božji, in v prijaznosti božji umerli.

Preslaba je naša pamet, premajhen naš um, da bi zamogli zapopasti velikost, imenitnost in žlahtnost nebeškega veselja. Sv. Pavel pravi: „**Oko ni vi-**

**dilo, uho ni slišalo, tudi v serce človeka ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo.**“ Kor. I. 13. Vendar toliko nam je Jezus od nebes razodel, da nas tam gori čaka tolika čast, ktere ni vredno terpljenje sedajnega časa, to je: nam je pripravljeno v nebesih večje plačilo, kakor ga zamoremo zaslužiti še z večjim terpljenjem. »Terpljenje sedanjega časa ni veliko proti prihodnji časti, ki bo nad nami razodeta.« Rim. 8, 18.

Če bomo tako srečni, da v gnadi božji umerjemo, bomo prišteti izvoljenim božjim in vzeti v nebesa. Tam ne bomo imeli nobene, tudi narmanjše slabosti ne na duši ne na telesu. Nobene britkosti ali težave, nobene bolezni ali bolečine, in tudi smerti se ne bo treba več bati, ker vse to bo minilo. Na tem svetu človek ni nikoli brez težav in brez vsega terpljenja. Tega stiska ta nadloga, unega kaka druga. Še eno uro ne more biti človek brez strahu pred kako nesrečo. Pač ta svet je v resnici dolina solz, po kateri hodimo

žalostni otroci Eve in zdihujemo po prihodnji domovini. Če ima človek tudi na tem svetu narvečo časno srečo, kako dolgo jo zamore uživati? Strah pred smertjo ogreni vse posvetne sladkosti. Le v nebesih bomo čisto veselje uživali, ker smert tam ne bo več gospodarila. Kadar bo umerjočnost oblekla neumerjočnost, takrat se bodo spolnile besede: »Smert je premagana.« Naše življenje na tem svetu ni družega ko vedna vojska, vedno bojevanje, polno težav in terpljenja. Kakor poželi delavec na polju v veliki vročini hladne sence, in najemnik komaj čaka, da bi se dan nagnil in delo skoraj nehalo, ravno tako želi naša duša rešena biti iz britkosti in zopernosti in se skoraj s svojim stvarnikom skleniti. V nebesih bodo naše želje popolnoma dopolnjene. »V nebesih ne bo ne kletvine, ne upitja, ne bolečine; Bog bo obrisal vse solze od oči izvoljenih, več ne bo žalosti ne smerti, ker vse to je minilo. Bog bo prebival z človeki, on bo njih tolažba, on njih veselje, in gledali bodo nje-



govo obličje, njegovo lepoto.« Skriv. raz. 21.

Pomisli kristjanska duša! kako vesel je jetnik, ki je dolgo časa zdihaval v temni ječi, kjer je vsaki dan novo terpljenje imel, ko pride slednjič konec njegove kazni. Ravno tako bo minilo enkrat za nas vse terpljenje, ko bomo rešeni iz ječe tega sveta, če v nebesa pridemo. Več ne bo treba se nam pehati in truditi, ne z težkim delom in potom v obrazu za potrebni živež skrbeti, ker zemlja nam ne bo več ternja in osata rodila, da bi jo morali z težkim delom obdelavati. V nebesih bomo brez vsega truda v obilnosti in v nezmernem bogastvu živeli. Tam ne bo več lakote ne žeje, ne mraza ne vročine. Tam ne bo nas terla ne revščina ne pomanjkanje. Tam se ne bo nam treba bati hudobnih, krivičnih sovražnikov, da bi nas preganjali, sovražili in zaničavali, ker z Bogom bomo sklenjeni v večni ljubezni. Tudi smerti se nam ne bo treba bati, ker smerti tam več ne bo. Uživali, ljubili bomo Boga na

vekomaj, brez da bi nas v tej ljubezni kdo motil, tedaj tudi misel na smert ne. »O kako prijetne so tvoja prebivališča o Gospod! Moja duša želi in hrepeni po Gospodovi hiši. Moje serce in moje meso se veseli v živem Bogu.« Tako zdihaval in prepeval je kralj David.

V nebesih bodo izvoljenim vse solze obrisane od oči in to za vselej. Nikdar nikoli ne bodo občutili kako žalost, tudi narmanjšo ne. Nikdar jim ne bo kaka britkost veselje ogrenila. »V nebesih,« pravi sv. Krizostom, se izvoljenim ni »treba bati ne revščine, ne žalosti. V »nebesih nobeden ne rani, nobeden ni »ranjen; nobeden ne draži, nobeden ni »dražen. Nobeden se ne jezi, nobeden »ne govori od grešnega poželenja, nobeden ni v skerbi za svoj živež, nobeden ne toži čez svoje poglavarje. »V nebesih je vse v miru, vse v pokoju, vse v veselju. Vse je dan, svitloba in luč, luč toliko lepši memo »solnce, kolikor je solnce lepše kakor »sveča. Tam ni nobene noči, tudi nobeni oblaki ne temnijo nebeške svitlobe,

»ktera pa vendar ne peče in ne žge.  
 »Tam gor ni mraza ne vročine, ampak  
 »vse je v takem stanu, kakoršnega za-  
 »morejo le samo tisti zapopasti, ki so  
 »ga že dosegli. Tudi ni tam nobene  
 »starosti, ne njenih slabosti in nadlož-  
 »nosti, ampak jenjalo je vse, karkoli je  
 »strohljivega, ker nestrohljiva čast tam  
 »gospoduje.«

Na tem svetu ni prave, ni resnične sreče. Naše serce, ako bi se nam tukaj še tako dobro godilo, nikdar ni popolnoma zadovoljno, ampak vedno, vedno še nekaj želi. Naša duša je vedno nepokojna, dokler ne bo z Bogom sklenjena. Kakor majhen otrok ni nikjer popolnoma vesel in покоjen, kakor v naročji svoje matere, tako tudi naša duša, ki je po božji podobi stvarjena, ne more biti pokojna in popolnoma vesela, kakor le v božjem naročji, to je v nebesih. Veselje, čast, sladkost, sreča, ki jo bomo uživali v nebesih, se ne dá nikakor dopovedati, in noben človek je ne more zapopasti. Vse bomo imeli, karkoli bomo poželeli. Že na tem svetu

pravimo od takega, kterege hočemo srečnega imenovati: »Vse ima, kar poželi serce.« Vendar na tem svetu nikdar ne moremo vsega doseči, kar naše serce poželi, le v nebesih bodo želje našega serca popolnoma nasitene, ker tam bomo vse imeli. Naša duša bo z čisto, božjo, nezapopadljivo sladkostjo napolnjena. Tam bomo vse imeli, ker bomo z Bogom sklenjeni. — Tudi naše telo bo v nebesih neskončno veselje uživalo, ker je duši pripomoglo si služiti nebeško plačilo.

Da bi pa naše telo bilo pripravljeno za tako čast v nebesih, bo sodnji dan spremenjeno in prenovljeno. »Jezus Kristus bo naše revno telo spremenil, ker ga bo podobi svojega svetega telesa enakega storil, po djanji, s katerim zamore vse reči sebi podvreči.« Naše telo je zdaj duši težka butara, ki je dušnim opraviлом večkrat na poti. Telo je duši ječa, iz ktere želi biti rešena. Potem pa, ko bodo spremenjena naše telesa, več ne bo tako, ampak s svojim častitljivim telesom sklenjena, bo večno

srečna, večno vesela. Po ustajenji naše telo več ne bo tako slabo, tolikim težavam in boleznim podverženo, ampak častitljivo, od vsega spremenjenja popolnoma prosto, in tako pripravljeno z dušo vred se vekomaj veseliti. »**Takrat se bodo pravični svetili kakor solnce v kraljestvi nebeškega Očeta.**« Mat. 13, 43.

Pa v nebesih ne bomo le samo prosti vsega terpljenja, vseh težav in britkosti, ampak uživali bomo tudi vse dobro, karkoli si je mogoče misliti ali želeti, na telesu in na duši. Dosegli bomo tisto srečo, po kateri smo cel čas svojega popotovanja na zemlji zdihavali. Naše serce bo doseglo to, kar je vedno želelo. Naša duša vidila bo Boga, po katerem je vedno hrepenela.

## II.

Izvoljeni bodo v nebesih Boga gledali od obličja do obličja, kakor gleda prijatelj svojega prijatelja, kedar se prijazno ž njim pogovarja. Oni bodo Boga uživali in se vekomaj ž njim veselili.

Dokler smo na tem svetu, Boga ne moremo viditi, ne zapopasti in ne popolnoma spoznati. Vidimo ga le z očmi svete vere. Spoznamo ga le po njegovih delih skoz luč naše revne pameti, kolikor nam je mogoče. Sv. Pavel pravi, da zdaj Boga vidimo le kakor skoz zerkalo, skoz debelo in temno steklo. Vidimo ga zdaj le kakor v megli, v nebesih pa ga bomo gledali od obličja do obličja, obraz v obraz, kakor je sam na sebi. Tam ga bomo prav gledali, ga ljubili in vekomaj uživali.

V nebesih bo naša sreča, po kateri naše serce vedno hrepeni, popolnoma, ker vidili bomo Boga, kakoršen je sam na sebi, ga vekomaj gledali in se ž njim veselili, brez da bi se kedaj naveličali. Že na tem svetu je naša duša vedno željna Boga viditi, se ž njim skleniti in božje lastnosti spoznati. Te želje se bodo v nebesih popolnoma spolnile, ker tam bo nehala vera, zginilo bo upanje, ostala bo sama ljubezen, in ta večna ljubezen nas bo z Bogom vekomaj sklenjene obderžala. Kakšno veselje občuti

človek na tem svetu, kedar doseže kako reč, ki jo je dolgo časa in iz celega serca želel?! Od veselja se ne vé kam djati, kedar so želje njegovega serca dopolnjene, dasiravno dobro vé, da vse časne reči zginejo kakor dim, se skadijo in zgubijo kakor senca. Dobro vé, da, če še toliko srečo na svetu doseže, jo bo le malo časa užival.

V kakšnem neskončnem veselju bo še le naša duša vtopljena, kedar pride v nebesa, kjer bo zagledala svojo narvečo dobroto, — svojega Boga, po katerem je toliko časa hrepenela!

Vidila bo tam Boga, kterega na svetu še nikoli nobeden ni vidil in ga viditi ne more. Mojzes je želel Boga viditi, kakoršen je, zato ga je prosil takrat, ko je ž njim govoril: »Gospod! pokaži mi svojo čast!« In Gospod mu odgovori: »Vse dobro ti hočem pokazati in moje ime ti razodeti, mojega obličja pa ne moreš viditi, ker noben človek me ne bo vidil in živ ostal, tvoje oko bi ne moglo lepote prenašati, onemagalo bi in konec vzelo. Pojdi vendar tje na uno

skalo in ti bom storil, kolikor zamoreš prenesti. Kedar pojde moja čast memo, te bom postavil v jamo skale in te zakril s svojo desnico. Kedar memo odidem, bom vzel proč svojo roko in me boš od zadej vidil, mojega obraza pa ne boš mogel viditi. To veliko, neskončno, nezapopadljivo čast, katero Mojzes ni mogel prenesti, bomo v nebesih brez zadržka gledali. Vidili bomo v nebesih Boga, našega -dobrotljivega očeta, ki nas je stvaril in nam je na tem svetu svojo sladkost okušati dajal, da bi se še bolj prizadevali, njega samega doseči. Spoznali bomo božje lastnosti in se čudili, ker vidili bomo, koliko je Bog storil za naše zveličanje. Vidili bomo tam Jezusa Kristusa, našega Zveličarja, narvečega dobrotnika, ki je svojo kri pretil za nas do zadnje kapljice, da nam je zaslužil nebeško čast in nas otel večnega pogubljenja. Vidili bomo Jezusovo mater, prečisto Devico Marijo, našo pomočnico, ktera je vedno za nas prosila pri Jezusu Kristusu, svojem ljubeznjivem sinu, da nam je dajal gnade, da nismo opešali



na poti nevarnega sveta, da nismo zašli na krivo pot. Če smo pa zašli in bili že v nevarnosti večnega pogubljenja, je nam Marija pri Jezusu milost dosegla in nam sprosil gnado, da smo se zopet k Bogu obernili in s pravo resnično pokoro odpuščenje svojih grehov dosegli. Tudi skrivnosti našega odrešenja bomo spoznali in vedli celo skrivnost svete Trojice, tudi znane bodo nam čudne poti, po katerih nas je božja previdnost vodila, da smo v božje kraljestvo srečno prišli. Tam bomo vidili in spoznali, kar se nam zdaj tako čudno zdi, zakaj je Bog dal nekterim lepo svetiti luč resnice, toliko drugih pa je pustil v smertni tami nevednosti in zmotnjav.

To spoznanje bo izvoljene v nebesih tako z Bogom sklenilo in s tako častjo navdalo, da se bodo kakor solnce svetili in bodo Bogu podobni. Sveti Janez pravi: »Preljubi! otroci božji smo sicer, pa ni še prišlo na dan, kaj bomo, toliko pa vemo, da bomo Bogu podobni, kedar se bo perkazal, ker ga bomo gledali, kakoršen je.«

Neskončna božja dobrota in modrost nam bo razodeta. Pokazano bo nam popolnoma božje veličastvo. Odkrita nam bo njegova neskončna imenitnost in žlahtnost, in odpert nam bo studenec njegove neskončne ljubezni, iz kterega bomo vedno zajemali in vendar nikoli ne bo zmanjkalo.

Ljubezen, ktera nas bo z Bogom sklenila, se ne bo nikdar nikoli zmanjšala, ker studenec, iz kterega bomo zajemali, bo zmeraj polen. Zmeraj se nam bo novo veselje odpiralo, in se nam bodo kazale nove sladkosti, ktere bodo našo ljubezen vekomaj unemale. »V nebesih,« pravi sv. Avguštin, »se ne bomo postarali, ne bomo nikoli zboleli, se bomo vekomaj veselili in življenja ne bo nikoli konec.« — Napojeni bomo z ljubeznijo in z veseljem, pa nas bo le še žejalo; ali ta žeja nam bo prijetna, ker bomo vselej zopet nasiteni, brez da bi se kedaj naveličali. Ta toliko lepi, žlahtni in sveti Bog, on, začetek in zapopadek vse lepote, on, ki je sam zgolj lepota in sladkost, bo naše večno pla-

čilo v nebesih. Tako bomo nasiteni z obilnostjo hiše božje, in sam Bog nas bo napajal s potoki svojega veselja.

### III.

Neskončno veselje občuti dalje izvoljena duša, kedar pride v nebesa, ker tam najde svoje prave, zveste nebeške prijatelje.

Že na tem svetu občuti človek veliko veselje, če je tako srečen, da najde kakega resničnega prijatelja, kteremu lahko svoje nadloge potoži in mu vse zaupa. Koliko veselje bo še le v nebesih, kjer bomo našli naše narzvestejše prijatelje, izvoljene svetnike, ki so nas vedno k sebi želeli in pri Bogu za nas prosili! Kako vesela sta dva prijatelja, ki se dolgo časa nista vidila, kedar vkup prideta! Nikoli se ne moreta zadosti zgovoriti in eden drugemu svojih prigodeb dopovedati. Hitro jima mine dan za dnevom in težko jima je, ker ne moreta za vselej skupaj ostati. V nebesih bomo pa z večno ljubeznijo sklenjeni in se nikoli več ne bomo ločili eden od

druzega. Tam bomo našli svoje zveste angeljce varhe, ki so nas na svetu spremljali, po nevarnih potih vodili in varovali v nesrečah, ter nas v večno srečo pripeljali. Kakšno veselje bo tedaj, s takimi zvestimi prijatelji v nebesih vekomaj živeti in njih prijaznost za vselej uživati! Tu bomo obdani z nebeškimi duhovi, katerih je brez števila. V sredi med milijoni vekomaj srečnih tovaršev se bomo veselili in angeljsko petje poslušali. Sv. Avguštín pravi: »Nobeden »si v sedajnem življenji ne more mi- »sliti, kako velika je sladkost, kako pri- »jetno in veselo je poslušati angeljsko »petje. V tej popolnoma ljubezni toliko »angeljev in brez števila ljudi, kjer bo »vsakteri vsacega ravno tako, kakor sa- »mega sebe ljubil, bo tudi veselje brez »mire. Vsak se bo nad srečo vsacega »druzega ravno tako veselil, kakor nad »svojo lastno.«

Nebeško veselje dopovedati ali popisati, živemu človeku ni mogoče, ker ga nobeden človek ne more zgovoriti in še misliti ne. Nebeško veselje popol-

noma dopovedati je ravno tako nemogoče, kakor celo morje v malo skledico spraviti.

Od sv. Avguština se bere, da ga je njegov prijatelj Severi prosil, naj bi mu kaj pisal od nebeškega veselja. Preden sv. Avguštin to začne, ker je čutil, kako je to težko, hotel se je poprej o tem posvetovati z sv. Jeronimom. Piše mu tedaj pismo. »Pa ko sem začel pisati,« pravi sv. Avguštin, »napolni naenkrat hišo, kjer sem bil, nezrečena luč, kakoršne v naših časih še ni bilo viditi, z nezrečeno lepim in prijetnim duhom.« Avguštin se prestraši in sliši iz srede luči glas, ki mu pravi: »Kaj počenjaš Avguštin! ali misliš ti splati morje v malo posodico in ves svet stisniti v svojo pest? Boš mar ti gledal, kar nobeno oko ni vidilo, boš li ti razumel, kar nobenega človeka serce ni razumelo? hočeš ti pregledati, kar je neskončno, nerazumljivo? S kakošno mero boš meril, kar je nezmerno?« — Bil je to glas sv. Jeronima, ki je tisti dan v Betlehemu umerl in se v nebesa preselil.

»Ta slava, ta lepota, to veličastvo,« pravi sv. Avguštin, »presega vse misli, vse želje in vse besede naše.«

Vse tedaj, karkoli se zamore od nebeškega veselja reči in misliti, je komaj senca proti neskončni, nezapopadljivi sladkosti, katero uživajo izvoljeni v nebesih, katero bomo uživali tudi mi, kedar tje pridemo.

»Tolika je sladkost nebeškega veselja,« pravi dalje sv. Avguštin, »da, ko bi le ena sama kapljica te sladkosti v peklenški brezden kanila, bi vso peklenško grenkost v sladkobo spremenila.«

Kdo bi si tedaj ne želel tega neskončnega veselja v nebesih? Kdo bi si ne prizadeval po tej neskončni sreči? Poterpimo tedaj radi in z veseljem, da dosežemo to nezmerno srečo. Spomnimo se, da se bo naša žalost spremenila v veselje. Prišel bo za nas srečen dan večnosti, kterega nobena noč več ne bo mračila, ampak večna resnica, Bog, ga bo razsvitlaval. — Povzdigujmo večkrat svoje oči proti nebesam in zdi-

hujmo s kraljem Davidom: »Moja duša želi in omedluje po Gospodovem stanovanji. Blagor jim, ki v tvoji hiši, o Gospod! prebivajo, hvalili te bodo vekomaj.«

## IV.

Zraven nezrečenega veselja bodo izvoljeni v nebesih uživali tudi neskončno čast, ker oni bodo povzdignjeni k nezrečeno veliki imenitnosti in žlahtnosti.

Že na tem svetu šteje si človek za veliko čast, če sme, kedar se mu zdi, stopiti pred cesarja in brez strahu ž njim prijazno in po domače se pogovarjati. Kolika čast nam bo še le v nebesih, ker ne bomo s kakim človeškim kraljem, ampak z kraljem nebes in zemlje, z Gospodom vseh gospodov, z samim Bogom se smeli pogovarjati in njegovo prijaznost vekomaj uživati. Čast in imenitnost, h kateri bomo povzdignjeni, si zdaj še misliti ne moremo. Tam bomo kakor angelji. Več ko je kdo zaničevanja in preganjanja zavoljo Boga voljno preterpel, večji čast dosegel bo v nebesih. Kolika da je tista čast, se tudi

dopovedati ne dá. Vsa posvetna čast in imenitnost, vse sladkosti in žlahtnosti celega sveta niso proti nebeški časti in imenitnosti toliko, kolikor kapljica proti nezmernemu morju, kakor iskrica proti solncu. Premišljevajoč plačilo in čast v nebesih, rekel je sv. Pavel: »Napolnjen sem z tolažbo in imam silno veliko veselja v vsi naši nadlogi.« Notranje veselje in tolažbo uživa pravična duša že na tem svetu, ki v resnici Boga ljubi in iz ljubezni do njega vse preterpi, ker dobro vé, da bo v nebesih toliko bolj povišana, kolikor bolj je pred svetom ponižana in zaničevana. »Če si tako dober, o Gospod,« pravi sveti Bernard, »tistim, ki te iščejo, kakšen boš še le tistim, ki te najdejo?«

Kraljica Sabe, doma iz jutrove dežele, sliši veliko od Salomonove časti in njegove modrosti. Napravi se tedaj na pot v Jeruzalem, da bi sama vidila to njegovo čast in se prepričala od njegove modrosti, ali je res ali ne, kar se je od njega govorilo. Ko pa pride v Jeruzalem in vidi njegovo modrost, ko



zagleda velikansko poslopje, ktero je sezidal, mize in stanovanja njegovih služabnikov, oblačila in daritve, ktere je daroval v Gospodovi hiši, se zavzame, ostermi in reče: »Resnica je, kar sem v svoji deželi slišala od tebe in od tvoje modrosti, a nisem verjela tem, ki so mi pravili, dokler nisem sama prišla in spoznala, da mi še polovica ni povedana bila; veči je tvoja modrost in veči so tvoja dela, kakor sloves, ki sem ga slišala. Blagor tvojim ljudem, in blagor tvojim služabnikom, ki so vedno pri tebi in tvojo modrost poslušajo.«

Ravno tako se bomo začudili tudi mi, kedar pridemo v nebeški Jeruzalem. Kedar bomo zagledali božjo čast, ktere bomo deležni v nebesih, bomo spoznali in rekli: »V resnici, o Gospod, veči je tvoja čast, veči je tvoja in tvojega prebivališča lepota, kakor se je pravilo in dopovedavalo.«

Ja, brat moj! sestra moja! Čast, ktera nam je v nebesih pripravljena, je tako velika, da si človek tolike ne more ne misliti ne želeti. Kolika sreča za nas!

Kolika sreča, z Kerubini in Serafini svet, svet, svet prepevati! O sreča čez vse sreče, nezmerna čast nas čaka v nebesih! Neskončno veselje nam je pripravljeno! Zdihujmo tedaj večkrat po tej nebeški sreči, kakor je zdihaval nekdanji kralj David: »O nebeško veselje, kedaj bom v tebi vidil svojega Boga! Kako dolgo me bodo valovi skušnjav in nevarnost zapeljivega sveta sem ter tje metali in si perzadevali, me ob toliko srečo perpraviti! Kako dolgo bom še klical k tebi, o Gospod! Vsliši, Gospod, moje vpitje in pripeljaj me že skoraj v srečno večnost.« »En dan v tvoji hiši,« govori dalje kralj David, »je več vreden, kakor tavžent drugih. Rajši hočem biti narmanjši v hiši svojega Boga, kakor pa prebivati v šotorjih grešnikov.« »Moja duša želi in omedluje po Gospodovi hiši. Blagor jim, ki v tvoji hiši, o Gospod! prebivajo, hvalili te bodo vekomaj.« Blagor človeku, ki se zavoljo tebe, o Gospod, vsim posvetnim stvarjem odpove, da bo vreden, tebe, o Bog, v angeljski družbi vekomaj častiti!

## V.

Kar bo pa našo srečo, veselje in čast, katero bomo v nebesih uživali, popolnoma storilo, bo to, da bo večna. Ne bo se nam treba bati, da bi to kedaj minilo. Ne bo nam treba imeti strahu, da bi neskončno srečo v nebesih kedaj zgubili.

Ako človek na tem svetu doseže še toliko srečo, kakoršno si misliti zamore, popolnoma srečen vendar biti ne more, ker vé, da časne, posvetne sreče ne bo mogel dolgo uživati. Na tem svetu ne more nobene reči za vselej imeti. Tukaj ni stanovitosti. Vsaka reč traja le en čas. Če doseže človek na tem svetu tudi tisto reč, katero je dolgo časa tako serčno želel, da je ves po nji hrepenel, kaj pomaga, ko ima vendar precej zraven strah, da bi je ne zgubil. Vsa čast, sreča in imenitnost, bogastvo in premoženje celega sveta ne more človeka popolnoma srečnega storiti, ker vse to mora, če pred ne, gotovo pa v smertni uri zapustiti.

Le v nebesih bo naša sreča popolnoma, ker tam bodo želje naše duše spolnjene, ker bomo z Bogom za vselej sklenjeni. V nebesih ne bo skerbi ne strahu, da bi naše veselje kedaj nehalo, naša sreča se kedaj spreminila, ampak srečni, veseli bomo za vselej, brez konca, na vse večne čase. Kakor bodo pogubljeni v peklu, v peklenškem brezdnu za vselej, na vekomaj ostali, in večne peklenške martre terpeli, tako se bodo izvoljeni z Bogom sklenjeni vekomaj v nebesih veselili.

Spomnimo se tedaj, kedar nas stiskajo nadloge, tarejo nesreče, da one bodo naglo minile in če jih voljno preterpimo, nam je dobrotljivi Bog zato večno, neskončno plačilo v nebesih obljubil. Če nam zdaj na svetu ne gre vsaka reč po sreči, nam nobena ne izide prav po naših željah, nikar zato ne godernjajmo, ampak voljno poterpimo. Spomnimo se večkrat, da za majhno radovoljno sedanje zatajenje svojih želj bomo v nebesih zmiraj vse po svojih željah imeli.

V nebesih bomo našli vse. Tam bomo imeli vse dobro, brez strahu, da bi je kedaj zgubili. Tam bo naša volja in božja volja le ena; naša ne bo hotla nič tujega, nič posebnega. V nebesih nas ne bo nobeden dražil. Nobeden nas ne bo tožil. Nobeden nam ne bo na poti, nobeden nasproti. Želje naše bodo v vsem nasitene in dopolnjene. Tam nam bo Bog povračeval čast za osramotenje, katero smo na svetu terpeli, dal nam bo veličastvo za žalost, in za poslednje mesto, na kterega nas je svet vedno postavljaj, nam bo dal Bog kraljevi sedež, in to za vselej, na vekomaj. V nebesih bomo dosegli sad pokorščine pod božjimi zapovedmi, kterega bomo vekomaj uživali. Ojstra pokora se bo v veselje spremenila in prava, resnična ponižnost bo povzdignjena k večni časti.

V nebesih bomo sklenjeni z večno lubeznijo. Z združenim glasom bomo Bogu prepevali večno hvalo, ker nam je skazal neskončno milost, da nam je za majhno, kratko terpljenje na svetu dal v nebesih večno veselje. Za to ne-

skončno ljubezen, s katero nas Bog že na svetu ljubi, narbolj pa nas bo v nebesih ljubil, ne bomo nikdar nehali Boga hvaliti in v njem se veseliti. Te hvaležne nebeške pesmi se ne bomo nikdar prepevati naveličali. To bo naše narveče veselje in nezapopadljiva sladkost, ker hvala, ki mu jo bomo dajali, bo vekomaj Bogu prijetna. To nas bo s takim veseljem in s tako sladkostjo napolnivalo, da ne bomo nikdar nič družega želeli. Sv. Avguštin pravi: »Kjer je Bog, tam je vse, tam nič ne more manjkati.« Zato kliče kralj David: »**Blagor jim, o Gospod! ki v tvoji hiši prebivajo, hvalili te bodo vekomaj.**« Ps. 83, 5.

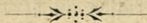
*Kristjan! Kristjana!*

Tudi tebi so nebesa na ponudbo. Vsem jih Bog ponuja. Oh! skerbi za nje! Delaj, moli, trudi se, da v nebesa prideš. To je naš cilj. Zgrešeni cilj našega popotvanja je pekel, udobljeni cilj pa so sveta nebesa. Ne ješči posvetnega veselja, glej, da te ne premoti, ker to mine hitro in moti le dušo. Stori, kar

moreš, daj, kar imaš za nebesa, le enega varuj se, le enega pravim, to je, tega, kar ti nebesa zapre, zaploha. In to edino, to nesrečno — je greh. O le greha, le greha ne!

Ne zamenjaj nebes za posvetno! Ne zabi, kaj te čaka v nebesih, če Bogu služiš; pa tudi ne zabi, kaj ti pomaga, če vse pridobiš, nebesa pa zgubiš?! Pomisli pa tudi večkrat na prestrašni pekel, če Bogu ne služiš!

»Pri vseh svojih delih spominjaj se štirih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.«



## **Sodnji dan.**

Strašen dan bo dan plačila,  
Zemlja se bo v prah zdrobila,  
Priča David in Sibila.

Kakšen strah bo svet obdajal,  
Kadar bo sodnik prihajal,  
K ostri sodbi človek vstajal.

Čudno bo trobenta peła,  
Mertvim po grobéh donela,  
Pred sodnika jim velela.

Smert, natura trepetala  
Bode, ko bo stvar vstajala,  
In Sodniku odgovarjala.

Bukve bodo prinesene,  
V kterih dela so storjene,  
Dobre vse in nepoštene.

Vse, karkolj je zdaj zakrito,  
Pred sodnikom bo očito,  
Kaznoval bo vse serdito.

Revež, kam se čem podati,  
Kje prijatelja iskati?  
Komaj dobrim bo obstati.

Kralj nezmerne visokosti,  
Ki odrešiš vse, oprosti  
Meni milostno slabosti.



Spomni se, o Jezus mili,  
Da so zame te umorili ;  
Prosim, takrat se me usmili !

Hotel truden si hoditi,  
Dal si se na križ pribiti,  
Daj mi v blagor trud svoj biti.

Kralj pravični maščevanja !  
Prosim grehov odpuščanja,  
Preden sodiš naša djanja.

Da sem kriv, to sam spričujem,  
Grehov svojih se sramujem,  
„Prizanesi, Bog !“ zdiham.

Nisem vreden odpuščanja,  
Vendar ognja maščevanja  
Vari me, Bog milovanja !

Den' me, prosim, med ovčice,  
Kozlov se bojim levice,  
Naj deležen bom desnice.

Ko zaveržene preklete  
V ogenj pahnil boš ujete,  
Vzemi takrat me med svete.

V prahu k tebi, Bog, zdihujem,  
Serce sterto ti darujem,  
Konec ti priporočujem.

Dan solza, o ura straha,  
Ko bo človek vstal iz praha,  
K ojštri sodbi vstal krivični!

Prizanesi, Bog pravični!  
Mili Jezus Ti jim daj  
Večnega počitka kraj! Amen.





## Jutranja molitev.

Ljubi kristjan! Začni vsak dan z Bogom. Hočeš živeti srečno in v milosti božji, spomni se vsak dan, da Bog je prvi, nikdar toraj in nikoli ne opuščaj juterne molitve. Če več ne utegneš, zmoli vsaj sledečo molitvico, katero nauči se na pamet, da jo boš opravljal brez bukev:

Ustanem v imenu križanega Jezusa, ki me je z svojo drago kervjo odrešil. Oče nebeški, lepo te zahvalim, da si me to noč obvaroval, prosim, ohrani me tudi današnji dan pred vsem hudim na duši in na telesu. Vse moje dejanje naj bo danes k tvoji časti. O Marija, bodi moja mati, in prosi za me. Preljubi angelj, varuh moj, ti meni danes na strani stoj, varuj me, prosim te, v sveti raj pripeljaj me. Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Vera . . .

Kedar pa utegneš in ob nedeljah, moli pa tako:

Bodi češčena in hvaljena vekomaj o presveta Trojica! Bog Oče, ki si me vstvaril, Bog Sin, ki si me odrešil, Bog sv. Duh, ki si me posvetil. — Hvala ti serčna, o dobrotljivi nebeški Oče, da si me to noč pri življenji in pri zdravji ohranil in vse hudo od mene odvernili. O koliko ljudi je šlo to noč v večnost, jaz pa sem še zdrav in vesel! O kako dober si ti do mene, jaz pa — oh, kaj bo z mano? do tebe tako nehvaležen!

Oh kolikokrat te jaz čez dan razžalim, kolikokrat prelomim tvoje svete zapovedi, a vendar ti meni le gnade deliš in dobrote dan na dan. Nehvaležno moje serce hočeš z obilnostjo svojih dobrot omečiti; ljubezen, ja zgolj ljubezen mi skazuješ, da bi me prisilil povračati ljubezen za ljubezen. — O ljubi moj Oče nebeški! Prosim, prizanesi mi! Vse te časti, vse ti hvalo daja, nebo in zemlja, zatorej ti iz celega serca zdaj terdno obljubim poboljšanje in hvaležnost. Danes, ko po tvoji dobroti zopet nov dan za-

čnem, terdno sklenem, s tvojo gnado in pomočjo tvoje zapovedi zvesto dopolnavati, se vsega greha skerbno varovati, se vseh priložnosti v greh in slabe tovaršije ogibati, vse svoje predpostavljene, posebno pa starše in duhovnike, zvesto ubogati, vse svoje dela in opravila pridno in dobro opravljati, vse težave, križe in zopernosti, ki mi jih boš morda danes pošiljal, v duhu pokore voljno prenašati in v pokoro za svoje grehe sprejemati. Vse, vse tedaj tebi danes darujem, o ljubi Bog! Ti si vse ljubezni vreden, toraj tebi darujem svoje serce, tebi darujem vse svoje misli, želje, besede, djanja in nehanja, ja vse dušne in telesne moči. Vse hočem storiti le tebi v čast, le po tvojem dopadjenji in po tvoji sveti volji.

Pa kaj mi pomagajo vsi ti moji dobri sklepi, če me ti, o Bog! s svojo sveto gnado ne podpiraš! Brez tvoje pomoči ne morem nič; zatorej te prosim ponižno, pomagaj mi v dopolnjenje vsega, kar sem sklenil. Podpiraj mojo slabost, brani me vseh sovražnikov moje duše:

bodi ti z menoj, ter daj mi moč premagavati serčno vse skušnjave, tebi v čast in moji duši v zveličanje. — O nikar ne pripusti, moj dobrotljivi nebeški Oče! da bi te jaz danes s kakim grehom razžalil in tvojo gnado zgubil. In če to zgubim, zgubim tebe in če tebe zgubim, zgubljeno je vse. Pa ne, ne, ljubi Oče, ne daj se mi ločiti od tebe! Tebi se priporočim in vsega izročim. Tebi priporočim pa tudi vse svoje predpostavljene, vse duhovske in deželске oblastnike, vso svojo žlahto, vse svoje prijatelje in sovražnike, vse bolne in umirajoče in vse verne duše v vicah. Vse priporočim tvoji neskončni milosti, nebeški Oče.

O Marija, Marija prečista Devica! prosi za me in za nas vseh! O Marija, ti narmogočniša pomočnica, prosi Boga, da bi nas obvaroval danes in vselej pred vso nesrečo na duši in na telesu, da bi v noben greh ne padli, temuč da bi z vsimi svojimi mislimi, besedami, djanjem in nehanjem njegovo sveto voljo spolnavali in večno krono dosegli. — O

moj preljubi angelj varh, predragi sprem-  
ljevalec solzne doline, prosim te, varuj  
me, kakor si me varoval do zdaj. Vodi,  
pelji me po pravi poti, po poti, ki drži  
proti nebesam, ker tam je moj dom.  
Opominjaj me v slabosti, napeljuj me  
v dobro. Tvoj glas hočem poslušati,  
saj vem, da je glas božji, ki ne kliče  
drugam, kakor v večno življenje. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
Verujem . . .

## Večerna molitev.

Kristjan moj! Kakor si z Bogom dan začel,  
končaj ga tudi z Bogom! Dan šel je v večnost,  
nikdar več ga nazaj ne bo. Zahvali se zanj  
Bogu in prosi ga odpuščanja tega, kar si ga čez  
dan razžalil. Če več ne utegneš, moli vsaj sle-  
dečo kratko molitvico:

Zahvalim te, Oče nebeški, za vse  
dobrote, ktere si mi danes dal in me  
hudega obvaroval. Prosim te, odpusti  
mi vse grehe, s kterimi sem te danes  
razžalil. V tvoje roke zročim svojo dušo  
in svoje telo. O Marija, bodi moja mati,  
in ti moj patron (ali patrona) sv. . . .

prosi za me. Tvoj sveti angelj naj me varuje, da mi sovražnik kaj mogel ne bo. Tebi, o Jezus, živim, tebi, o Jezus, umerjem, tvoj sem živ in mertev.

Vsem vernim dušam, o Bog, večni pokoj daj, večna luč jim sveti naj, naj počivajo v miru. Amen.

Kedar utegneš moli pa tako:

O moj Bog, Oče nebeški! zopet sem dokončal en dan. Zopet je en dan šel v neskončno večnost. O koliko ljudi je danes svet zapustilo! Koliko njih zadela je dušna ali telesna nesreča! Koliko njih je z naglo in neprevideno smertjo šlo danes iz tega sveta, ki so nepripravljene stopili pred ostrega sodnika! O uboge duše, kje ste ve zdaj? O Oče! Mene si pa danes obvaroval vse nesreče, si mi pustil zdravje in življenje; čeravno sem grešnik, me vendar nisi še poklical pred svoj sodnji stol, temveč še zmerom mi prizanašaš! Vem, da ti nočeš smerti grešnika, temuč, da se spreoberne, spokori in živi, ali — oh kolikokrat sem že zaslužil biti od tebe vekomaj za-



veržen. — O kako neskončno si vendar dober in usmiljen! Hvala bodi zato tebi in čast, ja hvala večna! — Toda zanaprej, ljubi Oče nebeški! jaz sklenem, ti obljubim, tebe nič več žaliti, ja, obljubim ti terdno, da hočem, se greha varovati. O sv. Duh, pomagaj mi, razsvetli me in daj mi svojo gnado, spoznati svoje slabosti, da se zdaj, dokler sem živ, sam ostro sodim, da tam pred tvojo sodbo zaveržen ne bom.

Izprašuj zdaj malo svojo vest: ali si kaj grešil čez dan z mislimi, besedami ali z djanjem. Pomisli, v kakih priložnostih si danes bil, s kom si hodil, s kom delal, kako si svoje molitve opravil itd. Na to zdihni z zgrevanim srcem:

O dobrotljivi nebeški Oče! glej zopet sem grešil zoper tebe, več nisem vreden tvoj otrok imenovan biti. Kako terdno sem ti že večkrat obljudil, da ne bom več grešil, da bom le tebi zvesto služil in tebe čez vse ljubil, pa prelomil sem zopet, kar sem tolikokrat obljudil. — O Gospod! imej z mano poterpljenje; nikar me ne zaverzi, odpusti mi vse moje grehe, s kterimi sem te danes in ves

čas svojega življenja razžalil. Iz serca jih obžalujem, ne toliko zato, ker sem ž njimi nebesa zgubil in pekel zaslužil, ampak velikoveč, ker sem tebe, svojega nebeškega Očeta, ki si sam na sebi vse časti, hvale in ljubezni vreden, ž njimi razžalil. Odpusti mi jih, o moj Bog! to te prosim po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, našega usmiljenega Odrešenika. Zdaj terdno sklenem s tvojo gnado in pomočjo zanaprej vsega greha in tudi vseh priložnosti v greh skerbno se varovati, da te več žalil ne bom, ker si zgolj ljubezen in svetost.

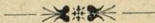
Dobrotljivi in mili Oče! prosim tebe, obvaruj me to noč vse nesreče na duši in na telesu! ohrani mi, če je tvoja sveta volja, zdravje in življenje. Če pa si sklenil, da še to noč pred tvoj sodnji stol stopim — naj se zgodi tvoja sveta volja, le samo to te v imenu Jezusa Kristusa ponižno prosim, vzemi me s tega sveta v svoji sveti gnadi, da od tebe vekomaj ločen ne bom. Oh, kaj bi bilo z mano, kaj bi mi bilo začeti, ko bi bil vekomaj od tebe ločen! O

večnost, večnost! O nikar ne pripusti te neizrečene nesreče! nikar me ne pokliči nepripravljenega iz tega sveta! Daj mi to gnado, da poprej svojo dušo operem s čisto spovedjo in s presvetim rešnjim telesom previden pred tvojo sodbo stopim. Tvoj, tvoj, Oče nebeški, želim biti živ in mertev.

O Marija, Marija narveči pomočnica za Bogom! bodi moja dobrotljiva mati, varuj me to noč, kakor varje skerbna mati svojega otroka. Bodi z mano, prosim za me Boga, da vse slabosti in nevarnosti te noči od mene odverne in me v svoji gnadi ohrani. Marija, jaz tebe ljubim iz celega serca, prosim, ne zapusti me!

Sveti angelj varh in vsi svetniki božji in svetnice, prosite za me Boga, da pridem po zadnjem večeru tega sveta v vašo družbo, in da z vami vred Boga vekomaj hvalim. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
Verujem . . .





# Sveta maša.

## Namen.

Dobrotljivi nebeški Oče, ki si svet tako ljubil, da svojemu edinorojenemu Sinu nisi prizanesel, temuč poslal na svet, da se je zanj daroval in umerl, in ki hočeš, da se ta daritev, tebi čez vse dopadljiva in čez vse sveta, v sv. Cerkvi vsak dan ponavlja do konca sveta: dovoli mi, da sem tudi jaz pri njej in sicer tako pazljivo, spodobno in pobožno, kakor

da bi bil pričujoč pri zadnji večerji ali pa tam na Kalvarski gori, ko se je Jezus Kristus sam daroval. Sklenjen s tvojim mašnikom, darujem ti to daritev, o nebeški Oče, po namenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, Marije Device in sv. katoliške Cerkve:

1. v slavo in čast tvojega svetoga imena;

2. v spomin terpljenja in smerti Jezusa Kristusa;

3. v zahvalo za vse dobrote, ki si jih skazal meni in celemu človeškemu rodu;

4. v spravo in odpuščanje naših pregreh:

5. v zadobljenje tvoje milosti nam in v pomoč revnim dušam v vicah.

Sprejmi, ljubi Oče! sprejmi to daritev od mene, čeravne sem prah in pepel.

Božji Zveličar! Večni duhovnik nove zaveze; pripusti, da se sklenem

s tvojim mašnikom, da večnemu tvojemu Očetu darujem predrago, čisto in neomadežvano daritev, ki je dana za moje in za zveličanje vsega človeškega rodú! O Marija, ki si stala pod križem, ko je Jezus kri za nas prelival, bodi pozdravljena in počešćena! Ave Marija! Češćena bodi Marija!!

### Začetek svete maše.

*V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in sv. † Duha. Amen.*

O Jezus, najpreljubeznjivi Zveličar! Nebo in zemlja strmé nad ljubeznijo, ki si jo skazal človeškemu rodu. O kaj bi bilo s svetom, če se nisi ti njega usmilil!? Ali — za grešni svet. dal si svoje življenje, pretil si svojo kri. In vendar ti vse to ni bilo še zadosti; preden si šel s tega sveta, zapustil in zapovedal si presveto daritev, v kateri se samega sebe svojemu nebeškemu Očetu daruješ! O ne-

zmerna ljubezen, ki je človeški rod ni bil vreden, in je še dandanes ne zasluži!

Kako ti povernem to ljubezen, o dobrotljivi Jezus? Kaj mi je storiti ubozemu revežu, ki namesto, da bi te ljubil, te pa vsak dan le žalim in žalim!? Angelji zakrivajo pred tabo svoja obličja, Kerubini in Serafini se trepetaje umikajo, oh kaj začnem pa jaz, nevredna stvar? Pa — ljubi Jezus, jaz spoznam svojo revo in pregreho, ter kličem, terkaje se na persa: prizanesi mi, o Jezus, prizanesi! Jaz serčno obžalujem svoje grehe in zaupam na tvoje brezkončno usmiljenje in na milost tvojega presvetega Serca, ki je bilo za me prebodeno. Ja, jaz spoznam Bogu vsegamogočnemu, presveti vselej Devici Mariji in vsem ljubim svetnikom Božjim, da sem od začetka svojega življenja do zdaj velikokrat in obilno grešil z mislimi, z besedami in z djanjem. Obžalujem

vse in prosim ponižno, o neskončno usmiljeni Jezus! ozri se milostno na me! Naj me preuzame ljubezen do tebe tako, da mi bo pusto in ničmurno vse posvetno, ki me je dozdaj odvrčevalo od tvoje ljubezni, in da le tebe ljubim, le tebi služim, se le s tabo veselim, za svoje grehe spokorim in po tem revnem življenji večno zveličanje dosežem. Amen.

Gospod, usmili se nas! Kriste, usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

### Glorija.

Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te, zahvaljujemo se ti zavoljo tvojega velicega usmiljenja. Gospod, Bog, nebeški kralj, Bog, vsegamogočni Oče! Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin! Gospod, Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov! ki odjemplješ



grehe svetá, usmili se nas! ki od-  
jemlješ grehe svetá, sprejmi našo  
molitev; ki sediš na desnici Očetovi,  
usmili se nas! Ker ti sam si svet,  
ti sam Gospod, ti sam najvikši, Jezus  
Kristus s svetim Duhom v veličastvu  
Boga Očeta. Amen.

### B r i l o .

Čast bodi ti večna, ljubi moj Bog!  
Čast bodi ti neskončna! Milijonov in  
milijonov ljudi živi na svetu še v  
femi in nevednosti; reveži ne vedó  
h čemu so na svetu, h čemu so  
stvarjeni. Nikdar in nikoli niso še  
slišali ne o Jezusu, ne o Mariji. Nikdar  
in nikoli jih zvonček ne kliče k sveti  
maši. Nikdar jih ne vabi k pozdrav-  
ljenju Marije Device, ne zjutraj, ne zve-  
čer. Izmed toliko milijonov in milijo-  
nov si mene poklical na pravo pot, k  
spoznanju božjemu ter si mi užgal luč  
prave vere. Vsak dan me zvon kliče  
v hišo božjo. Vsaka sveta maša mi

oznanuje tvoj nauk; dan na dan, nedeljo za nedeljo bere se nam sveto berilo, kaže prava, edino resnična pot. O milost neskončna! Kaj bi jaz zdaj počel, kaj bi delal, če sem bil rojen jud, turk ali celó nevernik, pogan? Kako bi živel? Kaj bi bilo z mano pò smerti? Ali bi ne bil za-veržen?!

O ljubi Oče nebeški! z veselim in hvaležnim srcem sprejmem toraj tvojo sveto voljo; z vsem spoštovanjem hočem poslušati, kar si nam oznanil po očakih, po prerokih in po lastnem sinu Jezusu Kristusu. O da bi zamogel vse tako spolnavati, kakor ti želiš in tebi dopade! O da bi imel tako hrepenenje po resnici, kakor so ga imeli pravični stare zaveze in vsi aposteljni! »Deo gratias!« Ja, — hvala, hvala bodi tebi za vse to, kar nam spoznavati dajaš!

## Evangelij.

Vse na svetu mine, vse hiti naprej, vse gre h koncu. En konec čaka tudi mene, in sicer srečen ali nesrečen, z Bogom ali proč od Boga. Kako pa pridem k Bogu in si zagotovim srečen konec in srečno večnost, to učiš me ti, preljubeznjivi Jezus. »**Jaz sem pot, resnica in življenje,**« tako rekel si ti sam. O ljubi Jezus! jaz verujem v tvojo besedo, verujem v resnice, ki si jih učil in za nje kri prelil. »**Nebo in zemlja bodo prešle, moje besede pa ne bodo prešle.**« Ja, jaz verujem in spoznam vse, kar si nam ti naznanil, prosim le, daj mi moč in milost, to, kar verujem, tudi v djanju spolnavati. Kaj bi mi pomagala sama vera brez ravnanja, brez dobrih del? Kaj bi mi to koristilo na dan sodbe? Zaveržen sem na večne čase. Tega pa vari me, ljubi moj Jezus! Vsak dan me kličeš k sebi,

vsako nedeljo me vabiš na pravo pot, zdaj z eno, zdaj z drugo resnico, zdaj z enim, zdaj z drugim opominom, zdaj z to, zdaj z uno priliko. V nobeni drugi veri ni tega.

O pomagaj mi, Jezus, spolnavati tvojo sveto voljo, tebi v čast in meni v zveličanje! Pomagaj mi, ker strah in groza me spreleta, ko berem tvoje besede v 5. poglavju evangelja svetega Janeza:

»Tisti čas je rekel Jezus Judom:  
 »Resnično, resnično vam povem, da  
 »pride ura in je že sedaj, ko bodo  
 »mrtvi slišali glas Sinú božjega. In  
 »tedaj bodo prišli tisti, ki so dobro  
 »delali, v vstajenje življenja, tisti pa,  
 »ki so slabo delali, v vstajenje pogubljenja.«

### **Darovanje.**

Neskončno sveti Oče, vsegamo-  
 gočni večni Bog! Čeravno sem le prah  
 in pepel, slabosti poln in nevreden  
 pred te priti, derznem se vendar da-

rovati ti po mašnikovih rokah to sveto in čisto daritev v tisti namen, v kateri ti jo je daroval sam Jezus Kristus in se daruje neprenehoma od solnčnega izhoda do zahoda. Darujem ti to daritev v spoznanje tvojega največjega gospodstva čez vse v nebesih in na zemlji; darujem ti jo v spravo za moje grehe in v zahvalo za vse dobre, ki si mi jih podelil in mi jih vsak dan deliš v obilni meri. Darujem ti slednjič to presveto in visoko daritev, da zadobim od tvoje neskončne dobrote vse v zveličanje potrebne milosti sebi, svojim staršem, bratom in sestram, sorodnikom, dobrotnikom, prijateljem in neprijateljem, kakor tudi vernim dušam v vicah. Sprejmi in vzemi ta dar, o Gospod, z dopadenjem, sprejmi po mašnikovih rokah pa tudi vse moje misli in želje, mojo dušo in moje telo. Z Jezusom in z njegovim neskončnim zasluženjem naj bo zedi-

njeno vse moje dejanje in nehanje, moji križi in težave, britkosti in nadloge, moja sreča in moje veselje. Obračaj, o Gospod, vse k tvoji časti in v proslavo tvojega imena. Vse stvari ti dajajo čast in darujejo ti svoje moči in življenje, oh, koliko bolj dolžan sem jaz, dajati ti čast in darovati ti vse, kar sem in kar imam, ker si tudi ti vse za me daroval, vse dal, ja lastno kri do zadnje kapljice! O ljubezen nezapopadljiva, ljubezen večna, ljubezen nezrečena, ktere ubogi grešnik vreden nisem.

O angelji, o arhangelji, o kerubini in serafini, ki se trepetaje bližate tej daritvi, nadomestujte, popravite mojo slabost in pojte z mano hvalo trojedinemu Bogu, Očetu, Sinu in sv. Duhu. Amen.

### **Predglasje . . . Sanktus.**

Pa — trenutek sveti se bliža! Še nekaj minut bo minulo in Jezus bo

med nami! O srečna, presrečna hiša božja, ki sprejmeš samega Boga!!

O nebeški Oče! K tebi tedaj povzdignem zdaj celo svoje serce in sklenjen z Jezusom zapeti hočem, kakor je dolžnost in prav, čast in hvalo tvojemu veličastvu. Glej, o Oče! po Jezusu Kristusu hvalijo in časté tvoje veličastvo angelji, je molijo arhangelji, častijo in poveličujejo z serafini in kerubini vse nebeške moči ter ne jenjajo prepevati. O pri-pusti, prosim te in dovoli, da se njim pridružim, svoj glas ž njimi sklenem in ti ponižno zapojem tudi jaz, rekóč: svet, svet, svet si Gospod Bog Sa-baot! Nebo in zemlja so polne tvo-jega veličastva. Hozana na višavah! Češčen bodi, ki pride v Gospodovem imenu! Hozana na višavah!

V nebo povzdignimo veseli  
Častite pesmi glasni šum,  
Da bomo združeni zapeli

S prepevanjem nebeških trum:  
 Svet, svet, svet Bog, izvir svetosti!  
 Nebo in zemlja te časti,  
 Hozana teb' na visokosti!  
 Daje ti hvalo, kar živi.

O usmiljeni nebeški Oče! ozri se milostljivo na me in na vse, ki smo tu zbrani, da bi poveličavali tvoje sveto ime. Glej, jaz se združim in sklenem svojo molitev in čast s prošnjo preblažene Device Marije in s prošnjo svetih aposteljnov, mučencev, spoznavalcev, devic in vseh drugih svetnikov. Naj bo, nebeški Oče! v moje dušno zveličanje ta sveta daritev, v kateri se tvoj edinorojeni sin Jezus Kristus nekervavo tebi daruje. Dalje te prosim, o Gospod, naš Bog:

1. Razsvetluj in vladaj vse cerkvene oblastnike, našega sv. očeta papeža, vse škofe in dušne pastirje, da vse sebi zročene duše z naukom in zgledom pripeljejo med tvoje izvoljene



2. Ohrani in poterduj vse kerščanske kralje in deželne oblastnike v svoji milosti in v miru, ktereга svet dati ne more, da nas bodo na vse to napeljavali, kar je k tvoji časti in k miru in sreči vsega kerščanstva.

3. Dodeli mojim ljubim staršem, bratom in sestram, mojim prijateljem in dobrotnikom, kakor tudi vsem tistim, za ktere sem dolžan moliti, časno in večno srečo.

4. Razsvetli, te prosim tudi, vse grešnike, da se spokoré in poboljšajo in tako svoje drage duše ne pogubé.

5. Poslednjič, prosim, razsvetli pa tudi vse neverce, krivoverce in jude. Reveži so na slabi poti, oh, daj jim spoznati, nebeški Oče, svojo temo in zmoto! Spomni se, da tudi za té je umerl Jezus Kristus, naš Gospod; spomni se, da je zavoljo grešnikov na svet prišel. Pripelji jih k spoznanju prave vere, da se vdeležé tvoje milosti ter v življenji in po smerti

hvalijo in časté tvoje presveto ime. Po ravno tistem Kristusu Jezusu, Gospodu našem. Amen.

### Povzdigovanje.

»Češčen in hvaljen bodi, o Gospod  
 »Jezus Kristus! Bodi pozdravljen,  
 »preljubeznjivi moj Zveličar in Od-  
 »rešenik v podobi belega kruha! O  
 »Jezus! v tebe verujem; o Jezus! v  
 »tebe upam; o Jezus! tebe ljubim  
 »čez vse.

»O Jezus, tebi živim! Jezus, tebi  
 »umerjem; Jezus, tvoj sem živ in  
 »mertev.«

»O bodi češčena, presveta rešna  
 »kri Jezusova, ki si zame tekla iz ran  
 »mojega Zveličarja! O bodi češčena  
 »sto tavžentkrat! Molim in častim te  
 »iz celega serca. O preblaga kri, operi  
 »in očisti mojo ubogo dušo vseh ma-  
 »dežev, vseh pregreh.«

»Večni Oče nebeški! darujem ti  
 »predrago kri Jezusa Kristusa v od-  
 »puščenje mojih grehov in za potrebe  
 »tvoje sv. Cerkve!« 100 dni odp.

## Po Povzdigovanji.

Večni, neskončno dobrotljivi Bog! Poglej z milostljivim in prijaznim obličjem na ta naš dar in sprejmi ga ravno tako dobrotljivo, kakor si sprejel dar svojega pravičnega Abeljna, dar očaka Abrahama in višega duhovnika Melkizedeka. Ti si uslišal očake, ki so ti darovali le podobo denašnje daritve, koliko bolj milostljivo — upamo — gledal boš na nas, ko ti darujemo pravo, najsvetejšo daritev, darujemo lastnega Sina, ki se je samega sebe tebi daroval na sv. križi za grehe cellega sveta. Tukaj je več kakor vse daritve očakov, ker tu je Božji Sin Jezus Kristus, nad katerim imaš narveče dopadjenje. O razlij po tej daritvi svojo milost na nas, te lepo prosimo, usmili se nas, da ne bo tvoje terpljenje in tvoja smert nad nami zgubljena, in da tvoja sv. rešnja kri ne bo zastonj za nas prelita ter pre-

seli nas enkrat v presrečno domovino, kjer te bomo združeni s prečisto Devico Marijo in z vsemi izvoljenimi hvalili in poveličavali, ljubili in vekomaj uživali.

O dobrotljivi nebeški Oče! spomni se in usmili se pa tudi vseh ubogih duš, ki so se že ločile od tega sveta, posebno pa te prosim za . . . . ., da bodo tudi one deležne te presvete daritve, prošnje svete Cerkve in tvojega neskončnega zasluženja. O kake muke v vicah terpé! O kaj morajo reve vse tam prestajati! O Oče! o Oče! pogasi, pogasi jim strašno žejo, zljajšaj in skrajšaj jim terpljenje! Vzemi jih iz časnega terpljenja v večni mir in pokoj, da te z vsemi svetniki v tvojem kraljestvu hvalijo in na vekomaj časté.

**Oče naš.** (Moli: Oče naš . . .)

Ja, Oče, Oče si ti naš, in mi smo tvoji otroci! O blagor nam, ker kot

otrokom tvojim, pripravljeno nam je v nebesih srečno prebivališče! Da pa prebivališče tisto, čez vse drago in srečno, enkrat tudi zadobimo, sprem-ljaj nas ti, o Bog, po poti tega sveta, daj nam dušne in telesne hrane, od-pusti nam naše slabosti in grehe ter reši nas vsega hudega, preteklega, sedajnega in prihodnjega. In na proš-njo preblažene, vselej Device Marije, na prošnjo tvojih svetih aposteljnov Petra, Pavla in Andreja in vseh svet-nikov, dodeli nam milostljivo svoj mir, da bomo s pomočjo tvojega usmiljenja vedno prosti vsega greha. Po ravno tistem Gospodu Našem Je-zusu Kristusu, ki s teboj živi in kra-ljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,  
usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,  
usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,  
daj nam mir!

### Duhovno obhajilo.

Premili moj Jezus! ki nas sam tako ljubeznjivo k sebi kličeš in vabiš: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi, in jaz vas okrepčam!« Glej! s ponižnim in zgrevanim srcem poklekнем pred té ter želim tvoje sveto Telo, hrano - to angeljsko prejeti. Ali — danes, danes, o Jezus, nisem pripravljen, slabosti moje me ne pustijo bližati se tvoji sveti mizi in me ločijo od tebe. Pogernjena je sicer tvoja sveta miza, pripravljene so angelji za strežbo, toda jaz se ne upam blizo. O ljubi Jezus, pridi, pridi pa vendar le k meni, pridi v moje serce in okrepčaj, oživi je s svojim duhom, napolni je s svojo milostjo. — O ti sladkost mojega serca, odpusti, prizanesi mi moje slabosti, jaz jih serčno obžalujem. In ko mi danes ni dano,

približati se tvoji sveti mizi, daj, da bi se to zgodilo, prej ko mogoče. Preden pa nastopi oni veseli dan, odzemi od mene vse, karkoli me loči od tebe. Ves sem ranjen, o Jezus, ozdravi me! Slab sem in reven, o Jezus, okrepčaj me! Oslepljen in neveden sem, o Jezus, razsvetli in poduči me! Lačen sem in žejen, o Jezus, nasiti in napoji me! Nečist, z grehi sem umazan, o Jezus, očisti me! Jaz spoznam vse svoje grehe in vse pomanjkljivosti! — O Marija! ti pomočnica revnih popotnikov zemlje, Marija! daj mi svojega Jezusa, da ga v duhu sprejmem, objamem in na serce pritisnem. Prosi ga, da se mi tudi kmalu v sv. zakramenti dá zavžiti. Jezus! Marija! vaju želim biti vekomaj! Amen.

O Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod streho mojega serca, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša! (reci trikrat ter zdihni na to):

Duša Kristusova, posveti me!  
 Telo Kristusovo, zveličaj me!  
 Kri Kristusova, napoji me!  
 Voda iz desne strani, operi me!  
 Terpljenje Kristusovo, poterdi me!  
 O dobrotljivi Jezus, usliši me!  
 V svoje svete rane zakrij me!  
 Od tebe ločiti se, ne pusti me!  
 Peklenskega sovražnika vari me!  
 Ob uri moje smerti pokliči me!  
 K tebi priti, zapovej mi!  
 Da s tvojimi svetniki hvalim te ve-  
 komaj. Amen.

### Po obhajilu.

Hvala, o Jezus! Hvala in čast naj  
 ti bo večna! Naj te hvalijo in časté  
 z nami vse nebeške trume, naj te  
 hvalijo nebesa in zemlja, naj se raz-  
 širja in glasi tvoja čast po vesoljni



zemlji! Ja, večna, večna poje naj se ti hvala, da si nam zapustil to veselo angeljsko jed in da si tudi mene, nevredno tvojo stvar, na duhovni način nasitil s svojim Telesom in s svojo Kervijo ter me deležnega storil tvoje svete večerje!

O moj dobrotljivi Jezus in Zveličar, ki si po svojem častitem vstajenji še celih štirideset dni pri svojih učencih ostal in jih ljubeznjivo učil, poduči me, te prosim, živeti in ravnati po tvoji sveti volji, da bom v vsem svojem djanji natanko po njej živel. Mertvo je vse življenje brez tebe, prazno in nečimerno je vse, razun tebi in s tabo živeti. Dodeli mi tedaj pomoč, da svojega serca ne navezujem preveč na posvetno, temveč da hrepenim po večnih dobrotah in da mi bo čedalje bolj skerb vseh skerbi za dušo, za te, za večnost. Amen.

## Konec svete maše.

Končana je sveta daritev! Sprejmi jo, o sv. Trojica, in dodeli nam po nji vse dobrote, kar jih potrebujemo za sedajni čas in za večnost! O Gospod in moj Bog! lepo te zahvalim za to veliko milost, da sem bil deležen te svete daritve! Ker pa te jaz zadosti zahvaliti ne morem, prosim vse svetnike in svetnice nebeške, da te namesto mene zahvalijo in ti čast dajo. Čast, ja čast bodi tebi na večne čase! Deo gratias! kliče mašnikov strežnik. Deo gratias! Hvala Bogu! kličem ti tudi jaz iz dna svojega serca!

O da bi ta sveta daritev obrodila v meni obilen sad! O da bi tvoja sveta Rešnja kri nad mano ne bila zgubljena! Preden pa, o Gospod! tvoje svetišče zapustim, te še nekaj prosim: Oh, blagoslovi me, blagoslovi mi vse moje misli, blagoslovi mi vse moje besede, blagoslovi vse

moje djanje in opravilo, da bo vse po tvoji volji in k tvoji časti. Daj, da mi bo ta sveta daritev v odpuščenje mojih grehov, v povikšanje milosti, v zadobljenje večnega veselja in v pomoč bratom in sestram našim v vicah.

Blagoslov Očeta, Sina in svetega Duha pridi čez nas in ostani vselej z nami! Amen.





## Molitve

za zakrament sv. pokore in sv. rešnj. Telesa.

### Spoved.

Kristjan! Kristjana! Sekira je že nastavljena na drevo. Vsako drevo, ki dobrega sadú ne donáša, bo posekano in v ogenj verženo. Ako drevesa sam ne posečeš, posekal ga bo Bog. In to drevo je drevo pregrehe, ki raste v tvojem sercu. Pogledj, ljuba duša! Kako hitro steče človeško življenje! Ono gre memo kakor senca in mine kakor kaplja

na veji. Majhen veterc popihne in te ne bo več. V materi črni zemlji bo počivalo tvoje telo, ti pa boš v večnosti terpela ali pa vesela uživala sveti raj, ako se zdaj zanj pridno pripravljáš z vredno sveto spovedjo. Spoved je namreč tista edina pot, ki pelje v večno življenje. Vsaka sveta spoved nam je in ima biti ena stopinja bližej svetih nebes, če se vredno opravi, ako pa slabo, nam je stopinja bližej pekla.

Nič ni na svetu človeku bolj potrebnega, kakor spoved. Ona je edina pot k Bogu; ona spravlja človeka z Bogom, ona je poslednja tolažba in pomoč na smertni postelji. Spoved je več vredna, kakor vse na svetu: vse posvetne krone, bogastva, lepote in denar nimajo te vrednosti, ker sveta spoved odpre vrata k svetemu obhajilu, vrata k Jezusu, vrata v nebesa. Kaj je spoved in kaj si ž njo dobivala, spoznala boš kristjanska duša enkrat

na unem svetu. Skerbi toraj (kristjan, kristjana) za pogosto in vredno spoved. Ne glej na svet! Veš, kateri je bil Jezusov prvi nauk? »**Ako se ne spokoriste, bote vsi z svetom pogubljeni.**« Ta je bil njegov prvi nauk, prvi glas. Tisoč in tisoč duš je pogubljenih, ker so se v življenji spovedi ogibale. »Kakor bo tisti umerl, ki se svojih skrivnih bolezni zdravniku razodeti sramuje, tako bo pogubljen tisti, ki se sramuje svojih dušnih slabosti spovedniku razodeti.« Tako govori sveti Avguštín. O koliko njim se je to že zgodilo in se vedno godi! Ne bodi v tistih številu, kristjanska duša! Pojdi k spovedi in odpri spovedniku svoje serce! Ne zakrivaj mu nič, povej mu vse, kar veš in kar te teži; ne boj se, daj si serčnost, saj, kar poveš, ostane v spovednici. Kaj bi ti pomagalo, slabosti zamolčati spovedniku, ker o sodnjem dnevu bo vendar odkrito vse do čistega, kar si prikrivala.

Misli si, da vsaka spoved je morda zadnja v tvojem življenji. Pripravljaj se toraj na njo kakor človek, ki je na smertni postelji. Če bo ona res zadnja in slabo — opravljena, kaj bo z tabo?! O, ko se bo tvoja duša od telesa ločila, obsodil jo bo Jezus, in veš kam? v večni ogenj. Celo večnost boš za to jokala; celo večnost boš klicala spovednika, pa spovednika ne bo; celo večnost boš pomoči klicala, se glasno spovedavala in obtoževala, pa vse bo zastonj. O neumna duša! porečeš, kaj sem delala na zemlji! gorje meni! gorje meni!! Da se ti pa kaj tacega enkrat ne prigodi, prosi tolažnika, svetega Duha, da ti pomaga vest dobro sprašati in da ti razsvetli um, da svoje slabosti prav spoznaš. Dva ali vsaj en dan pred spovedjo poklekni tje pred tvojega križanega Zveličarja, v čegar roke pride enkrat tvoja duša ter moli naslednjo molitev.

## Klicanje sv. Duha.

O vsegavedoči Bog! ki veš za naše narskrivnejše misli in želje in spoznaš vse, še tako skrivna dela, razsvetli, te prosim, moja vest, da natanko spoznam, koliko in kako sem te razžalil! — O moj Bog, jaz sem velik grešnik! Jaz nisem spolnil, kar sem ti obljubil pri zadnji spovedi. Zopet sem se povernil v poprejšnje grehe in slabosti, zopet sem žalil svojega preljubeznjivega Gospoda in Boga! O moj Bog! Kako zelo me vest peče! Oh usmili se me! Kaj bo z mano, če umerjem v grehu!? Kaj bo na dan sodbe?!

O sveti duh! ti zveličanska luč moje duše, pridi, te prosim, in razsvetli me, da spoznam vse svoje grehe, nobenega ne zabim ali zatajim, ampak svojo ubogo dušo zopet očistim. Spreobnermi mi serce, da svoje grehe iz serca studim in terdno sklenem, se



resnično poboljšati. Poterdi me, da pri spovedi vse storjene grehe tako odkritoserčno razodenem, kakor bi bil na smertni postelji. Glej! obžalovati hočem svoj greh vse dni svojega življenja. Odpovedati se hočem vsem prijateljem tistim in tovaršem, ki so me le v slabost napeljavali. Odpovedati se hočem tisti nesrečni osebi, ker drugače jaz sem pogubljen. Odpovedati se hočem gerdemu pijančevanju, ostudnemu preklinjevanju. Oh nikdar, nikdar več ne bom nesramno in pohujšljivo govoril. Odpovedati se hočem tisti hiši, v katero sem zdaj zahajal. Odpovedati se hočem tudi igri, ker ž njo sem mojega Jezusa tolikokrat žalil. Ogibati se hočem vsacega greha, ker vem, da drugače dušo zgubim.

O sveti Duh, Duh vseh milosti! Ne zaverzi prošnje ubogega, nesrečnega grešnika. Prosim te po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Od pri stran 54 in beri »Od sodbe«.

## Spraševanje vesti.

Premisli: ali si grešil zoper deset božjih ali pet cerkvenih zapoved; ali nisi kriv bil enega ali več lastnih ali tujih grehov; ali si opustil dela usmiljenja skazavati bližnjemu in slednjič premisli še dolžnosti svojega stanu.

### Zapovedi božje.

#### I. Veruj v enega samega Boga.

Nisem imel kakšnih praznih ver? vraž? Se nisem morda pečal z vzdigavanjem kvart? Sem se spomnil na Boga zjutraj in zvečer? Sem molil pred jedjo in po jedi? Nisem morda kedaj dvomil nad kako resnico sv. vere? Ali sem se morda pregrešil z nezaupnostjo? z obupanjem? s prederznim zaupanjem v božjo milost? Ali nisem morda Boga premalo ljubil? itd.

#### II. Ne imenuj brez potrebe božjega imena.

Ali nisem božjega imena, sv. imena Jezusa in Marije brez potrebe in brez časti imenaval? Ali sem kedaj zasm-

haval svete reči? se ž njimi norca delal? Sem se rotil kedaj, preklinjal to in uno, vreme, veter, dež, božjo previdnost? Morda sem preklinjal s sv. zakramenti? Se norčaval s svetniki in svetnicami? Ali nisem morda v kaki sili, potrebi ali boleznj obljuje delal Bogu in Materi Božji, pa ne dopolnil? Ali nisem v kaki družbi napčno razkladal besede sv. pisma, ali zaničljivo govoril od duhovnih učnikov? itd.

### III. Spomni se, da boš praznike posvečaval.

Ali nisem morda ob nedeljah in praznikih svete maše po nemarnosti opustil ali zamudil? Kako sem se zadržal pri sveti maši? Kje so bile moje misli? Ali nisem morda med pridgo šel iz cerkve? Kako sem praznaval dan božji? Ali nisem morda opravljal blapčevska dela brez dovoljenja? vozaril? orodje popravljaj? Nisem dan božji skrunil s pijančevanjem? z igro? z slabo družbo? z norenjem in plesom?

z vlačanjem z drugim spolom? In — ali sem morda še druge odvrčal od službe božje, ali jim delo dajal ravno ob nedeljah? itd.

#### IV. Spoštuj očeta in mater, da boš itd.

Ali sem vselej svoje starše ljubil, častil, jim stregel in pomagal? Jim nisem morda kedaj odgovarjal in se jim ustavljal? Jih zaničeval, zmerjal ali celo klel? Jim kradel ter skrivaj žito, vino, seno prodajal? Sem molil za nje? postregel v boleznih? Jim nisem morda z neubogljivostjo, z jezo in razuzdanostjo delal žalost, britkost? Jih nisem morda v potrebi, revih zapuščal? Sem dopolnil, kar so mi na smertni postelji in v testamentu naročili? Sem plačal vse sv. maše? itd. Pa do predpostavljenih, do učencov, duhovnikov, kako sem se zadržal? Nisem morda slabo govoril čez duhovne? jih zaničeval? oponašal? Sem slušal gosposko? Sem ji bil pokoren? Sem odrajtaval

deželski gosposki, kar ji je šlo? Nisem kedaj morda zaničaval starih ljudi? starega očeta? stare matere? strica? tete? ubožcev? sirot? . . . itd.

### V. Ne ubivaj!

Ali nisem iz nerodnosti ali hudobije sam sebe ali koga družega na zdravju kaj poškodoval? Ali nisem svojega življenja kedaj v nevarnost postavljaj? Ali nisem bil nezmeren v jedi in pijači? Ali nisem užival kedaj kaj škodljivega? Nisem kedaj sebi ali drugim želel smert? Ko sem bil bolan, sem skerbil si za zdravje? ali nisem morda vohraval, namesto da bi si bil hitro pomagal? Sem se rad jezil? togotil? Morda sem otroke preostro kaznoval — tepel? Sem sovražil koga? dražil? pohujšal z nespodobnim govorjenjem, petjem, obnašanjem ali z obleko? In tiste, ktere sem jaz pohujšal in v greh zapeljal, — sem jih pripeljal na pravo pot? itd.

**VI. in IX. Ne prešestvaj ali ne dopernašaj nečistosti! — Ne želi svojega bližnjega žene!**

»Nič nečistega ne pojde v nebesa!« Kako je z mano? Sem imel radovoljne nečiste misli in želje? Si jih zbijem hitro iz glave, ko mi pridejo? Sem govoril kedaj nečiste besede? pa poslušal morda rad? Sem prepeval kedaj nesramne pesmi? Nisem morda kot mali fantič že ali deklica na paši slabo delal ali delala? sem se kedaj pregrešil z rokami? morda sem drugim obleko vzdigaval? V greh napeljal? silil? nagovarjal? Nisem morda v resnici kaj slabega storil? storila? Sama z sabo? z drugimi? Sem se morda rad lovil, cukal z drugim spolom? Morda sem dajal priložnost drugim, da so grešili v mislih, v poželjenji?

Pa pri živali? . . . ali me ni morda moja poželjivost tako daleč privlekla, da sem grešil z neumno živino? itd. Sem bil sramožljiv do samega sebe? tudi v samoti? Kako živim v zakon-

skem stanu? Nisem imel poželjivosti do družih žensk ali skrivnega znanja, ljubezni, besed? . . .

**VII. in X. Ne kradi! — Ne želi svojega bližnjega blaga!**

Sem komu kaj vzel? ukradel? ogoljfal pri meri, vagi in kupčiji? Ali nisem morda slabo blago prodajal za dobro ali dobremu slabega primešal? Nisem morda močil seno, ko sem ga na terg peljal? Nisem sleparil pri moki, žitu, vinu? Nisem delal sleparska pisma? — Nisem morda ukradeno blago obdržal? Sem dal, komur je šlo? Pa tuje blago sem kupaval? hranil? skrival? Ali sem drugim škodo delal na polju, v gozdu, pri mejnikih? Sem pasel kedaj po tujem? Sem bil kedaj lakomen tujega blaga? — Nisem morda kedaj ogoljfal gosposko? Sem morda svoje premoženje zapravljjal z igro, loterijo ter s tem sebi in drugim krivico delal? otrokom?

### VIII. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!

Ali sem kedaj krivo pričal, tožil? Čez koga lagal morda celo pri pravici? Nisem morda koga z lažmi ob dobro ime pripravil? Lažem katerikrat? Govorim rad o slabosti svojega bližnjega? Sem kedaj raznašal, kar je bilo čez čast, poštenje, lepo in dobro ime? Sem rad opravljal, priimke dajal? krivo sodil? obdolžaval? Sem molčal, ko mi je kedo kaj skrivnega razodel? Sem kedaj prisegel brez potrebe? po krivem morda, kar Bog ne daj?

Če sem soseda obrekel, sem obrekovanje preklical? Dal nedolžnim nazaj čast? itd.

Sprašuj se tako dalje čez pet cerkvenih zapovedi, čez sedem poglavitnih grehov, šest grehov zoper sv. Duha, čez štiri v nebo upi-joče in devet tujih, slednjič poglej dobro dolžnosti svojega stanu.

1. *Starši*: Ali podučujete otroke v strahu božjem in v kristjanskem nauku?



Skerbiste, da molijo zjutraj in zvečer. pred jedjo in po jedi? da hodijo k sv. maši vsako nedeljo in vsak praznik? Jim dajeste lep zgled s svojim kristjanskim življenjem? obnašanjem? Ali jih strahujete z ljubeznijo, po zasluženji, ne premehko, ne preostro? Kje spijo? Kam zahaja sin? gre hči o pravem času počivat? Kaj se godi po noči? Ni nevarnosti? Ustaneste kedaj pogledat? Skerbiste, da nimajo otroci znanja z osebami družega spola? Potem: ali niste morda kedaj otroke izdajali hudobnemu duhu? Morda ste molčali k nerodnostim? Morda ste jih iz gole lakomnosti preveč z delom preobkladali? itd. Vse to je na vaši vesti.

Dalje: Kako živim v zakonskem stanu? Sem se kedaj posvetoval s svojim spovednikom, kaj je zakonska čistost? Kaj smem, kaj ne smem? Ali ne strežem svoji poželjivosti, kakor neumna živina? da ima spaka čez me svojo oblast? Deržim zvestobo? Je za-

konska postelja brez madeža? Pomislim kedaj, da »**nečistnike bo sam Bog ostro sodil?**« itd.

2. *Gospodarji in gospodinje*: Ali ste skerbeli za kristjansko življenje svojih poslov? Skerbiste, da hodijo k sv. maši, k nauku, k prejemanju svetih zakramentov? Molčiste, če preklinjajo, vasujejo, nesramno govorijo in puhujšljivo prepevajo? Jim skerbiste za potrebni živež, plačilo? Jih niste morda k delu silili ob nedeljah?

3. *Posli*: Ste bili pokorni svojim predpostavljenim? Ste delali zvesto in vestno? Ste v vseh rečeh zvesti? Niste morda raznašali gospodarjevo pomoženje? Niste li morda delali v hiši prepir, besede, greh in pohujšanje družine? Niste morda ves svoj zaslužek preveč tratali, zametavali z igro in pijančevanjem? premislite vse to dobro, ker težek vas čaka odgovor!

4. *Zakonski*: Kako je z vašim zakonskim življenjem? Ste imeli vedno

Boga pred očmi? Niste morda kaj takega storili, kar je strašno pred Bogom. to je, da bi otrok ne dobili in ne imeli? Niste li pohujšali lastnih otrok z nespodobnim vedenjem, z nesramnostjo itd. Kako živiste z taščo in tastom? Imate med seboj pravo kristjansko ljubezen?

5. *Mladenči*: Se spomnite na Boga zjutraj in zvečer? Niste li kako mašo zamudili? Ostajate morda zunaj cerkve? Veste, da kdor za cerkev ne mara, bo pogubljen na večne čase? Kako je z nedolžnostjo? Jo li niste morda oskrunili, umazali, celo zgubili?! Niste li morda drugi spol v greh napeljavali? Kako ste se obnašali po noči? Ste bili kedaj pijani? vam je bilo vsled pijanosti slabo? Ste morda ljubili ples in posvetno veselje? Kaj se je zraven godilo? Se spominjaste, kako strašno ste pri plesu Boga topli z kletvino, rotenjem, pijanostjo, nesramnimi besedami itd. in potem zvečer in po noči,

veste kaj ste vse delali? Ste pomislili, kaj bi bilo z vašo dušo, če bi bila tisto noč v večnost poklicana? O groza in strah! — Dalje: niste morda nečistost delali sami z sabo? z živino? In še dalje: niste morda zmikali po kerčmah? po polji? lastnim staršem? Pomislite vse to dobro: ker večnost je večnost!

6. *Dekleta*: Kako je z vašo ubogljivostjo do očeta in do matere? Nimate morda kaj na vesti, zaradi česar bote preklete, ker pisano stoji: »Kdor očeta ali mater le gerdo pogleda, bo preklet?« Niste li v sovraštvu z bratami in sestrami? Skerbiste za svojo sramožljivost, nedolžnost? Niste morda fantovske, da se fantom nastavljaste, ž njimi loveste, teržete, norčujete in vlačiči dajaste? Kaj pravi svet, je vaše telo še čisto? Kako je po noči? Glejte! Bog vse vidi! Saj ni nobenega k vam v spalnico? Dalje: Ste bile morda kedaj na plesišču? Ste bile opominjane od staršev in dušnih pastirjev? In vendar morda

niste slušale? Veste, da ravno zavoljo razuzdanega plesa je veliko pogubljenih? In v cerkvi: kako ste se obnašale? Niste li morda dajale pohujšanje z obleko, z oziranjem, z govorjenjem? Ste prejemale pogostoma svete zakramente ali ste jih morda zanemarjale? itd.

Pomislite na vse dobro: ker spoved slabo opravljena, in duša zgubljena, je vse eno!

Odpri zdaj stran 168 in beri z premislekom.

### **Po dokončanem spraševanju vesti in pred spovedjo.**

O moj Jezus! toliko si terpel, vso Kri in svoje življenje si dal, da bi jaz tebe ljubil! Jaz pa, da bi stregel svoji lastni ljubezni, sem ti to le z nehvaležnostjo povračaval! Oh! kolikrat sem se od tebe obernil in greh delal! — Kaj bo z mano? Kaj bo z mojo dušo? Kaj bo v večnosti?

O moj preljubeznjivi Jezus, pomagaj mi in ozdravi me! Žal mi je iz vsega serca, da sem te tolikokrat žalil. Oh! kako me to peče! Jaz spoznam svoj grešni stan! Oh! kako sem bil jaz tako nehvaležen in hudoben, da sem se pregrešil zoper svojega Boga in Gospoda! — Oh! jaz sem zaslužil, da bi me na večno spred svojega obličja zaverigel. In — kaj bi bilo zdaj z mano, ko bi me bil ti, o narpravičniši sodnik, v mojih grehah iz tega sveta poklical; ko bi me bil v mojih grehah pred svoj strašni sodnji stol postavil, kjer bo že en sam smertni greh zadosti za obsojenje v večni ogenj!!!

Pa — večna ti bodi čast in hvala! Sto tavžentkrat bodi zahvaljen, o moj ljubi Jezus! da si z mano še poterpel, da mi daš še čas za spokorjenje in da me tako ljubeznjivo nazaj kličeš, da ovčice zgubljene ne pustiš, dokler je ne najdeš. Iz celega serca se ti

zahvalim za to tvojo neskončno dobroto! Zdaj hočem se pa vzdigniti in podati se k tebi nazaj, ljubi Jezus. Saj vem, da zgrevanega in potertega serca ne zaveržeš in da ti nočeš smerti grešnikove, ampak da se spokori in živi.

Z velikim zaupanjem veržem se tedaj k nogam tvoje božje milosti in z žalostno Magdaleno zdihujem k tebi za odpuščenje svojih grehov. O presveto Serce tvoje, ki si bilo za me prebodeno, bodi milostljivo ubogemu grešniku!

O Oče nebeški! poglej milostljivo na moje žalostno serce, ali veliko bolj: poglej na prebodeno, preljubeznjivo serce usmiljenega Jezusa in z njegovo presveto rešnjo Kervjo očisti mojo omadeževano dušo. — S tvojo pomočjo hočem svoje življenje poboljšati, vseh nevarnosti in grešnih priložnosti ogibati se; celo raje umreti,

kakor še kedaj grešiti. O nikar me ne zaverzi spred svojega obličja, ker sicer gorje meni, jaz sem zgubljen.

O Marija! ti narveče zaupanje naše za Bogom, pribežališče grešnikov in mati milosti, prosi za me nebeškega Očeta, da me sprejme zopet za svojega otroka. Prosi za me svojega preljubeznjivega Sina, Jezusa Kristusa, da me nazaj pripelje v srečno število svojih zvestih ovčic, da mi ne bo njegovo bitko terpljenje v pogubljenje. Prosi za me tolažnika, svetega Duha, da vlije v moje serce obilno gnado in ljubezen božjo, da me v dobrem poterdi in stanovitnega naredi do konca življenja. — O Marija! bodi mi usmiljena in ljubeznjiva mati, jaz te za Bogom ljubim iz celega serca!

Zdaj pristopi mirno k spovednici in misli si, da ta spoved je zadnja v življenji.



## Molitev po spovedi.

O moj usmiljeni nebeški Oče! tvoja milost je v resnici večji, kakor vse tvoja dela! — Veseli se, moja duša! in hvali Gospoda svojega, Boga, ker velik čudež svoje milosti storil je nad tabo: vse tvoje grehe ti je odpustil, vse tvoje rane zacelil, večnega pogubljenja te rešil in vzel zopet v svojo milost! — O moj Bog! nezapopadljiva in neskončna je tvoja dobrota in milost; ona preseže vse naše zapopadke! — Oh zdaj sem zopet tvoj otrok, zdaj te smem zopet imenovati svojega ljubega očeta, zopet smem z veseljem povzdigniti svoje oči proti tebi. Vsi angelji nebeški, vi vsi izvoljeni prijatelji božji! pomagajte mi častiti svojega narvečega dobrotnika, usmiljenega Boga, ter ga hvaliti in ljubiti; veselite se z menoj, ker Gospod Bog je velike reči nad mano storil. Kakor se oče usmili

svojih otrok, se je on mene usmilil, in očistil s presveto Kervjo svojega lastnega Sina revno mojo dušo.

O moj nebeški Oče! Kako ti zamorem biti zadosti hvaležen za to nezrečeno dobroto, da si mi po Jezusu Kristusu dodelil odpuščenje grehov in da si me zopet vzel za svojega otroka. O ne zapusti me tudi zanaprej nikdar s svojo milostjo, ker moji sovražniki zmerom iščejo in čujejo, kako bi mojo dušo spravili v pogubljenje. Moja popačena in k slabemu nagnjena natora me zmerom od dobrega odvrča in v hudo napeljuje, mi dobre dela zoperne in težke dela in le greh prijeten kaže. — Zapeljivi svet me zmerom slepi, mi veselje in užitke obeta, da bi me premotil, od tebe odvernil in večno pogubil. — Peklenski duh, naš poglavitni sovražnik, tudi zmerom okoli mene hodi, kakor rjoveč lev, in išče požreti mojo dušo.

O Gospod! če mi ti v mojih velikih skušnjavah in nevarnostih s svojo milostjo ne pomagaš, se ne bom mogel dolgo ustavljati svojim hudobnim sovražnikom; kmalu, kmalu, bojim se, padem zopet v svoje prejšnje grehe. Le če mi ti pomoč daš, jih zamorem vse premagati, le če boš ti z mano, ne bo mogel biti nobeden zoper mene. — »**Če je Bog z nami,**« rekel je kralj David, »**kdo bo zoper nas?**«

Zatorej te ponižno in v imenu Jezusa Kristusa prosim, o moj Bog! dodeli mi obilno svoje milosti, da bom od zdaj naprej zmerom v dobrem stanoviten ostal, vsake nevarne priložnosti skerbno se ogibal, čul in molil, da v skušnjava ne padem. Vari me, da v svoje poprejšnje grehe zopet ne zajdem, da moj poslednji stan ne bo hujši od prvega; vari me, da hudobni duh, ki je zdaj iz mojega serca izgnan, s sedmerimi še hujšimi du-

hovi v moje serce zopet ne pride. Zdaj si me očistil, o Gospod! daj mi gnado, da več ne grešim, da se mi še kaj hujšega ne zgodi.

O Marija, prečista Devica! ti si narlepši zgled prave stanovitosti v dobrem; ti si bila zmerom Bogu zvesta, ti si stanovitna ostala na poti prave svetosti: oh prosi ti za me Boga, da bi mu jaz vedno zvest ostal, da bi vsem skušnjavam, vsem sovražnikom stanovitno se ustavljal, da bi me nikdar več nobena reč od Boga in od njegovih svetih zapoved ne odvernila. To mi sprosi od Boga, o usmiljena, o dobrotljiva, o mogočna mati — Marija! Amen.

## Sveto obhajilo.

O veseli se, kristjanska duša! Veseli se, če si se pri studenci milosti božje, sveti spovedi, prav umila in madežev oprala! Veseli se, ponovim! sam Jezus

Kristus pride zdaj k tebi, sam Jezus Kristus, nedolžno Jagnje Božje, te zdaj obišče! Glej! Jezus, Gospod nebes in zemlje, se ti dá užiti, z kervjo in z mesom, z dušo in s telesom — v svetem rešnjem Telesu. — O kedo zamore popisati nezmerno srečo, katero najde kristjanska duša v sv. obhajilu!?

Skerbi tedaj, kristjanska duša, da se za to veselje, za to nezmerno srečo, prav in vredno pripraviš. Jezus ljubi čisto serce in v čistem sercu on prebiva. Poglej! kake priprave se delajo, ko pride kakšen kralj ali cesar v eno ali drugo mesto: vse, kar je lepega in druzega, se izpostavi in uporablja, da bi se tako visoko osebo s častjo sprejelo. Vse mesto je na nogah! Vse je v zastavah, cveticah in majah! Kako krasno je pa še le stanovanje napravljeno, kjer ima prebivati cesar! — Vse je tu opletano z zelenjavo, vse ozaljšano z cveticami; ja celo stopnjice in tla so prekrasno pogernjena.

O kako lepo in sijajno se tedaj pripravljaja stanovanje cesarju! — Glej, kristjanska duša! V tvoje serce pa ne pride kak posveten cesar ali kralj, kak mogočen vladar tega sveta, ne, v tvoje serce pride pri svetem obhajilu, kralj vseh kraljev, vladar vseh vladarjev, ker vladar nebes in zemlje! O če se že posvetnim vladarjem dela taka čast, kolika čast gre še le Jezusu, živemu Bogu? Kakšna čast gre še le Jagnjetu Božjemu?! O skerbi, skerbi, da bo stanovanje Jezusu v tvojem sercu pripravljeno: lepo, čisto, snažno in z najlepšimi cveticami kristjanskih čednosti opleteno. In veš, ktere so cvetice, ki Jezusu najbolj dopadejo? Glej, to so ponižnost, čistost in goreča ljubezen. Če si tvoje serce tako pripravila, potem ne boj se, vzemi v roke svečo žive vere, terdnega zaupanja in goreče ljubezni ter pojdi Jezusu nasproti. Angelji se že perbližujejo ter pogrinjajo mizo božjo.

Preden pa Jezusa prejmeš v svoje serce, zdihni k njemu in reci mu:

Bodi pozdravljen, preljubeznjivi moj Jezus! Bodi pozdravljen, ljubi moj Zveličar! O dobri Jezus! ti tedaj želiš priti k meni? ti se hočeš zjediniti z mojo dušo? dušo, ki te je tolikokrat žalila!? spoznam, da sem ubogi grešnik in nevreden tvoje svete večerje. Serce in telo imam sicer očiščeno, ali, kdo sem jaz, da se ti k meni ponižaš!?

O, moj ljubi Jezus! Sem li v resnici tako srečen, da smem tebe v svoje serce sprejeti?! Tebe, o Jezus, ki si moj Bog, moj Zveličar, ki si svet iz nič stvaril in ga vladaš in ohranjuješ! O moj Jezus, tisto telo, ki je za-me na križu viselo, tista kri, ki si jo

za-me na križu prelil, tisto serce, ki je bilo za-me na križu prebodo, smem, ubogi grešnik, in tolikokrat, — da bi tako ne tvoj sovražnik — prejeti! O moj Jezus, tvoje lastno, resnično, sladko, ljubeznjivo, božje serce, studenec vseh milosti, vir vseh sladkosti, tvoje serce, ki mi je nebesa odperlo — smem s svojim pregrešnim skleniti!? O sreča nad vso srečo, za katero bi mi pač vsi nebeški duhovi, angelji božji, smeli zavidati!

Ti moj častitljivi Jezus, ti kralj vsega veličastva in vsega zveličanja; ti, ktereга vsi nebeški duhovi, vsi angelji božji kot svojega Boga in Gospoda molijo, o ti, moj Jezus, spremenil si podobo



kruha iz ljubezni do mene, da te zamorem prejeti!

O moj Jezus! si mi li zamogel še več storiti? Premisli, duša moja! Jezus pride k tebi, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom, z kervjo in z mesom, po božji in človeški natori. Kmalu, kmalu došla te bo največa sreča, ker imela boš v svojem sercu neomadežvano Jagnje Božje. — O sreča nad vso srečo!

Osramoten in s skesanim sercom spoznam: nisem in nisem nikakor vreden — pa — ker upam, da me je tvoja milost pripravnega storila, ker slišim tvoj sladki glas, moj Jezus, ki tolikanj milo vabiš, kličeš, prosiš, naj pridejo vsi, tedaj tudi jaz, ki so s težavami

in nadlogami obloženi k tebi, da jih oživiš in razveseliš! O pridi tedaj, pridi tudi k moji bolni duši, ki zdaj toliko po tebi zdihuje in hrepenenja po tebi medli! „Serčno sem želel velikonočno jagnje z vami jesti“, tako si pri svoji zadnji večerji aposteljnem govoril. Kaj ne, moj Jezus, da to hrepenenje velja tudi meni? — Da, da, tudi z tabo, duša moja, hoče Jezus jesti velikonočno jagnje, ker se ti dá zaužiti! O nebeška sladkost, o sreča, o veselje! Kdo te razume? Jezus — Sin božji — Bog sam, hoče obiskati in nasititi mojo dušo, hoče v njej prebivati!

O da bi te pač, moj ljubi Jezus, mogel tako sprejeti, da bi ti bil v veselje, da bi ti tako postregel,

kakor želim in si vreden, ki si moj Gospod in moj Bog — O, ko bi mogel jaz saj nekoliko popraviti, kar se je že do denašnjega dne tebi v nečast storilo v presvetem zakramentu! — O da bi te mogel ljubiti namesto vseh tistih serc, ki te žalijo in ne ljubijo. — O da bi te jaz s tako posvečenim sercom prejel, kakor te je spočela prečista Devica Marija! — Tudi tako, o Gospod, te želim prejeti, kakor so te tvoji ljubi svetniki prejemali! — Ker tega ne morem zavoljo svojih brezštevilnih slabosti, zato saj želim in hrepenim, z ljubeznijo vseh svetnikov prejeti te. — Vi pa, nebeški duhovi, ljubi angelji božji, obstopite me v tistem trenutku, ko svojega Jezusa prej-

mem! Angelj varh, stoj mi na strani! — Pridi, oj pridi tedaj, ki mojo dušo ljubiš, moj Jezus, in razveseli me! Pridi, oj pridi, moj Jezus, ti moje življenje, moje zveličanje! moj Gospod, moj Bog, moje vse! Glej, moja duša po tebi hrepeni, kakor jelen po studenčnici, o pridi, pridi, ženin moje duše, in potolaži gorečo žejo mojega serca, ki poželenja in hrepenenja po tebi, o Jezus, medli. — Pridi, oj pridi, Jezus moj, in ostani pri meni! Amen.

Reci na to z mašnikom trikrat:

O Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

## Po svetem obhajilu.

Zdihljeji k Jezusu.

Hvala, ljubi Jezus, hvala bodi ti večna in čast! O bodi počesčen in zahvaljen, moj preljubezujivi Zveličar in Odrešenik! Moje veselje je dopolnjeno, ker v mojem sercu si ti, ljubi Jezus. O angelji, vi služabniki božji, ki nedolžno Jagnje povsod spremljeste, hvalite, hvalite Gospoda in zapojte mu z mano vred: svet, svet, svet si Gospod Bog, nebo in zemlja so polne tvoje slave! O hvalite Gospoda v mojem imenu pa tudi vi vsi nebeški prebivalci, in zapojte mu čast, da se je ponižal v moje revno serce!!

O ljubi Jezus, kaj pa ti jaz povernem, kaj pa jaz tebi dam za to, kar si ti meni dodelil?! Kaj ti hočem dati, da bi bilo tebi prijetno? — Glej! drugega nemam, kakor serce, ki želi tebe ljubiti, vzemi je, o Jezus, rad ti je dam. Tebi je dam, tebi je darujem, naj tedaj ono v veselje zamaknjeno tebi hvalo poje.

O moj Jezus! daj mi v prihodnje želeti le to, kar ti želiš, storiti le to, kar je tebi ljubo; ja, jaz sklenem živeti le tebi in v tvojo čast. V svojem vedenji hočem biti ponižen, v poželenji čist, v djanji pošten, v svojem stanu zadovoljen, v križah in težavah poterpežljiv in v vsem, v vsem svojem življenji tvoj zvesti.

služabnik. Jaz želim iz celega serca tako živeti, da bi te zamogel vselej vredno prejeti, kedar k sv. obhajilu pristopim; da bi vselej ta nebeška jed moji duši to storila, kar stori telesna jed truplu; da bi jaz, ker ta sveti nebeški kruh uživam, tudi sveto živel in enkrat večno nebeško veselje dosegel.

Daj mi milost, o Jezus! da te bom vselej prav vredno prejel, da bo prejemanje tvojega presv. rešnjega Telesa moji duši zmirom bolj in bolj k dobremu pomagalo, da se ne prigodi tudi meni, kar je od Judeža pisano: da po tem grižleji je satan v njega šel. O Jezus! obvari me narveče nesreče, nevrednega prejemanja sv.

zakramentov. — Jezus! bodi ti moje narveče veselje in sladkost, moje upanje in prebivališče, moja tolažba in moč. Tebi se zdaj popolnoma izročim; stori z menoj po tvoji sveti volji. Pomagaj mi s svojo sv. gnado, da bom zmerom bolj srčno Boga ljubil, mu zmerom zvesto služil in iz ljubezni do njega vse njegove zapovedi natanko spolnaval. Za vse to te prosim, o Jezus! po tvojem neskončnem zasluženji. Amen.

O Marija, preljubeznjiva mati Jezusa! prosim te, ker se ne morem sam Jezusu zadosti zahvaliti za njegovo neskončno dobroto, daj mu ti za-me čast in hvalo, ker je mene, ubogega grešnika, k svoji mizi povabil. Prosi ga pa



tudi, da bi mi podelil milost, da bi ga večkrat tu na tem svetu prejemal, v nebesih pa na vse večne čase užival. Amen.

### **Tri božje čednosti.**

Vera.

Verjem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, sin in sv. Duh! ki si vse stvaril, ki vse hraniš in vladaš, ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verjem, da se je Sin božji včlovečil, da nas je s svojo smertjo na križu odrešil in da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. Verjem in terdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali in kar nam sveta rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verjem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljfat ne goljfana biti. O Bog! oživi in pomnoži mojo vero.

### Upanje.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženju tvojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščanje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomočke, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, ki si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! poterdi moje upanje.

### Ljubezen.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega serca, čez vse, ker si največja dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari

neskončno dobrotljiv. Iz vsega serca želim, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo.

Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod, vedno bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim in si to terdno prizadevam, zato mi je iz serca žal, da sem tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razserdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta, razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse slabe priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalavati in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. Tega te prosim po neskončnem zasluženju

tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

### **Druge molitve po sv. obhajilu.**

Hvali Boga, moja duša! in po-  
višuj Gospoda, svojega Zveličarja!  
Hvali Gospoda in nikdar ne zabi ve-  
like njegove dobrote, ktero ti je ravno  
zdaj skazal! O ljubezen čez vse lju-  
bezni! Bog sam, spremljan od velike  
trume kerubinov in serafinov, prišel  
je v moje serce in želi stanovati v  
mojem stanovanji. Spodobi se in dolž-  
nost je moja, da zdaj le tebi živim,  
ker si tudi ti na svetu za-me živel  
in ker zdaj mojo dušo s presvetim  
zakramentom živiš. Jaz se ti tedaj  
popolnoma dam, popolnoma in vsega  
darujem.

Darujem ti *svojo dušo*, ki je zdaj  
s tvojim presvetim rešnjim Telesom  
obdarovana in posvečena, da bi ti  
zmerom zvesta ostala, zmerom tebi  
živela.

Darujem *ti svoj um in svojo pamet*, da bi zanaprej le to premišljeval, kar je k tvoji božji časti in k mojemu zveličanju; da bi se nikdar več v nobeni napčni misli radovoljno ne pomudil.

Darujem *ti svoj spomin*, da bi se zanaprej na tvojo neskončno ljubezen spomnil, ki jo do mene imaš in mi jo posebno v tistih srečnih urah prav obilno skazuješ, kadar me v presvetem zakramentu obiščeš in v meni živiš.

Darujem *ti svojo voljo in svoje serce*, da bi zanaprej greh in vso hudobijo sovražil, tebe pa čez vse ljubil in iz ljubezni do tebe vse tvoje zapovedi natanko spolnaval; da bi iz ljubezni do tebe tudi bližnjega ljubil, kakor samega sebe in da bi svojo voljo vselej s tvojo presveto voljo sklenil, in se v vseh okolščinah svojega življenja, pri vseh zopernostih in težavah popolnoma v tvojo naršvetejši in narljubeznjiviši voljo podal.

Darujem ti pa tudi, o moj Jezus! *svoje celo telo*, katero si zdaj posvetil, v katero sem prejel tvoje presveto rešnje Telo in sveto Kri.

Darujem ti *svoje oči*, da bi tvojo božjo besedo v svetih bukvah brale, čudeže tvoje mogočnosti, modrosti in dobrote gledale, s katerimi je napolnjen ves svet in da bi se skerbno od vsega odvernile, kar ti ni dopadljivo, da bi nikdar več nobenih radovednih, nespodobnih pogledov ne imele, ker vem, da nespodobni pogledi so večkrat vzrok, ja prvi ogenj pogubljenja.

Darujem ti *svoje ušesa*, da bi le tvojo besedo in kar je tebi dopadljivo, rade poslušale, opravlјivim in nespodobnim besedam pa se vselej zapirale, ker znano mi je, da zavoljo poslušanja slabosti jih veliko v peklu terpi in bo vekomaj terpelo.

Darujem ti *svoj jezik*, da bi ga nikoli z opravljanjem, s kletvino ali

z drugim pregrešnim govorjenjem ne omadežval, temuč da bi bil vselej od greha čist, ker si ti, o Jezus! pri svetem obhajilu nanj položen bil, in da bi zanaprej le tvojo čast in hvalo oznanaval in tvoje usmiljenje povišaval, ker dobro vem, da zavoljo jezika bode veliko veliko ljudi pogubljenih.

Darujem ti *svoje roke*, da bi ž njimi dobre dela doprinašal, pridno delal, zvesto dopolnaval dolžnosti svojega stanu in da bi nikoli svojih rok s krivičnim blagom in s kakim drugim grehom ne omadežval, ker vem, da nič umazanega ne pojde v nebesa.

Darujem ti *svoje noge*, da bi le po pravičnih potih hodile, da bi me nikdar v slabo družbo ali v nevarne in pregrešne kraje ne nosile. Ja, moj usmiljeni Jezus! jaz se ti vsega dam z dušo in telesom, ker se tudi ti nam vsega dajaš v presvetem zakramentu. Stori z menoj, kar koli hočeš. Glej,

tvoj sem popolnoma; le tvoja nar-svetejši in narljubeznjiviši volja naj se z menoj godi.

O Jezus! kako srečen sem zdaj, ker ti v meni živiš, ti moja edina tolažba, moj usmiljeni Odrešenik, moj narveči dobrotnik in preljubeznjivi ženin moje srečne duše! Ja srečna in vesela je zdaj moja duša, ker te sliši, da jo ravno tako vprašaš, kakor slepega reveža, ki si mu pogled dal: »Kaj hočeš, da ti storim?« Ja, moj dobrotljivi Jezus! vem, da si zdaj pripravljen, mi vse storiti in vse dati, ker si mi celo samega sebe dal. Zato, prosim te: poterdi me v živi veri, v terdnem zaupanju, v goreči ljubezni; daj mi serčno žalost čez vse moje grehe, s katerimi sem te kedaj razžalil; daj mi stanoviten sklep, zanaprej raji vse preterpeti in vse zgubiti, kakor te kedaj več razžaliti. Spreoberni in prenaredi moje revno serce, odloči je od vsega posvetnega, na-



kloni je na vse to, kar je tebi dopadljivo. O Gospod! stvari v meni čisto serce in ponovi pravega duha. Daj mi svojo pomoč, da bom z dopolnavanjem tvojih zapovedi vedno v tebi ostal in ti v meni.

Usmili se pa tudi, prosim te, o preljubi Jezus! usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere si preлил svojo presveto rešnjo Kri. Usmili se vseh, moje žlahte, prijateljev in dobrotnikov, pa tudi vseh mojih sovražnikov in zopernikov. Skaži milost in dodeli gnado sploh vsem, ki so mojim prošnjam posebno priporočeni in za ktere sem te posebno dolžan prositi. Ozri se tudi milostljivo na vse poglavarje in oblastnike, vodi, ohrani jih na pravi poti in napolni jih s svojim svetim Duhom. Vodi in razsvetluj vse duhovne pastirje, svoje namestnike, da bodo vse, ktere si jim izročil, k tebi pripeljali. Daj vsem pravičnim stanovitnost do konca, greš-

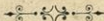
nikom pravo spoznanje in serčno spreobrnjenje in vsem ubogim dušam v vicah večni mir in pokoj.

Za vse to te prosim, o Jezus! zdaj v tej presrečni uri, ko si pri meni. O Jezus! ti si za me terpel in umerl, si za-me svojo sv. Kri prelil, me nezrečeno drago odkupil, ti s svojim lastnim mesom in s svojo lastno kervjo mojo dušo za večno življenje živiš, nezmerna pač in nezapopadljiva je tvoja ljubezen do mene! Daj mi to milost, o Jezus! da te bom tako, kakor te zdaj tukaj uživam, tudi tamkaj v nebesih užival v večni ljubezni. Amen.

O Marija, prečista devica, glej, kako srečnega me je danes tvoj ljubeznjivi Jezus storil, ker me je k svoji mizi povabil!—O kako ga zamorem revni grešnik zadosti zahvaliti za njegovo nezapopadljivo dobroto! Ko bi mu ves čas svojega življenja, noč in dan, z vsemi nebeš-

kimi angelji klečé zahvalne pesmi pel, bi ga ne mogel za eno samo obhajilo po vrednosti zahvaliti. Zatorej te prosim, moja preljubeznjiva mati Marija! pomagaj mi, kakor pri prošnji, tako tudi pri zahvali. Pomagaj mi, se zahvaliti Jezusu, mojemu narvečemu dobrotniku, sprosi mi od Boga prav hvaležno serce, da bom z besedo in v djanji svojemu Jezusu ravno tako hvaležnost in ljubezen skazaval, kakoršno mu ti, presv. devica, skazuješ. Kar je in bo moje hvaležnosti premalo, dopolni ti, preljuba mati Marija. Sprosi mi slednjič to milost, da bi po vrednem prejemanju svetih zakramentov prišel pred božje obličje, kjer bom našemu ljubemu Jezusu v tvoji družbi in v družbi vseh izvoljenih večno čast in hvalo dajal. Amen.

Po litanijah ostani v cerkvi in beri stran 105, kakšno veselje čaka zveličane v nebesih.





# Molitve

**o posebnih časih leta.**

## Ob novem letu.

Šlo je leto! Šlo je v večnost!  
 Ura odbila je za uro, dan pretekkel  
 je za dnevom, teden za tednom, mesec  
 za mesecom in tako izteklo je leto  
 in šlo v morje večnosti, od kjer ga  
 nikdar več nazaj ne bo. V tvojem  
 svetem imenu, o Jezus, začnem danes  
 novo leto. Kar sem v minulem letu  
 dobrega storil, je storjeno, kar sem

zamudil, je zamujeno, za vselej. V tvoji roki je vse, ljubi Jezus, v tvoji roki je pa tudi vse, kar me čaka v ravno nastoplem letu. Morda, morda me zdaj leto več ne bo, morda bom počival v hladni zemlji, oh, prosim te, Jezus, ne daj, ne daj, da bi me smert nepripravljenega našla! Gorje meni in gorje vsacemu, kogar smert dohiti, ko na njo ni mislil in ga najde v grehu, v slabosti . . . nepripravljenega za sodbo! — O Jezus! ki si za me na svetu terpel in poznaš naše reve in terpljenja, podpiraj me s svojo pomočjo tudi v tem letu, da bom vse svoja dela in opravila le v tvojem svetem imenu začel, opravljal in dokončaval; da nikdar v smerten greh ne padem; nikdar tvoje ljubezni ne zgubim, temuč le s tabo združen le za te živim in za te delam. Le tako bodo moja dela v bukve življenja zapisana, — le tako dosežem to, za kar sem namenjen — večno zveličanje.

O Jezus! O Marija! O sv. Jožef!  
 Ti angelj varh moj in ti moj patron,  
 sv. . . . ., bodite z mano in sprem-  
 ljajte me po vseh potih skoz celo  
 leto! Amen.

O daj, da srečno leto bo  
 Ki smo ga dans začeli,  
 Poterdi nas, o Bog, z močjo,  
 Da bomo teb' živeli!  
 Ti varješ nas, nam srečo daš,  
 Če v sercih nas, o Bog, spoznaš,  
 Da smo le tebe želeli.

## V velikem tednu.

Pozdravljen mi bodi, o terpeči za  
 me Jezus! O sveti čas, o sv. teden,  
 ko si za nas dokončal delo odre-  
 šenja! O kaj bi bilo z nami, ko bi  
 ti ne bil terpel za nas! Plačal si dolg  
 nebeškemu Očetu, raztergal si dolžno  
 pismo, v katerem smo bili zapisani  
 in obsojeni peklu ter odperl si nam  
 sveti raj. O Jezus! kako ti pover-

nemo to neskončno dobroto? Kako poplačamo nezrečeno milost?

Kamor se po cerkvi ozrem, vidim le žalost. Božje martre z žalostnim pertom zagernjene, altarje vse nekam razderte; vtihnilo je veselo petje, omolknile so orglje, ja — še celo zvonovi molčijo. Kaj pomeni vse to? Kaj se je zgodilo? Spomin je strašen, tužen, žalosten . . . . Umerl je ljubi Jezus! . . . . Na kolenah klečé pozdravljam, hvalim in molim te, o Jezus. Iz celega serca hvalim te in te hočem hvaliti celo svoje življenje. Ti si odkupil tudi mene, ti si svoje kri za me prelil, tvoj služabnik toraj hočem biti do smerti. O umij me, operi me v tvoji sveti Kervi ter poterdi me v dobrem, da ne bo zastonj za-me prelita. Amen.

### **Pri božjem grobu.**

Bodi počeščen, o kralj, odrešenik sveta. Gospod moj in moj Bog za

me križani! Bodi počeščena, o presveta glava, za me z ternjem kronana in s palico tepena! Bodi počeščeno, preljubeznjivo obličje, za me zapljuvano in udarjeno z hudobno roko! Bodite počeščene, premile oči, za me s solzami zalite! Bodite mi počeščene, sladke usta, za me z žolčem in jesihom napajane! Bodite počeščene, predrage ušesa, za me zasramovanjem in zaničevanjen napolnjene! Bodi počeščen, ponižni herbet, za me gajžlan! Bodite mi počeščene, prečastite roke, za me na križ raztegnjene! Bodite počeščene, premila persa, za me v terpljenju vse pretresene! Bodi počeščena, desna stran, za me s sulico vojaka prebodena! Bodite počeščene, svete kolena, za me v molitev pripognjena! Bodite počeščene, častite noge, za me z žebli perbite! Bodi počeščeno, celo telo Jezusa Kristusa, za me na križ obešeno, razmesarjeno, umorjeno in —



pokopano! Bodi počeščena, predraga Kri, za me iz vseh ran prelita! Bodi počeščena, presveta duša, za me na križi v roke nebeškega Očeta zročena!

V združenji tega počeščenja, o mili Jezus, priporočim in zročim ti danes in vsak dan svojo dušo, svoje življenje, svoje serce in telo, vse svoje počutke in opravila, vse moje prijatelje in neprijatelje, dobrotnike, predpostavljene in sorodnike svoje, kakor tudi vse svoje neprijatelje, da nam pomagaš, nas rešiš, varješ in zveličaš. Amen.

Poglej stran 40 in premišluj smert pravičnega.

*Tri zahvale Kristusu za terpljenje.*

1.

O najkrotkejši Jagnje božje! ki si tri ure na križi tako revno in od vseh zapuščeno viselo, zahvalim te za tisto nezrečeno bolečino, ktero si

takrat terpel, ko si bil tako neusmiljeno razpet, da so se vse tvoje kosti lahko prešteti zamogle: prosim te, odpusti mi po tej tvoji nezrečeni bolečini, kar sem se s svojimi počutki pregrešil zoper tvojo dobroto. Amen.

## 2.

O najnedolžniši Jagnje božje! z zahvalo vseh stvari te zahvalim za tisto veliko grenko žejo, ki so jo zavoljo zveličanja duš na križi preterpel, takrat, ko si z glasnim in žalostnim glasom zavpil: »Žejin sem,« in vendar ti družega niso dali piti, kakor žolča in jesiha. Po grenkosti te velike žeje te prosim: odpusti mi milostljivo, kar sem se z nezmernostjo v jedi in pijači pregrešil. Amen.

## 3.

O najdobrotljivši Jagnje božje! Z tisto častjo in hvalo, katero ti dajejo vsi Svetniki in Zvoljeni v nebesih,



te zahvalim za tisto silno veliko martro, ki si jo takrat terpel, ko si bil na rokah in na nogah tako neusmiljeno z tumpastimi žebliji perbit, da se je od velike bolečine v tebi serce treslo in trepetalo in vsi udje se skerčili. Po ti nezrečeni bolečini in grenki smerti te prosim, da mi vse pregrehe mojih rok in nog milostljivo odpustiš in svoje rane na rokah in nogah svojemu nebeškemu Očetu pokažeš in ga s tem potolažiš, da mi grehe odpusti. Amen.

## O veliki noči.

Aleluja! Aleluja prepeva se v nebesih, Aleluja prepeva se danes tudi na zemlji. Premagana je smert in pekel, Jezus ustal je iz groba. O veseli se duša ter zapoj tudi ti Zveličarju čast in hvalo, zapoj mu veselo Alelujo! — O Jezus! danes je tisti dan, ko si častitljiv in neumerjoč od

smerti ustal. O bodi hvaljen in češčen!  
Z veselim sercom se ti danes za to zahvalim, ker skoz to tvoje častito ustajenje pokazal si pred vsem svetom, da si več ko človek, da si zares Sin božji, ki si zamoreš življenje, ki si ga dal za svet, zopet sam dati. Zdaj smo terdno prepričani, da je Bogu dar, ki si ga na križi doprinesel, popolnoma dopadljiv in da po njem lahko zadobimo odpuščenje grehov in večno zveličanje. Prepričani smo pa tudi, da se vesela obljuba našega ustajenja gotovo dopolni in da tudi nas Bog poslednji dan obudi k večnemu življenju. Nič se nam ni smerti bati, če bomo le tvoje zapovedi zvesto spolnavali. Ti si smert premagal in ustal, tako ustanemo enkrat tudi mi, saj praviš: »Jaz sem življenje in ustajenje, kdor v mene verje, bo živel, čeravno bi bil že umerl.« Ti si glava, mi pa udje; kjer boš ti, bomo tudi mi.

O Jezus, bodi češčen za neskončno milost in dobroto, ki si mi jo z tvojim ustajenjem pridobil! Kakšno veselo zaupanje se obudi danes v mojem sercu! Aleluja, veseli se, moja duša! Po tem kratkem, revnem življenji me boš, o Jezus, če bom tvoje zapovedi zvesto spolnaval, obudil k večnemu življenju, kjer se bom na vse čase pri tebi veselil in ti večno alelujo prepeval. Daj mi tvojo pomoč, da se greha varjem in v tvoji ljubezni ostanem. Amen.

## Na vnebohod Kristusov.

O Jezus, ki si se denašnji dan vernil k svojemu nebeškemu Očetu, nikar nas ne zapusti! Tvoji ljubi učenci, ki so te priserčno ljubili, so močno žalavali, ker so tebe zgubili, ali tvoje preljubeznjive besede so jih potolažile, ko si jim rekel: »Grem pred vami, da vam pri nebeškem

Očetu stanovanje pripravim.« — O moj dobrotljivi Jezus, te tolažljive besede so tudi meni rečene, če bom le tudi jaz, kakor tvoji zvesti učenci, v tvoj sveti nauk terdno veroval in živel po tvojih zapovedih. O kako me veseli, da imam v nebesih tako močnega dobrotnika in prijatelja, da mi tam večno stanovanje pripravlja. Vem in spoznam zdaj, da tam v nebesih je moj pravi dom. Tukaj na tem svetu sem le popotnik. O kako zoperna mi je zemlja, ko nebesa pogledam! O ne, ne, na ta svet nočem več svojega serca navezavati, ker prazno, goljfivo je vse, kar je na svetu, temuč iskati hočem le to, kar je večno. Nečimernost nečimernosti je vse. Posvetno veselje in posvetne dobrote so kmalu pri kraji, le kdor Boga ljubi, ostane vekomaj. Oh daj mi svojo gnado, o Jezus, da bom po tvoji zapovedi živel, po tvojih stopinjah hodil in da tako srečno za

tabo v nebeško kraljestvo pridem.  
Amen.

## O Binkoštih.

O sveti Duh! studenec vseh milosti in ljubezni, ki si denašnji dan v podobi ognjenih jezikov čez apostelne prišel in jim svoje svete darove dodelil! ponižno te prosim, dodeli jih tudi meni, ker brez njih ne morem nič dobrega storiti in večnega življenja doseči. Dodeli mi, delivec vseh božjih milosti, dodeli mi *dar modrosti*, da pri vseh svojih delih, v djanju in nehanju zmerom dobre namene imam. Dodeli mi *dar zastopnosti* ali uma, da bom vse nauke svete vere dobro spoznal in zastopil, kar zapopasti ne morem, svojo slabo pamet podvergel pod pokorščino Kristusa Jezusa, in da dalje tvojo sveto voljo v vseh okoliščinah spoznam in spolnujem. Dodeli mi *dar moči*, da

se bom v boju tega življenja, v terpljenju in bolečinah deržal tvojih naukov brez strahu in omahovanja ter da me od spolnavanja tvoje svete volje nikdar nobeden ne odverne.

Dodeli mi *dar znanja*, da bom vse dolžnosti kristjanske popolnoma spoznal, pa tudi dobro vedel, kaj mi je storiti, kaj opustiti, da se zveličam. Dodeli mi *dar pobožnosti*, da bom vse, kar zadeva čast božjo, rad in z veseljem storil iz ljubezni do tebe; daj mi gorečnost pri molitvi in pri vseh pobožnostih in vari me mlačnosti, da se ne zgubim, da ne zaidem iz prave poti. Dodeli mi slednjič *dar strahu božjega*, da se bom vselej bal zgubiti tvojo milost in tebe, da nikdar iz strahu pred ljudmi kaj storim, kar ti prepoveduješ, ali pa kaj opustim, kar zapoveduješ in da pri vsem svojem djanji in nehanji le to prašam: »Kaj poreče Bog?« ne pa: »Kaj porečejo ljudje?«



ker ti o Bog me boš sodil, ne pa ljudje.

### **Molimo.**

O Bog, ki si denašnji dan serca vernih z lučjo sv. Duha razsvetlil in podučil, daj nam s pomočjo ravnó tega sv. Duha, kar je prav, misliti in ljubiti, in se vselej njegove tolažbe razveseliti. Amen.

### **O sv. rešnjem Telesu.**

O Jezus! nebo in zemlja te obseči ne morejo in vendar si ti tu med nami v presvetem zakramentu pod podobo belega kruha! O čudež nezmerne ljubezni božje! Ljubezni, ktere svet pač ni bil vreden in je še danes ne zasluži. O presrečni kristjani, ki samega Boga v svoji vasi med sabo imajo noč in dan! O bodi zato pozdravljen, bodi počeščen, o Jezus, v svetem Rešnjem telesu! Nebo in

zemlja poje naj ti za to čast in hvalo!

O presladki Jezus! oživi, rani moje serce sladke ljubezni, da vedno po tebi hrepenim, tebi služim, tebe ljubim, tebe molim, nikoli ne žalim in nikdar ne zapustim. O angeljski kruh, nasiti mojo dušo! O čisti studenec življenja, napoji me z vodo večnega življenja. Ti, moj Zveličar, edini si moje upanje, moje bogastvo, moje veselje, moje pribežališče, moja modrost, k tebi edino hočem obračati svojo dušo in svoje serce.

Jezus — jaz te nekaj prosim — tebe se danes nese ven iz cerkve v cvetoče tvoje stvarjenje, v naravo, čez polja in travnike: oh Gospod, na kolenah te prosim, odverni od našega kraja vse škodljive hude ure, točo in strelo; pokončaj vse sovražne napade na ta kraj, škodljivo germenje, plohe in hude vetrove pomôri; moč tvoje roke naj potolaži

vse viharje ognjenega obnebja in zraka. Angelji tvoji varjejo naj to polje, da bomo po prestani nevarnosti in strahu toliko veseleje tebe častili in ti hvalo peli. V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in † sv. † Duha. Amen.

## K presv. Sercu Jezusovemu.



O veseli, srečni dan, po katerem je moje serce toliko hrepenelo! Bodi mi pozdravljen! Pozdravljeno in vse počesčeno mi bodi presv. Serce ljubezni večne, Serce Jezusovo!!

O koliko je to Serce za me preterpevalo od rojstva do smerti, od jaslic do križa! Enega dneva, ja ene ure ni bilo brez terpljenja in britkosti.

In kdo je je tako žalil? Nehvaležni človek! In kdo žali to ljubeznjivo Serce tudi zdaj? Nehvaležna kristjanska duša!

O moj Jezus! da bi te mogel ljubiti namesto vseh tistih serc, ki te žalijo in ne ljubijo! O da bi jaz mogel nadomestiti, popraviti vsa razžalenja, ki se tebi godé z kletvino, rotnjem, nespodobnim obnašanjem v cerkvi, z božjimi ropi. O ljubi Jezus, kje si ti to zaslužil?

»O Jezus, iz serca krotak in ponižen, stori moje serce tvojemu podobno.« (300 dni odp.)

»Nebeški Oče! sprejmi milostljivo predrago kri, ki je tekla iz rane božjega Serca Jezusovega, za potrebe svete Cerkve in v odpuščenje ljudem, in bodi nam milostljiv. (40 dni odpustka.)

»Ljubljeno bodi vsaki čas in povsod presveto Jezusovo Serce. (100 dni odpustka.)

## Triintrideset prošenj k božjemu Sercu Jezusovemu.

- O serce usmiljenega Jezusa, beseda večnega Očeta, spreoberni me!
- O serce usmiljenega Jezusa in Marijino, sprejmi me v število otrok Marijnih!
- O serce usmiljenega Jezusa, moj učenik, uči me!
- O serce usmiljenega Jezusa, kralj mirú, dodeli mi svoj mir!
- O serce usmiljenega Jezusa, moje pribežališče, sprejmi me v varstvo!
- O serce usmiljenega Jezusa, moj pastir, pasi me!
- O serce usmiljenega Jezusa, katero ima z mano tako poterpljenje, pokrepčaj me!
- O serce usmiljenega Jezusa, moj Zveličar, reši me!
- O serce usmiljenega Jezusa, moj Gospod in Bog, naj bom tvoja last!
- O serce usmiljenega Jezusa, prava pot, vodi me!

O serce usmiljenega Jezusa, večna resnica, uči me!

O serce usmiljenega Jezusa, večno življenje, oživi me!

O serce usmiljenega Jezusa, moja moč, dodeli mi jo!

O serce usmiljenega Jezusa, luč sveta, razsvetli me!

O serce usmiljenega Jezusa, moja pravica, opraviči me!

O serce usmiljenega Jezusa, moj srednik, spravi me s svojim Očetom!

O serce usmiljenega Jezusa, zdravnik moje duše, ozdravi me!

O serce usmiljenega Jezusa, moj sodnik, ne obsodi me!

O serce usmiljenega Jezusa, moj kralj, vladaj me!

O serce usmiljenega Jezusa, moje posvečenje, posveti me!

O serce usmiljenega Jezusa, morje nezmerne milosti, sprejmi me v sé!

O serce usmiljenega Jezusa, nebeška mana, nasiti me!

O serce usmiljenega Jezusa, tvoj zgubljen sin sem, najdi me!

O serce usmiljenega Jezusa, moje veselje, razveseli me!

O serce usmiljenega Jezusa, moj pomočnik, pomagaj mi!

O serce usmiljenega Jezusa, moja ljubezen, vžgi jo v mojem sercu!

O serce usmiljenega Jezusa, moj varh, vari me!

O serce usmiljenega Jezusa, moje upanje, poterdi me v njem!

O serce usmiljenega Jezusa, moja ljubezen, daj da te ljubim!

O serce usmiljenega Jezusa, vir življenja, operi me!

O serce usmiljenega Jezusa, moja sprava, očisti me!

O serce usmiljenega Jezusa, moja slava, daj mi jo uživati!

Čast bodi Očetru, Sinu in sv. Duhu . .

»**Povsod bodi ljubljeno presveto  
Serce Jezusovo!**« (100 dni odp.)

## Praznik vseh svetnikov in vernih duš dan.

Poslušaj, kristjanska duša, kaj ti govori Jezus danes:

1. **Eno samo dušo imaš;** če to zgubiš, druge več ne dobiš.

2. **Ena sama smert te čaka;** srečna ali nesrečna, če srečna ne bo, za te ni več pomoči.

3. **Eno samo sodbo boš slišal;** ali v večno veselje ali v večen ogenj.

4. **Ena sama večnost te zadene;** ali boš večno se veselil, ali pa večno jokal.

5. **Enega samega Boga imaš;** če njemu ne služiš, si hudičev služabnik.

6. **Eno te čaka;** ali večno dobro ali večno slabo. Da se ti bo večno dobro godilo, poslušaj mene, dokler imaš še čas.



7. **Kaj pomaga človeku**, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa zgubi?

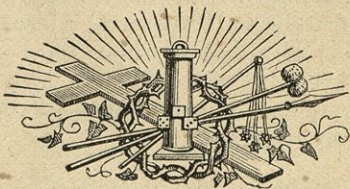
8. **Živi prav** in ne zabi, da na zemlji si le en čas!

## O B o ž i č u.

O preljubeznjivi, večni Bog! neskončno je tvoje usmiljenje! V prekletstvo obsojen bil je ves človeški rod in prekletstvo to spremljalo ga je in tlačilo rod za rodom dolgih 4000 let! Vse je ječalo pod težo greha in roke božje ter upilo po odrešenji. Oh kak krik je bil po vesoljni zemlji! Človek ni vedel, k čemu je stvarjen, k čemu je na sveti. Tedaj — usmilil si se, ljubeznjivi Oče, in poslal si na svet svojega ljubeznjivega Sina Jezusa Kristusa, da je človeški rod rešil. Štiri tisuč let si ga pripravljaj, da bi spoznal svojo revo in potrebo ter

sam klical po tvoji pomoči. In — danes je tisti veseli dan, danes je dan, ko je Sin božji skoz telo prečiste Device človek postal, v revni štalci rojen na svet prišel. O bodi pozdravljeno, preljubeznjivo dete božje! »Čast in hvala bodi Bogu na višavah,« prepevali so angelji pri tvojem rojstvu, čast in hvalo želim prepevati ti tudi jaz danes. Kakor si se ponižalo v revne jaslice, ponižaj se in pridi tudi v revno moje serce! Oh pridi, pridi in razveseli me! Kakor nekdanj Marijo in Jožefa, napolni z veseljem in radostjo tudi mene. Mir božji, sveta volja naj bo v mojem sercu, kakor tudi na mojem domu. O sladko dete božje! revščino si si zbral, da si nas obogatil! daj tudi nam v duhu in telesu revnim biti in v revežih tebe ljubiti, da bomo večnega veselja deležni. Amen.





## Sveti križev pot.

Darovanje svetega križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz vsega serca, da sem kdaj tebe, o največja dobrota! razžalil. Darujem ta sveti križev pot tebi v čast, v spomin tistega težavnega pota, po katerem si hodil zavoljo mene ubozega grešnika. Vseh odpustkov se želim vdeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni; toraj tudi želim tako vse opraviti, kar

in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi milost in moč, da s svetim križevim potom v tem življenji tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužim.

Oh! pridite stvari!  
 Kaj, glejte, se godi!  
 On, ki nas vse živi,  
 Strašno za nas terpi.

Zdaj daruj Bogu odpustke za se in za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da jim bodo v prid, rekoč:

Prvi, popolni odpustek darujem za duše svojih starišev, bratov, sester, sorodovincev, dobrotnikov, prijateljev, za vse tiste duše, za ktere sem dolžan moliti, ktere moje molitve najbolj potrebujejo; za tiste duše v vicah, ktere so najbolj pozabljene, in za tiste, ktere so najbližej odrešenja.



Razgajžlan, zapljuvan,  
 In kronan, zasram'van!  
 Pred sodbo je peljan,  
 Nedolžno v smert izdan.

### I. Postaja.

**Jezus je k smerti obsojen.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je on krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Huda tvojega jezika, s katero si se večkrat zoper Boga in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerena je tvoja ljubezen proti meni,

ubogemu grešniku! Boš li tedaj za nevredno stvar ječo, vezi, okove in tepenje terpel in k taki grozovitni smerti obsojen? Oh! to je zadosti, raniti moje serce in objokovati vse pregrehe, ktere sem s svojim jezikom storil. Obžalujem jih tedaj in kličem k tebi: »O moj Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češčena si Marija. Cast bodi Bogu.  
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Glej, križ mu naložé  
Na ranjene ramé,  
Oh Jagnje božje gré,  
In nese vseh dolgé.

## II. Postaja.

**Jezus vzame križ na svoje rame.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus

sveti križ objame, in kako poterpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, oberni se k svojemu Gospodu, zdihni in reci mu:

Ne tebi, o Jezus! temuč meni se spodobi križ. O težki križ! ktereга so moji grehi tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo milost in moč, vse križe objeti, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel in se tako od sveta ločil; daj mi tako ljubezen do križa, da bom vselej s tvojo služabnico sveto Terezijo voščil in želel: *terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.*

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Opešal je v močéh,  
 Podpré ga križ, naš greh,  
 Vtopljen v sveta dolgéh  
 Leži potert na tléh.

### III. Postaja.

**Jezus pade prvič pod križem.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo tolikanj prelite kervi ves oslabljen prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bít, z nogami teptan in suvan! Vendar ni slišati žalovanja ali nevolje iz njegovih ust. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš, ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jaz najbolj zaverženi grešnik klečim pred



tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sem padel! Koliokrat sem se v globočino hudobije pogreznil! O Jezus, stegni in podaj mi svoje roke! Pomoč, o Jezus! pomoči pri tebi iščem, da ves čas svojega življenja nikdar in nikoli v smertni greh ne padem, in da tako v svoji zadnji uri zveličanje upati zamorem.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Oh, žalosten spomin!  
 Ker sreča mater sin!  
 Nji gré meč bolečin  
 Do serca globočin.

#### IV. Postaja.

**Jezus sreča svojo žalostno mater.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečine je občutilo serce Jezusovo! Oh,

s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino serce, kadar sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! »*Kaj ti je storil moj Sin?*« kliče k tebi Marija. — »*Kaj hudega ti je storila moja Mati?*« te vpraša Jezus. Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in muko terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedaj in zdihni s celim sercem:

O Božji Sin Marije! o presveta Mati mojega ljubeznjivega Jezusa! ves raztert in ponižan klečim pri vajinih nogah. Jaz sem tisti izdajalec, s svojimi grehi sem brusil meč, kateri je vajino serce ranil. Oh! iz serca mi je žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! po svoji veliki dobroti mi dodelita milost, da nikdar več ne bom grešil, temuč da bom vajino grenko terp-

ljenje in žalost noč in dan premišljeval in svoj greh objokoval.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Omagal Jezus je  
 Od teže križeve;  
 O Simon, prosim te,  
 Ne brani križa se.

### V. Postaja.

**Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, kateri si nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov ves podveržen, ki svoje križe ne iz serca, temuč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! zbudi že svoje serce in usmili se svojega tako ob-

loženega Zveličarja. Sprejmi rado-  
voljno vse križe in nadloge, ktere ti  
bo pošiljal tvoj ljubeznjivi Oče. Terdno  
skleni, ne samo vse zopernosti s po-  
terpežljivostjo prenašati, temuč tudi  
svojemu Bogu za nje hvaležnega se  
skazovati; prosi ga tako-le:

Oh ljubeznjivi Jezus! zahvalim te  
za toliko priložnosti, ktere mi daješ,  
da bi za-te terpeti in za-se kaj za-  
služiti zamogel. O moj Bog! daj mi  
milost, vse, kar se mi bo v tem živ-  
ljenji težavnega prigodilo, s poter-  
pežljivim srcem prenašati in s tem  
večnega veselja se vdeležiti. Stori,  
o Jezus! da bom tukaj s teboj jokal  
in terpel, potlej pa s teboj v nebesih  
gospodoval.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi  
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

S pertom Veronika  
 Obríše Jezusa;  
 Spomin za to ji dá  
 Terpljenja bridkega.

### VI. Postaja.

**Veronika poda Jezusu potni pert.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s to ljubeznijo si njegov obraz v serce vtisni. O kako srečen boš, ako boš živel z Jezusovim obrazom v svojem sercu in ž njim v večnost pojdeš! Da tedaj to milost zadobiš, prosi svojega Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni meni v serce sveti obraz svojega obličja, da bom brez nehanja na te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel in svoje

grehe objokoval. O Jezus! s kruhom  
tvojega terpljenja si hočem dušo na-  
sitovati, in moje oči bodo vselej solze  
točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi  
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Slabosti ves prevzét  
Pod križem pade spet!  
O, jenjaj grešni svet  
Ponavljaj' greh preklet!

## VII. Postaja.

### Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo!

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako je Jezus, tvoj Bog  
in Gospod, zopet padel na zemljo,  
ves oslabiljen od velike bolečine, zde-  
lan in zaničevan od sovražnikov. Pre-

misli, da tvoja prevzetnost je Jezusa potrla in ga na zemljo vergla ter je prenesti ne more. Oh, zapusti ošabnost, ne bodi več tako napuhnjen! Spokori se in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, da si na zemlji pod težo križa sklonjen, vendar te molim in častim, kakor svojega vsemogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi meni iz serca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadajočo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem milost zadobil, tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Usmiljene žené!  
 Ne jokajte za - mé;  
 Točíte za - se le  
 Spokornih serec solzé.

### VIII. Postaja.

#### Jezus tolaži Jeruzalemske žené.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo!

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli in prevdari v sercu, kako veliko vzroka imaš jokati in žalovati; prvič zavoljo svojega ljubeznjivega Jezusa, kateri zavoljo tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ker tako nehvaležen ostaneš in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš v premišljevanji njegove grozovitne muke terdovraten biti? Poglej, kako milostljivega in ljubeznjivega se Jezus proti tem revnim ženam skazuje! Povzdigni se k njemu z zaupanjem in zdihni s srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, da se moje serce ne raztopi solz velike žalosti? Solze, o Jezus!



prosim, solze prave pokore in serčnega usmiljenja mi daj, da z objokanimi očmi in s skesanim srcem postanem deležen tiste milosti, katero si tem revnim ženam skazal. Oh Jezus! ne odvrčaj od mene svojih milostljivih oči; poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jaz poln tolažila na zadnjo uro tebe mogel videti.

Oče naš Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.  
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Oh, Jezus omedli,  
Pod križem spet leži;  
Naj vender se zbudi,  
Kdor še v pregrehah spi!

### IX. Postaja.

**Jezus pade tretjič pod križem.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel!

Premisli, kako je Jezus, On, krotka in nedolžna ovčica, od judov in ajdov, kakor od steklih volkov, tepen, suvan, sem ter tje po terdih kamnih vlačén. O nesrečni greh, ki samega Sinu božjega tako grozovitno mučiš! O grešnik, ni morebiti tvoj ves poterti in zdelani včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh! reci tedaj ves objokan:

O vsegamogočni Bog! kateri nebo in zemljo z enim perstom deržiš, kdo te je tako neusmiljeno vergel? Oh! noben drug, kakor moja pregreha, v katero sem tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grehov delati, in zato se je množilo tvoje terpljenje. Toda poglej, o Jezus! pri tvojih nogah zdaj klečim s skesanim srcem in terdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. Z objokanimi očmi ti tisoč in tisočkrat obljubim: nikdar več nočem grešiti. O moj

Gospod in Bog! nikdar več, nikdar  
več ne!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi  
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Ko pride na goro,  
Slečejo ga gerdo,  
Pijačo mu dajó  
Ostudno in grenkó.

### **X. Postaja.**

**Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus,  
zunaj na svojem životu ves ranjen in  
stepen, tudi znotraj z grenkim žol-  
čem mučen. Poglej, kako On tvojo  
nesramožljivost, nespodobnost in ne-  
čimernost v oblačilu s svojo nagostjo

plačuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! verzi se k nogam svojega obleke oropanega Jezusa in reci mu:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med tabo in med mano! Ti si ves ranjen; poln grenkosti in ves s kervjo oblit; jaz pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jaz nisem na pravem potu! O Jezus! pelji me ti na pravo cesto. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoperne, da bom namesto njih želel tvoje terpljenje občutiti, in da tako vreden postanem s teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast hodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

Na križ ga položé,  
 Razpnó roké, nogé,  
 Žebliji mu zdaj nové  
 Še rané naredé.

### **XI. Postaja.**

#### **Jezus je na križ pribit.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.  
 B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero je dobrotljivi Jezus občutil, kadar so mu meso, kite in žile z žebliji prevertali. Oh! kako je to, da se tvoje serce žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno zdelujejo tvojega Zveličarja! Vsaj zdaj toči solze, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žebliji, kateri so tebe na križ perbili, stori s svojo milostjo,

da bodo vse moje hude želje in občutki na križ nabiti in tamkaj umorjeni; da bom v življenji in v smerti s teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češčena si Marija Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Na križu tam visi,  
Oh, sveta teče kri!  
Za grehe vseh ljudi  
Zveličar smert stori.

## **XII. Postaja.**

**Jezus umerje na križu.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj oči in premišljuj svojega z žebli na križ perbitega Jezusa. Pogledaj vse blede božje obličje. Poslušaj, kako prosi odpuščenja tistim, kateri ga križajo in žalijo. Razbojniku

obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo Mater Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umerl? Res, umerl je na križi, in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi proč, kakor le s ponižnim in skesanim srcem. Objemi križ in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene milosti nisem vreden, ker sem tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kadar te slišim tudi za tiste prositi, kateri so te križali. Kaj hočem tedaj za te storiti, ker si ti toliko za me storil? Poglej, o Jezus? jaz sem pripravljen in voljan, vsem odpustiti, kateri so me kedaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsem, iz serca jih objamem,

in jim želim vse dobrote skazati, in tako tudi upam ob svoji smertni uri tvoje vesele besede zaslišati: »*Še danes boš z menoj v raji.*«

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Marija, k teb' hitim,  
Tvoj'ga sina častim.  
Z vama dokler živim,  
Rad jokam in terpim.

### **XIII. Postaja.**

**Jezus je s križa snet in Mariji v naročje položen.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.  
B. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako ojster je meč, kateri je serce žalostne Matere prebodel, kadar je ona svojega mertvega Sina v naročje vzela. Videla je njega vsega ranjenega in kervavega. O kakšno



žalost in bolečino je ona tistikrat v sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodil njeno serce? Oh! greh je bil, kteri je Jezusu življenje vzel in Marijino serce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solze s solzami svoje žalostne Matere in zdihni k nji tako:

O Kraljica vseh mučenikov! kdaj bom vreden prav zapopasti tvojo žalost in muko? Kdaj bom zadobil milost, tvojo žalost v svojem sercu nositi in s teboj terpeti? O velika Gospa? sprosi mi to milost, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kteri so tebi tako žalost storili, da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanji in ljubezni za te umerl in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Za naš greh mertvega  
 Molimo Jezusa,  
 In položimo ga  
 V grob svojega serca.

#### **XIV. Postaja.**

**Jezus je v grob položen.**

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdiho-  
 vanje in jokanje Magdalene, Janeza  
 in družih pobožnih duš, kadar jim  
 je bil Jezus odvzet in v grob položen.  
 Zlasti pa si k serci vzemi težavo in  
 grenko žalost Marije, njegove Ma-  
 tere, kedar je bila izgubila iz na-  
 ročja svojega ljubeznjivega Sina. V  
 premišljevanji le-té njene žalosti in  
 njenega terpljenja se moraš res sra-  
 movati, da si pri obiskovanji tega  
 Križevega pota tako malo usmiljenja  
 občutil. Oh! zdrami si serce vsaj zdaj

pri ti zadnji postaji. Poljubi s častjo kamen svetega groba; položi v duhu vanj svoje serce in reci svojemu mertvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si tako kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečega te častim in molim. Oh! želim in voščim tebe v svojem sercu zapertega imeti, da bi s teboj sklenjen po tem svetem Križevem potu k novemu življenju vstal in se v tvoji milosti iz tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojega terpljenja, katero sem premišljeval, mi dodeli, da bo na zadnjo uro tvoje sveto rešnje Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: *Jezus, Marija, Jožef!* in da svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s katerim si ti na svetem križu svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi, z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo

tebe umreti, in potlej s teboj na večne  
čase živeti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi  
Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

O Jezus! hvala zdej  
Ti bodi in vselej;  
Po svoji smert' nam daj  
Te ljubiti' vekomaj.

#### Molitev.

Moj Zveličar Jezus Kristus, bodi  
zahvaljen, da si mi tako dolgo pri-  
zanašal in moje pokore tako milost-  
ljivo čakal!

Nikar ne pusti, o Jezus, da se  
pogubi, ktereга si toliko ljubil in za  
njegovo zveličanje toliko preterpel!

Usmili se duš v vicah; naj poč-  
vajo v miru!

Oče naš. Češčena si Marija (petkrat).

### Molitev h križanemu Jezusu.

Bodi pozdravljen, kralj judovski, Zveličar sveta, moj Gospod in moj Bog, ki si bil za me križan. Bodi pozdravljena, presveta glava mojega Odrešenika, za me s ternjem prebodena in tolčena s terstom. Bodi pozdravljen, najlepši obraz, za me s pestmi in zaušnicami bit. Bodite pozdravljene, najdobrotljivejše oči, za me s solzami oblite. Bodite pozdravljena, presladka usta, za me z žolčem in kisom napajana. Bodite pozdravljena, prežlahtna ušesa, za me z zaničevanjem in zasramovanjem napolnjena. Bodi pozdravljen, ponižni herbet, za me bičan. Bodite pozdravljene, častitljive roke, za me na križu razpete. Bodite pozdravljene, najmilejše persi, za me v terpljenji pretresene. Bodi pozdravljena, presveta stran, za me z vojakovo sulico prebodena. Bodite pozdravljena, presveta milostna kolena, za me v molitvah

pripogovana. Bodite pozdravljene, presvete noge, za me z žebli perbite. Bodi pozdravljeno celo Telo Jezusa Kristusa, za me na križu razpeto, ranjeno, umerlo in pokopano. Bodi pozdravljena, presveta Kri, za me iz vseh žil prelita. Bodi pozdravljena, presveta duša, na križu za me v roke nebeškega Očeta izročena. V edinosti te izročitve priporočim tebi danes in sleherni dan svojo dušo, svoje življenje, svoje serce in svoje telo, vse svoje počutke in vsa svoja djanja, vse prijatelje, dobrotnike, prednike in sorodovince svoje, tudi vse sovražnike svoje, da nas blagovoliš varovati, rešiti in zveličati zdaj in na vekomaj. Amen.





## Lavretanske litanije.

(300 dni odpustka.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili  
se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili  
se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

} za nas Boga  
prosi!

Mati Kristusova,  
 Mati milosti Božje,  
 Mati prečista,  
 Mati brez madeža,  
 Mati nedolžna,  
 Mati presveta,  
 Mati ljubeznjiva,  
 Mati prečudna,  
 Mati našega Stvarnika,  
 Mati našega Odrešenika,  
 Devica modra,  
 Devica časti vredna,  
 Devica hvale vredna,  
 Devica mogočna,  
 Devica usmiljena,  
 Devica verna,  
 Podoba pravice,  
 Sedež modrosti Božje,  
 Začetek našega veselja,  
 Posoda duhovna,  
 Posoda častitljiva,  
 Posoda vse svetosti,  
 Skrivnostna roža,  
 Turn kralja Davida,

za nas Boga prosil!



Turn slonokosteni,  
 Hiša zlata,  
 Skrinja miru in sprave,  
 Vrata nebeška,  
 Zgodnja Danica,  
 Zdravje bolnikov,  
 Pribežališče grešnikov,  
 Tolažnica žalostnih,  
 Pomoč kristijanov,  
 Kraljica angeljev,  
 Kraljica očakov,  
 Kraljica prerokov,  
 Kraljica aposteljnov,  
 Kraljica mučencev,  
 Kraljica spoznovalcev,  
 Kraljica devic,  
 Kraljica vseh svetnikov,  
 Kraljica brez madeža izvirnega  
 greha špöčeta,  
 Kraljica sv. rožnega venca,  
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,  
 zanesi nam, o Gospod!  
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,  
 usliši nas, o Gospod!

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,  
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . .

## M o l i t v e.

### 1. K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

Ÿ. Kruh z nebes si jim dodelil.

Ř. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi občutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

## 2. K sveti Devici Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica.

R. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

### *Češčena Kraljica.*

Češčena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica.

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po

njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smerti rešeni.

### 3. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktereга je postavil Gospod čez svojo družino.

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

B. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o .

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

### 4. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov nas, svoje

služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I. in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse kerščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri

s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj.

Ů. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.

Oče naš . . Češčena si Marija . . .  
(petkrat).





## Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati Božja, prosi za nas!



Sveta devic Devica,  
 Sveti Mihael,  
 Sveti Gabriel,  
 Sveti Rafael,

} prosi za nas!

Vsi sveti angelji in nadangelji, pro-  
 site za nas!

Vse svete verste zveličanih duhov,  
 prosite za nas!

Sveti Janez Kerstnik, prosi za nas!

Sveti Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite  
 za nas!

Sveti Peter,  
 Sveti Pavel,  
 Sveti Andrej,  
 Sveti Jakob,  
 Sveti Janez,  
 Sveti Tomaž,  
 Sveti Jakob,  
 Sveti Filip,  
 Sveti Jernej,  
 Sveti Matevž,  
 Sveti Šimen,  
 Sveti Tadej,

} prosi za nas!

Sveti Matija,  
 Sveti Barnaba,  
 Sveti Lukež,  
 Sveti Marka,

} prosi za nas!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti,  
 prosite za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite  
 za nas!

Vsi sveti nedolžni otroci, prosite  
 za nas!

Sveti Štefan,  
 Sveti Lovrenc,  
 Sveti Vincenc,

} prosi za nas!

Sveti Fabjan in Sebastjan,  
 Sveti Janez in Pavel,  
 Sveti Kozma in Damijan,  
 Sveti Gervazij in Protazij,

} prosita  
 za nas!

Vsi sveti mučenci, prosite za nas!

Sveti Silvester,  
 Sveti Gregor,  
 Sveti Ambrož,  
 Sveti Avguštin,  
 Sveti Hijeronim,  
 Sveti Martin,

} prosi za nas!

Sveti Miklavž, prosi za nas!

Vsi sveti škofje in spoznovalci, prosite za nas!

Vsi sveti učeniki, prosite za nas!

Sveti Anton,

Sveti Benedikt,

Sveti Bernard,

Sveti Dominik,

Sveti Frančišek,

} prosí za nas!

Vsi sveti mašniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sveti menihi in puščavniki, prosite za nas!

Sveta Marija Magdalena, prosi za nas!

Sveta Agata,

Sveta Lucija,

Sveta Neža,

Sveta Cecilija,

Sveta Katarina,

Sveta Anastazija,

} prosí za nas!

Vse svete device in vdove, prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice Božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o  
Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o  
Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smerti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duha nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smerti,

S skrivnostjo svojega svetega  
včlovečenja,

S svojim prihodom,

S svojim rojstvom,

S svojim kerstom in svetim po-  
stom,

S svojim križem in terpljenjem,

S svojo smertjo in svojim po-  
kopom,

reši nas, o Gospod!

S svojim svetim vstajenjem, reši nas,  
o Gospod!

S svojim čudovitim vnebohodom, reši  
nas, o Gospod!

S prihodom Tolažnika svetega Duha,  
reši nas, o Gospod!

V dan sodbe, reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,

Da nam zanesesh,

Da nam odpustiš,

Da nas k pravi pokori pripelješ,

Da svojo sveto cerkev vladaš in  
ohraniš,

Da pastirja apostoljskega in vse  
cerkvene stanovce v svoji sveti  
veri ohraniš,

Da sovražnike svoje svete cerkve  
ponižáš,

Da našega cesarja obvaruješ,

Da kerščanskim kraljem in oblast-  
nikom mir in pravo eno-  
voljnost daruješ,

Da vsemu kerščanskemu ljudstvu  
mir in edinost dodeliš,

prosimo te, usliši nas!

Da nas vse v svoji sveti službi  
 poterdiš in ohraniš,  
 Da naše misli k nebeškim željam  
 povzdigneš,  
 Da vsem našim dobrotnikom  
 večne dari dodeliš,  
 Da duše naše in naših bratov,  
 bližnjih in dobrotnikov več-  
 nega pogubljenja rešiš,  
 Da sad zemlji daš in ohraniš,  
 Da vsem vernim dušam večni  
 pokoj dodeliš,  
 Da nas uslišiš,  
 Sin Božji,

prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjem-  
lješ, zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjem-  
lješ, usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjem-  
lješ, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!  
 Gospod, usmili se nas!  
 Oče naš . . . .

## M o l i t v e

pri popoldanji službi Božji ob nedeljah in  
 praznikih, ki niso Marijini prazniki.

### **K presvetemu Rešnjemu Telesu.**

(Kadar je izpostavljeno.)

Ź. Kruh z nebes si jim dodelil.

B. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi občutimo. (Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.)

## **Za odvernjenje vseh nadlog in nevarnosti.**

Vsegamogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in je tudi svojo drago Kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsegamogočni, večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga po poti večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega



služabnika, našega škofa I., ki si ga pastirja naši škofiji postavil; dodeli mu, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z dejanjem k dobremu služi in tako z čredo, ki mu je izročena, večno življenje doseže.

O Bog, varh vseh kraljestev! dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblasti in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar more k tvoji Božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega kerščanstva pri pomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsegamogočni večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsega razdertja in ločitve. Preoberni naša serca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi, o Gospod! bodi vedno priporočeno vse naše dejanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi iz-

voljenimi doseči, da te homo v večnem veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

B. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
(petkrat).





## Češčenje

prečiste Device in Matere božje Marije.

Češčenje Marije Device je nezumno in splošno. — Ogromno število bratov in sester katoliških živi po vesoljnem svetu; razločeni so sicer med seboj po jeziku, šegi in deželi, edini so si vendar v tem, da Marijo časté in ljubijo. Je ni dežele, ja tudi vasi in hišice, kjer bi Mariji čast ne prepevali. Tam, kjer solnce izhaja, kakor tam, kjer zahaja, ima Marija svoje častilce, in to v vseh stanovih. Osebe obojega spola in vsake starosti, od majhnega otroka, ki komaj

govoriti zna, do sivega starčka, na palico naslonjenega, vsi povzdigujejo svoje oči k Mariji, vsi kličejo Marijo. »Od zdaj naprej,« rekla je Marija, »me bodo blagrovali (častili) vsi rodovi zemlje.« In res! Marijo časté vsi rodovi.

Ljubi Marijo in skaži ji čast tudi ti, kristjanska duša! Kdor Marijo časti, ne bo zgubljen. V strahu in trepetu delati sicer moramo za zveličanje svoje duše in nobeden ne vé, ali je pred Bogom opravičen ali neopravičen, dobro sprejet ali ne, vendar toliko vemo, da kdor Marijo časti, nema se bati pogubljenja. Marijin častilec — kristjanska duša — ne bo zgubljen!

### **Praznik čistega spočetja Mar. Device.**

Bodi pozdravljena in češčena, o izvoljena in neomadežvana Devica! Vsa si lepa in madeža ni na tebi! Naj te časté angelji in arhangelji, kerubini in serafini in vsi angeljski

kori. Časti naj te pa tudi vsa zemlja in časté naj te verni kristjani po širokem svetu. Združen z nebesami in s katoliško cerkvijo počastim te tudi jaz, ko brez madeža spočeto Devico. Bodi češčena, ker ti si najlepša in najzlahtnejša cvetica v božjem vertu, preblazena nevesta sv. Duha, ki si sterla glavo sovražniku človeškega rodú. On je sicer zapeljal in premotil prvo našo mater Evo, ali tvoje lepote se dotakniti ni upal.

O preljubeznjiva Mati in Devica! ozri se danes na me s slavnega sedeža v raji s premilim svojim obličjem! Glej! v koliko nevarnostih sem revež tù na zemlji: od desne in leve prežijo na me sovražniki ter žugajo pogubiti mojo dušo. O Marija, ki si bila vedno čista, usmili se me, prosi za me svojega preljubeznjivega Sina, da njegova presveta rešnja Kri ne bo zastonj za me prelita. Daj mi s solzami pokore oprati omadežvano

svoje oblačilo, ki sem ga po svetem kerstu umazal, da bom vreden pridružiti se enkrat izvoljenim Jagnjeta božjega in častiti vekomaj tvojo brezmadežno lepoto!

»O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas!« (100 dni odpustka.)

»Blagrovano naj bo sveto najčistejše in brezmadežno spočetje Marije Device, Matere Božje!«

Najlepša vseh Devica si  
Brez madeža spočeta ti!

### **Oznanjenje Mariji Devici.**

»Češčena si, milosti polna! Bog je s teboj!« Tako pozdravil te je arhangelj, Marija, s tem pozdravom pozdravljam te danes tudi jaz. Ave Marija! Češčena bodi Marija!

Milo prosila si, Marija, za ubogi človeški rod, klečé na kolenah v revni tvoji hišici, vsa goreča ljubezni božje razlivala si pred Bogom najčistejše zdihljeje po obljubljenem odrešeniku

in presrečni tisti devici, ki je imela roditi Zveličarja sveta. Pa glej! med vsemi devicami zemlje zbral je večni Bog ravno tebe, med vsemi bila si ti najprijetniša in najčistejša. Tebe toraj in tvoje čisto telo izvolil je Bog za stanovanje svojega Sinú, ker v njem zaročil se je s človeško natoro. Našla si milost pri Bogu in sveti Duh te je ozaljšal z največimi milostmi. O srečna, presrečna Devica! O neskončno povišana in oblagodarjena med vsemi ženami! prosi za-me, da se me tvoj preljubeznjivi Sin usmili, vse napčenosti moje mladosti in sedajne odpusti, v moje serce in telo pride ter v njem stanuje. Saj veš, Marija, da biti z Jezusom, so nebesa že tu na zemlji, biti brez Jezusa, pa živ pekel že tukaj. Podpiraj me s svojo pomočjo, brani me v boju, vari me v skušnjavah, čuvaj nad mano čez dan in po noči, da ne zajdem in ne padem.



»Češčena si, Marija ti!  
Naj se glasi do konca dni!«

### **Vnebovzetje Marije Device.**

Danes, o Marija! zapustila si dolino solz in bila si povzdignjena v presrečno nebeško domovino. Čez vse stvari lepa in svitla preselila si se v sveti raj. O kako so te pozdravljali angelji in arhangelji, kerubini in serafini, kako so ti naproti prišli sveti očaki in preroki v družbi vseh izvoljenih! O v kako lepi, nezrečeno krasni procesiji si bila ti sprejeta! Sam kralj nebes in zemlje, vsega-mogočni večni Bog te je veselo sprejel v neskončno svojo slavo, o presrečna! o presladka Devica! Milo ozirali so se učenci proti nebesam, ko te v grobu niso našli, milo oziram se za tabo v nebesa tudi jaz danes in v duhu pridružim se angeljskim korom, da revno svojo slavo združim z veselimi njih petjem ter ti

zapojem čast in hvalo! O nebeška Kraljica! veselje tvoje je in bo večno, neskončno, nezrečeno! Zdaj se veseliš in se boš vekomaj veselila pri svojem ljubeznjivem Sinu. V neskončni meri povrača ti zdaj, kar si z blagim maternim srcem na zemlji zanj preterpela. Minulo je tvoje trpljenje, minul je jok, ki si ga reva prestala, minulo je preganjanje in zaničevanje, minule so bolečine in težave! Vse to se ti zdaj blesketa in sveti v rajskem vencu. O mogočna Devica! pomagaj mi čedalje bolj spoznavati in zapuščati posvetno, minljivo, ker dobro vem, da vse to je le goljfivo, prazno, ni nič proti temu, kar nas čaka v tvoji družbi. »*Le eno je potrebno,*« rekel je Jezus. O Marija! daj mi tvojo pomoč, da to eno v resnici iščem ter hrepenim le po presrečnem svetem raji.

Prelepo sije zarja zlata,  
Marija Devica gre v nebó.

## Praznik imena Marije.

»*In Devici je bilo ime: Marija!*«  
 O sladko, presladko ime! O častito in mogočno ime! Ime slavnije in imenitnejše od imen vseh kraljev in vladarjev sveta. Kakor obledi svitloba zvezd pred svitlobo solnea, tako obledijo, se zgubé tako rekoč vse druge imena pred imenom: *Marija*. In kakor zvezde, stalne in nestalne, premične in nepremične, in vse nebeške luči svojo svitlobo in lepoto od solnea dobivajo, tako dobivajo vsi častiti in prelepi priimki svojo moč in veljavo le od tvojega imena *Marija*. Ni čudo, da se to tvoje ime tako slavi, časti v nebesih in na pomoč kliče na zemlji. Ni čudo, da se tvojega imena prestrašijo celo hudi duhovi in pred njim bežé. O blagor kristjanski duši, ki to tvoje sveto ime z veseljem zgovarja in na pomoč kliče!

Ja — Marija! z veseljem napolnjeno je moje serce, da le tvoje ime zgovorim. Tvoje milo in sladko ime preganja mi žalost, povzdiguje mi dušo tje v nebeške višave ter me spodbuja delati za tisto veselje, ki je večno, ki je nespremenljivo, ki je nezrečeno veliko. Daj mi, o Marija, da mi bo tvoje ime, kakor zdaj v življenji, tako tudi na zadnjo uro v tolažbo in dušni mir. Z imenom Jezusovim, Marijnim in Jožefovim želim skleniti svoje življenje. Jezus, Jožef, Marija, bodi moja pomoč in tovaršija zdaj in na mojo zadnjo uro!

Vekomaj bodi češčeno sladko ime našega Gospoda Jezusa Kristusa in ime njegove Matere, prečastite Device Marije! (300 dni odpustka.)

### **Zdihljeji k Mariji Devici.**

O Gospa moja! O mati moja! Tebi se vsega darujem in da se ti vdanega skažem, ti danes posvetim

svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe vsega popolnoma. Ker sem tedaj tvoj, o dobra Mati! vari me, brani me, kakor svojo last in posestvo. Amen.

»O naša ljuba Gospa presvetega Serca, prosi za nas Boga.« (100 dni odpustka.)

»Naša ljuba Gospa angeljov, prosi za nas Boga!« (100 dni odpustka.)

»O sladko Serce Marijino, bodi moje rešenje!« (300 dni odpustka.)

»Visoko hvaljena bodi vsikdar deviška Mati Tolažnica!« (3 leta in trikrat po 40 dni odpustka.)



## Razne molitve.

### Molitev k Jezusu v najsvetejšem zakramentu.

»O moj Gospod Jezus Kristus! Bodi mi serčno pozdravljen! O spoznano, hvaljeno in češčeno bodi od vseh stvari v nebesih in na zemlji presveto Rešnje Telo!«

»O ti v presvetem Sercu Jezusovem vteleseno Božje usmiljenje, pridi nad nas in brani svet!« (100 dni odpustka.)

»Spoznam, o Jezus, da si tukaj resnično pričujoč; ponižno tedaj te molim ter se pridružim čistim duhovom, ki te tukaj neprenehoma, noč in dan, molijo in ti sveto prepevajo. O da bi zamogel te tudi jaz tako častiti, ljubiti in hvaliti, kakor to angelji opravljajo! O ljubi Jezus! ni ti bilo zadosti, da si za nas na

svet prišel, bil v revni štalici rojen, da si nas učil, za nas terpel in umerl, o vse to tvoji ljubezni do nas ni bilo zadosti, z nami hočeš biti, čeravno si svet zapustil in čeravno veš, kako te neprenehoma žalimo. O Jezus! ali si kaj mislil takrat, ko si skrivnostni zakrament postavil, na našo in celega sveta nehvaležnost? O ljubezen čez vse ljubezni! O čudež ljubezni, da si se ponižal pod revno podobo belega kruha in se nam dajaš v živež! O kje je pa naša ljubezen? Kje je povračilo?«

»O da bi te mogel hvaliti jaz in ljubiti, namesto vseh tistih serc, ki te ne ljubijo in te žalijo! Da bi mogel jaz popraviti vsa razžaljenja, ki se godé tebi, ljubi Jezus!«

»O dobrotljivi Jezus, ti sam si naše zveličanje, naše življenje in naše vstajenje! Prosimo te toraj, ne zapusti nas v naših stiskah in nadlogah, temuč zavoljo smertnih bolečin svo-

jega najsvetejšega Serca in zavoljo britkosti svoje neomadeževane Matere pridi na pomoč svojim služabnikom, ktere si s svojo drago Kervijo odrešil.« (100 dni odpustka.)

»Gospod vsegamogočni Bog! ki hudò dopuščaš, da to v dobro obračaš, usliši našo ponižno molitev, ki te prosimo, da med takimi sovražnimi napadi zvesti ostanemo, zvesto poterpimo do smerti. Dodeli nam moč na priprošnjo blažene Device Marije, da smo vselej tvoji presveti volji popolnoma udani; to te prosimo po tvojem edinorojenem Sinu Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.«

»O Božje Serce Jezusovo, ki prebivaš tukaj v tabernakeljnu, polno neskončne ljubezni in usmiljenja, prikrajšaj dneve hudobije in greha zavoljo rešenja duš, ktere si s svojo sveto rešnjo Kervjo tako drago odkupil. O usmiljenja polno Božje Serce Jezusovo, reši grešnike!«



»*Presladki Jezus, ne bodi mi Sodnik, temuč Odrešenik!*« (50 dni odp.)

»Hvala, čast, ljubezen in zahvala bodi vsak trenutek darovana v podobu kruha skritemu Sercu Jezusovemu po vseh tabernakeljnih na zemlji do konca sveta. Amen.«

### **K angelju varhu.**

O sveti angelj, ti varh moj in tovarš na poti tega življenja. Serčno se zahvaljujem večnemu Očetu, da te me je dal za varha, serčno zahvaljujem se pa tudi tebi za ljubezen, ki mi jo skazuješ že toliko let, noč in dan, doma in na poti. Serčna ti hvala, da odvrčaš od mene dušne in telesne nevarnosti, da za me skerbiš in me vodiš. O kolikokrat sem bil že v veliki nevarnosti duše in telesa, in ti si me očitvidno varoval in rešil!

Vari me, ljubi angelj moj! tudi za naprej. Pomagaj mi premagavati vse sovražnike, ki prežijo zlasti na

mojo dušo. Stoj mi v boju na strani! Odverni me od greha in slabe tovaršije! Ne zapusti me nikoli, zlasti ne v smertni uri, ampak vojskuj, bojuj se za me. Poskerbi mi takrat pomoč iz nebes, pelji mojo dušo pred sedež božji ter bodi ji tam zvest zagovornik in tovarš večnega veselja. Amen.

### **K svetemu Jožefu.**

Predragi ženin Marije, vselej Device! kako veselje čuti moja duša, ko tvoje ime zgovorim! O presrečni ženin Device vseh devic in rednik Jezusa Kristusa! Tebi je Bog zročil v varstvo narveče zaklade, Jezusa namreč in Marijo. Čist kot angelj si bil vedno, čist kot angelj zaročen si bil z Marijo Devico, neomadežvano nevesto. Čistejša od angeljev živela sta tedaj v Nazareti. Ubožec bil je Jezus, ubožca Marija, ubožec ž njima bil si tudi ti. Verh tega bil si ž njima

preganjan in zasramovan. O koliko si imel preterpeti že doma, koliko pa še le na poti v Egipt. A stotero se ti zdaj vse to povračuje v nebesih; kar si v solzah sejal, žanješ zdaj v radosti in veselju.

Polen zaupanja zatečem se k tebi, o prijatelj Jezusov, in serčno se ti priporočim za tvojo pomoč; pomagaj mi v vseh mojih potrebah. Sprosi mi stanovitnost v dobrem, gorečnost v ljubezni, čistost v svojem stanu ter poterpežljivost in udanost v božjo voljo. Oh! Sveti Jožef! posebno pa te jaz prosim, pridi mi na pomoč na mojo zadnjo uro. Poterjen s svetimi zakramenti in okrepčan z angeljskim kruhom umerjem naj mirno v Jezusa, Marije in tvoji tovaršiji. Amen.

»O sveti Jožef! prijatelj svetega Serca Jezusovega, prosi za nas!«

(100 dni odpustka.)

### Za sveto Cerkev.

O preljubeznjivi Jezus! Pastir naših duš! Serčno se ti zahvaljujem, da si mi prižgal luč prave, edinozveličavne svete vere. Neskončna naj ti bo za to hvala in čast! O kako sem srečen in lahko vesel, da sem izmed toliko milijonov nevernikov poklican k tebi. Kaj bi delal, kaj bi počel zdaj in kaj po smerti, če nisem bil rojen v sveti katoliški veri!

To pa, kar si ti, ljubi Jezus, učil, uči sveta Cerkev po vesoljnem svetu. Vari nas, o Jezus, in vari svojo sveto Cerkev, da v boju kervavem bo vedno terdna, stanovitna in močna. Če kedaj, o Jezus, delajo posebno zdaj hrum narodi in se vzdigujejo zoper sveto vero, če kedaj, zaganjajo se zdaj vanjo sovražniki ter ji kličejo smert, pogin. Vem pa, ljubi Jezus, da svete Cerkve ne premagajo vse peklenške moči, toda, zavoljo slabo-

vernih in omahljivih, ki se dajo zapeljati, potolaži in vkroti vihar, ki nad njo buči. O koliko zaslepljenih se dandanes zmoti in pogubi, ker zapuščajo ljubo mater, sveto Cerkev!

Daj, o Jezus, sv. veri moč, da raste in se razširja po svetu, da se vernejo v naročje sv. Cerkve zgubljene ovčice, da spoznajo resnico judje in pogani in da se tako tvojemu imenu čast prepeva in hvala med vsemi narodi. O kako obilno tečejo studenci tvojih milosti in vendar je milijonov in milijonov duš, za ktere zastonj tečejo! »*Moj Jezus usmiljenje!*«

Ohrani in obvari svetega Očeta, vse škofo in namestnike božje! daj jim gorečnost in svojo pomoč, da širijo tvojo čast in ne obupajo v strašnem boju, ki ga imajo prestajati v denašnjih hudih časih. Stoj jim ti na strani, podpiraj njih delovanje in ne daj jih v roke sovražnikov. Blagoslavljalaj njih govore in

nauke, da božja beseda ne pade le na skalovje, med ternje, na pot, ampak na rodovitna tla ter obrodi stoteren sad. Le s tvojo pomočjo bodo zamogli prav pasti ovčice jim zročene in enkrat ž njimi vred priti v nebeško kraljestvo, k pastirju vseh pastirjev. Amen.

**Za spreobrnjenje naših slovanskih bratov in sester v čast sv. Cirilu in Metodu.**

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu k edinosti sv. vere poklical, zedini zopet ločene brate in sestre naše k sveti katoliški cerkvi, da bo, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji le en hlev in en pastir. To te prosimo po zasluženji Jezusa Kristusa, po prošnji Marije vselej Device, svetega Cirila in Metoda in vseh Svetnikov. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
Sveta brata Ciril in Metod! za nas Boga prosita!

### **Za spreobrnjenje grešnikov.**

O usmiljeni Jezus, ki si na svet prišel, da bi ga zveličal! Ljubi Jezus, ki si za ves človeški rod dal svoje življenje in Kri, ne pripusti, da bi bilo tvoje delo in terpljenje za katero dušo zastonj, temuč, ker si za vse umerl, daj, da bi se tudi vsi zveličali. Oh spreoberni ljudstva, ki so zašla od prave poti, pošlji jim pomoč, da spoznajo svojo zmoto. Ne zapusti jih brez dušnih pastirjev, temuč po njih spreoberni jim terdovratna serca, da ne bodo sveta, ampak tebe iskala in častila. Pogledj, o Jezus, koliko ovčic tava po slabi poti! reve ne vedó, kaj delajo in kam gredó. Pogledj jih, kako dirjajo za posvetnimi dobrotami: denar, blago, družba, jed, pijača, ples, nesramno veselje, to jim je vse, duša in večnost pa malo ali — nič. Oh uboge reve res! ki ne pomislijo, da danes so, jutre niso,

ter ne preudarijo, kaj je večnost in kaj se pravi biti večno pogubljen. Ozri se, ozri se na nje, usmiljeni Jezus, pokliči jih k sebi in daj jim spoznati, da le ti učiš nauk večnega življenja, da le pri tebi najdemo mir, ki ga svet dati ne more. Ne pripusti, da bi te še dalje žalile, napolni jih z duhom prave pokore, da se odpovejo svetu, naukom zapeljivosti in peklenkim zmotam ter tebi služijo in se s tabo zveličajo. Amen.

Marija, poglej! Pravični so na poti proti nebesam, duše v vicah so si nebes gotove, ali — ubogi grešniki! ubogi grešniki, ti so pa na poti proti peklju! Prosi za vse, zlasti pa za grešnike!

### **Za duše v vicah.**

O neskončno pravični Oče nebeški! ki te greh razžali, pokora tolaži, usmili se ubogih naših bratov in sester, ki terpé in se pokoré v



vicah! Usmili se jih, ki v ognji neskončni pravici plačujejo ter dostajati morajo, kar so dolžni. O uboge sirote! Noben jezik ne more popisati terpljenja, ki ga one prestajajo in muke, v ktere so obsojene. Oh ubogi bratci! Uboge sestrice! Ubogi očetje in matere!

Večni Oče, glej, jaz ti za nje darujem predrago Kri Jezusa Kristusa! Usliši njih klic in upitje, usliši njih prošnje in zdihovanja ter ne odrekuj jim pomoči. Spremeni jim jok v veselje, da ti v družbi izvoljenih bodo prepevali čast in hvalo!

Večni Oče! glej, vsi smo za te stvarjeni ter namenjeni za nebesa. Oh glej! kako hrepenijo po tebi in po nebeškem prebivališči duše v vicah, ene že leta in leta, morda 50, morda celo že 100 let! Usmili se jih!

Večni Oče! Usmili se, te prosim, naših ranjelih staršev, bratov, sester, prijateljev in sovražnikov! Usmili se

dalje tistih, ki so od vseh zapuščeni in za ktere se nobeden ne zmeni! Usmili se rajncih dušnih pastirjev, če imajo tudi oni kaj prestajati! Usmili se vseh rajncih sorodnikov in vseh tistih, za ktere sem posebno še dolžan moliti! Usmili se, Oče večni, vseh ter daj jim kaj kmalu priti iz terpljenja v večno veselje. Amen.

O Marija, Marija, prosi za uboge brate naše in sestre!

### **Za srečno smert.**

Vem, umreti moram! »*Odločeno je ljudem,*« mi kliče sv. Pavel, »*enkrat umreti.*« Odločeno je — o strašna beseda! ker odločeno od večnega Boga. — Po smerti čaka me sodba in potem pekel ali nebesa. Eno ali drugo je gotovo.

O moj Bog in Stvarnik! Vodi me po poti čednosti in dobrih del ter pripelji me srečno v kraj večnega miru, za kterega sem namenjen. Bodi

z mano vse dni mojega življenja, da me smert ne najde v grehu, v slabosti, ampak pripravljenega vsaki čas, naj bo čez dan ali po noči. Ne pokliči me iz tega sveta, te prosim, dokler za svoje slabosti večni pravici ne zadostim in ne poravnam, kar imam za poravnati. O kaj bi bilo z mano, ako bi me smert pobrala v posvetnem šumu in hrumu ali pa nepripravljenega za večnost! En hip le — in vse je zgubljeno! En hip, in zgubljena je duša! O ne daj tega, mili Jezus!

Daj mi imeti smert vedno pred očmi in ne zapusti me s svojo pomočjo. In kedar bo tvoja sv. volja, mene iz tega sveta poklicati, daj mi za popotnico svoje sveto Telo, da okrepcan z angeljskim kruhom nastopim pot v dolgo večnost. Ti, o Jezus, bodi z mano z Marijo in svetim Jožefom! O Marija! Mati usmiljenja in pomoč umirajočih! serčno

se ti priporočim, ne zapusti me na mojo zadnjo uro, ampak pridi mi na pomoč, kedar se bo moja duša imela ločiti od telesa. Nobeden ni bil in ni zapuščen, ki se k tebi oberne in tvojemu varstvu priporoči; o Marija, ne zapusti tudi mene takrat, ko me bo vse zapuščalo. Pripelji mi namestnika božjega z svetim obhajilom, pomagaj mi k čisti spovedi in polajšuj mi bolečine ter smertni boj. O takrat, takrat Marija, ko se bo večnost odpirala pred mojimi očmi, pokaži mi svoje serce in reši mojo dušo. Odverni mi skušnjave in odpodi od postelje peklenške pošasti, ki se bodo zlasti takrat napenjale dobiti mojo dušo ter spremljaj jo k večnemu Očetu.

O sveti Jožef! tudi tebi se serčno priporočim. Jezus in Marija sta bila pri tvoji postelji, ko si ti umiral, prosi za me, da bi Jezus in Marija bila tudi pri moji postelji, ko bom umreti

imel. To tovaršijo želim in prosim tudi jaz, — potem sem srečen.

Moj angelj varh! Varh celega življenja, bodi mi varh tudi na zadnjo uro! Ne zapusti me v smertni nevarnosti, temuč stoj mi na strani in prosi večnega Boga, da srečno umerjem in večno življenje dosežem. Od Boga si dušo mojo sprejel, k Bogu pelji jo nazaj! Amen.





## Zahvalna pesem.

Hvala bod' gospod Bogu!

Vse stvari ga zdaj molite,  
Stvarnika, dobrotnika

In očeta ga častite!  
Kerub, Seraf mu pojó,  
Hvali zemlja in nebó.

Sveti, sveti, svet Gospod!

Vse je polno tvoje hvale;  
Trume zvoljenih, o Bog!

Večno čast ti bodo gnale;  
Vsi svetniki te časté,  
Vsi pravični te slavé.

Češčen bodi trojni Bog!  
 Oče, Sin in ti Duh sveti!  
 Cerkve tvoje nauk ves  
 Moramo zvesto verjeti;  
 Jezus Kristus, božji sin  
 Je zapustil ga v spomin.

O preljub' Zveličar naš!  
 Koljka je ljubezen tvoja!  
 V grehe sem bil zakopan,  
 Revna je b'la duša moja,  
 Ti pa prideš k nam na svet  
 Smert, pekel in greh zatret.

Večni Bog, in kralj nebes  
 Se poniža brat nam biti;  
 Nam živi in umerje,  
 Nam nebesa zaslužiti:  
 Njega sveta rešnja Kri  
 Nas očisti vse ljudi.

Milostljiv nam bodi dan's,  
Pota v grehe nam zagradi;  
Sveti in preljubi Bog!  
Daj, da stor'mo dobro radi.  
V tebe upamo vsak čas,  
Da ne boš zaverigel nas.





# KAZALO.

---

Stran

## **P prvi del.**

### **Smert.**

- |                                |    |
|--------------------------------|----|
| I. Smert grešnika . . . . .    | 20 |
| II. Smert pravičnega . . . . . | 40 |

## **Drugi del.**

### **Od sodbe.**

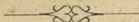
- |  |    |
|--|----|
| I. Posebna sodba . . . . .               | 54 |
| II. Velika ali poslednja sodba . . . . . | 66 |

## **Tretji del.**

- |                    |    |
|--------------------|----|
| Od pekla . . . . . | 81 |
|--------------------|----|

## **Četerti del.**

- |                    |     |
|--------------------|-----|
| Od nebes . . . . . | 105 |
|--------------------|-----|



**Molitveni del.**

Jutranja molitev . . . . . 135

Večerna molitev . . . . . 139

Sveta maša . . . . . 144

**Molitve za zakrament svete pokore in  
sv. rešnjega Telesa:**

Spoved . . . . . 168

Sv. obhajilo . . . . . 192

**Molitve o posebnih časih leta:**

Ob novem letu . . . . . 216

V velikem tednu . . . . . 218

O veliki noči . . . . . 223

Na vnebohod Kristusov . . . . . 225

O Binkošti . . . . . 227

O sv. rešnjem Telesu . . . . . 229

K presv. Sercu Jezusovemu . . . . . 231

Praznik vseh svetnikov in vernih duš dan 236

O Božiču . . . . . 237

Sveti križev pot . . . . . 239

Lavretanske litanije . . . . . 267

Litanije vseh svetnikov . . . . . 276

**Češčenje preč. Device Matere božje Marije:**

Praznik čistega spočetja Marije Device . 289

Oznanjenje Mariji Devici . . . . . 291

Vnebovzetje Marije Device . . . . .	293
Praznik imena Marije . . . . .	295
Zdihljeji k Mariji Devici . . . . .	296

### Razne molitve:

Molitev k Jezusu v najsv. Zakramentu	298
K angelju varhu . . . . .	301
K svetemu Jožefu . . . . .	302
Za sveto Cerkev . . . . .	304
Za spreobrnjenje naših slovanskih bratov in sester v čast sv. Cirilu in Metodu .	306
Za spreobrnjenje grešnikov . . . . .	307
Za duše v vicah . . . . .	308
Za srečno smert . . . . .	310
Zahvalna pesem . . . . .	314





**Popravek:** Na strani 185. mesto: *Odpri zdaj stran 168*, beri prav: *Odpri zdaj stran 97.*

NARODNA IN UNIVERZITETNA  
KNJIŽNICA



00000420575





